

EDUSKUNNAN KIRJELMÄ 33/2004 vp

Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2005

Hallituksen esitys vuoden 2005 talousarviota koskevan hallituksen esityksen (HE 151/2004 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys vuoden 2005 talousarviota koskevan hallituksen esityksen (HE 151/2004 vp) toisesta täydentämisestä

KÄSITTELYTIEDOT

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen valtion talousarvioksi vuodelle 2005 (HE 151/2004 vp), esityksen vuoden 2005 talousarvion täydentämisestä (HE 244/2004 vp) sekä esityksen vuoden 2005 talousarvion toisesta täydentämisestä (HE 255/2004 vp).

Valtiovarainvaliokunta on antanut esityksistä yhteisen mietintönsä (VaVM 41/2004 vp).

Eduskunta on hyväksynyt talousarvion 22 päivänä joulukuuta 2004 ja päättänyt, että talousarviota sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2005 alkaen.

EDUSKUNNAN LAUSUMAT

Hyväksyttyään hallituksen esitykset eduskunta on samalla hyväksynyt seuraavat lausumat:

Lausuma 1

Yleisperustelut

Eduskunta edellyttää, että hallitus arvioi ohjelmansa ja tekeillä olevien selvitysten perusteella tarpeen kaikkein vähävaraisimpien kansalaisten elämäntilanteen helpottamiseen ja tekee tarvittavat toimenpide-ehdotukset.

Lausuma 2

Yleisperustelut

Eduskunta edellyttää, että hallitus arvioi kehyspäätöksen yhteydessä tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoituksen lisäystarpeen ja ottaa huomioon liikenneväylätyöryhmän esitykset.

Lausuma 3

Yleisperustelut

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle selonteon peruspalveluohjelman ja peruspalvelubudjetin toteutumisesta.

Lausuma 4

Pääluokka 29

Eduskunta edellyttää, että hallitus viipymättä valmistelee ja tuo eduskunnan käsiteltäväksi veikkauksen ja raha-arpajaisten voitonjakoa koskevan lain muutosehdotuksen niin, että kirjastojen valtionosuuksien siirto yleisistä budjettivaroista kokonaan katettavaksi voidaan hallituksen esityksen pohjalta varmistaa tapahtuvaksi kahdeksassa vuodessa kymmenen vuoden sijasta vuoteen 2010 mennessä.

Lausuma 5

Luku 29.10

Eduskunta edellyttää hallituksen pikaisesti huolehtivan siitä, että eläinsairaalatilat rakennetaan koulutuksen kannalta sellaisiksi, että asianmu-

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

kaisesti varmistetaan eläinlääketieteen korkea-
tasoinen koulutus, eläinlääkäreiden laillistumi-
nen ja EU-pätevyys.

Lausuma 6

Momentti 31.60.63

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa matko-
jen yhdistelymallin ja asiakaspalvelun toteutu-
mista ja kiinnittää erityistä huomiota vammais-
ten kuljetuspalveluiden toimivuuteen.

Lausuma 7

Luku 33.33

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa edus-
kunnalle vuoden 2005 valtiopäivien alussa esi-

tyksen laiksi rikosasioiden sovittelun järjestämi-
sestä siten, että laki voidaan saattaa voimaan
1.6.2005. Tarvittavat määrärahat tulee ottaa
huomioon keväällä 2005 annettavassa lisä-
talousarviossa.

Lausuma 8

Momentti 35.30.60

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa erityis-
ryhmien asumiseen osoitetun avustusvaltuuden
riittävyyttä ja että valtuuden korotus otetaan tar-
vittaessa huomioon lisätalousarviossa.

Valtion talousarvio vuodelle 2005

TULOARVIOT

Osasto 11

euroa

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	31 064 908 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	12 596 000 000
01. Tulo- ja varallisuusvero	11 973 000 000
02. Korkotulojen lähdevero	155 000 000
03. Perintö- ja lahjaverot	468 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	11 559 000 000
01. Arvonlisävero	11 008 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero	436 000 000
03. Apteekkimaksut	115 000 000
08. Valmisteverot	4 597 000 000
01. Tupakkaverot	570 000 000
04. Alkoholi- ja alkoholijuomaverot	968 000 000
05. Virvoitusjuomaverot	36 000 000
07. Energiaverot	3 010 000 000
08. Juomapakkauksien ympäristöohjaukseen liittyvä vero	13 000 000
10. Muut verot	2 289 085 000
03. Autovero	1 200 000 000
05. Varainsiirtoverot	374 000 000
06. Arpajaisverot	126 000 000
07. Ajoneuvoverot	536 085 000
08. Jäteverot	53 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	23 823 000
02. Lästimaksut	953 000
03. Ratavero	16 500 000
04. Viestintämarkkinamaksu, teleurakointimaksu ja tietoturvamaksu ..	3 070 000
08. Öljyjättemaksu	3 100 000
09. Muut verotulot	200 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	4 569 013 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 390 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot	1 390 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	88 350 000
01. Tuomioistuintulot	30 000 000
47. Ulosottomaksut	48 000 000
50. Rangaistusten täytäntöönpanon tulot	10 200 000
99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot	150 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	145 196 000
98. Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot	144 246 000
99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot	950 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 675 000
20. Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojaltimaksuista	17 000
22. Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tulot	8 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot	2 650 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	1 514 404 000
07. Siirto valtion eläkerahastosta	1 189 444 000
25. Vakuutusmaksut vahingon- ym. korvauksista	23 300 000
28. Kuntien osuudet verotuskustannuksista	113 002 000
29. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista	30 819 000
30. Evankelisluterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista	17 244 000
49. Tullilaitoksen tulot	7 325 000
51. Metallirahatulot	28 650 000
63. Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset	6 000 000
87. Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta	10 000 000
90. Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot	19 420 000
91. Euroopan unionilta saatavat tulot matkakustannusten korvaamiseen	3 200 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	66 000 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	411 808 000
43. Ylioppilastutkintolautakunnan tulot	8 000
70. Opintotukitoiminnan tulot	22 900 000
88. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista	381 900 000
99. Opetusministeriön hallinnonalan muut tulot	7 000 000

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	959 937 000
01. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot	877 897 000
02. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta saatavat tulot	30 713 000
03. EU:n kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineeltä saatavat tulot	6 200 000
04. EU:lta saatavat muut tulot	1 096 000
20. Valtion osuus totopeleistä saadusta tulosta	7 350 000
40. Vesioikeudelliset kalatalousmaksut	2 100 000
41. Tenojoen kalastuslupamaksut	500 000
42. Hirvieläinten metsästysmaksut	3 718 000
43. Viehekalastusmaksut	2 500 000
44. Kalastuksenhoitomaksut	6 800 000
45. Riistanhoitomaksut	6 960 000
60. Metsäntutkimuslaitoksen tulot	2 000 000
71. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen tulot	2 702 000
72. Lihantarkastustoiminnan tulot	240 000
73. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulot	7 534 000
74. Kasvinjalostusmaksut	757 000
99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	870 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	32 416 000
24. Tiehallinnon tulot	1 000 000
30. Merenkululaitoksen tulot	17 000
40. Radanpidon tulot	2 000 000
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot	29 399 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	28 560 000
10. Rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön sekä työvoima- ja elinkeinokeskusten pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluista ..	2 220 000
20. Turvatekniikan keskuksen tulot	1 340 000
30. Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista	14 000 000
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot	11 000 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	455 440 000
05. Vakuutusvalvontaviraston tulot	—
08. Kansanterveyslaitoksen tulot	700 000
09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tulot	1 120 000
92. Raha-automaattiyhdistyksen tuotto	423 445 000
98. Valtionapujen palautukset	30 000 000
99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	175 000
34. Työministeriön hallinnonala	190 317 000
40. Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot	165 130 000
70. Palkkaturvamaksujen palautukset	23 327 000
99. Työministeriön hallinnonalan muut tulot	1 860 000

35. Ympäristöministeriön hallinnonala	139 020 000
07. Siirto valtion asuntorahastosta	130 000 000
40. Alueellisten ympäristökeskusten tulot	300 000
60. Korvaukset ympäristövahinkojen torjuntatoimista	5 400 000
70. Asuntotoimen tulot	20 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	3 300 000
39. Muut sekalaiset tulot	599 500 000
01. Sakkorahat	65 000 000
02. Verotukseen liittyvät korkotulot	75 000 000
04. Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset	35 000 000
07. Valtiolle valtion eläkerahaston ulkopuolella tuloutettavat korvaukset	2 000 000
10. Muut sekalaiset tulot	2 500 000
50. Nettotulot osakemyynnistä	420 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET	929 280 000
01. Korkotulot	163 985 000
04. Korot valtion lainoista liikelaitoksille	86 450 000
05. Korot muista lainoista	15 035 000
07. Korot talletuksista	62 500 000
03. Osinkotulot	560 000 000
01. Osinkotulot	560 000 000
04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta	100 000 000
01. Osuus Suomen Pankin voitosta	100 000 000
05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	105 295 000
01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	105 295 000

Osasto 15

15. LAINAT	1 292 173 000
01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat	352 390 000
02. Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille	159 250 000
04. Muiden lainojen lyhennykset	193 140 000

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	939 783 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta	939 783 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:

37 855 374 000

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 21

euroa

21. EDUSKUNTA	97 461 000
01. Kansanedustajat	20 291 000
21. Kansanedustajien toimintamenot (arviomääräraha)	20 291 000
02. Eduskunnan kanslia	56 480 000
19. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	4 200 000
21. Eduskunnan kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	52 280 000
09. Valtiontilintarkastajat	1 779 000
21. Valtiontilintarkastajien toimintamenot (arviomääräraha)	1 779 000
14. Eduskunnan oikeusasiamies	4 039 000
21. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot (arvio- määräraha)	4 039 000
40. Valtiontalouden tarkastusvirasto	11 424 000
19. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	428 000
21. Valtiontalouden tarkastusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	10 996 000
99. Eduskunnan muut menot	3 448 000
21. Käyttövarat eduskuntaryhmille ryhmäkanslioita varten (kiinteä määräraha)	3 448 000

Pääluokka 22

22. TASAVALLAN PRESIDENTTI	8 505 000
01. Tasavallan presidentti	305 000
01. Presidentin palkkio ja edustusrahat (kiinteä määräraha)	262 000
21. Presidentin käyttövarat (kiinteä määräraha)	43 000
02. Tasavallan presidentin kanslia	8 200 000
19. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	1 000 000

21. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 379 000
27. Eläkkeellä olevien presidenttien menot (kiinteä määräraha)	240 000
75. Perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)	581 000

Pääluokka 23

23. VALTIONEUVOSTO	49 137 000
01. Valtioneuvosto	5 322 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha)	5 322 000
02. Valtioneuvoston kanslia	27 238 000
19. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	2 500 000
21. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	21 738 000
22. EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 3 v)	3 000 000
03. Oikeuskanslerinvirasto	2 740 000
21. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 740 000
27. Poliittisen toiminnan avustaminen	12 020 000
50. Puoluetoinnin tukeminen (kiinteä määräraha)	12 020 000
99. Valtioneuvoston muut menot	1 817 000
21. Pääministerin ja hänen avustajiensa matkat (arviomääräraha)	812 000
24. Kunniamerkit (arviomääräraha)	471 000
25. Jatkosodan ihmisluovutukset -tutkimushanke (siirtomääräraha 2 v)	484 000
58. Avustus Tammenlehvän perinneliiton käynnistämismenoihin (siirtomääräraha 3 v)	50 000

Pääluokka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	825 524 000
01. Ulkoasiainhallinto	196 330 000
19. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	14 800 000
21. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	174 875 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	4 805 000
76. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha 3 v) ..	1 850 000

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö	460 222 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	457 922 000
67. Taloudellinen, teollinen ja teknologinen yhteistyö kehitysmaiden kanssa (siirtomääräraha 3 v)	2 300 000
50. Lähialueyhteistyö	24 208 000
66. Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	24 208 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot	144 764 000
01. Euroopan parlamentin jäsenten palkkaukset (arviomääräraha)	960 000
21. Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa (arviomääräraha)	2 213 000
22. Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)	46 640 000
25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)	14 392 000
50. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)	1 733 000
51. Häädäntöavustaminen (arviomääräraha)	39 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)	77 770 000
67. Kansainvälisen ilmastopöytäkirjan alaisen yhteistyön menot (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000
95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)	17 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	662 312 000
01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset	85 465 000
19. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	39 000 000
21. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	30 415 000
22. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 450 000
29. Erityismenot (arviomääräraha)	500 000
51. Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (arviomääräraha)	9 100 000
10. Tuomioistuinlaitos	219 920 000
21. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 100 000
22. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 600 000
23. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	197 820 000
29. Erityismenot (arviomääräraha)	6 400 000

30. Oikeudelliset palvelut ja julkinen oikeusapu	55 200 000
21. Oikeusaputoimistojen ja kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	20 800 000
50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)	34 400 000
40. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta	79 056 000
21. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	79 056 000
50. Rangaistusten täytäntöönpano	189 050 000
21. Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	183 150 000
74. Avolaitostyöt (siirtomääräraha 3 v)	5 900 000
60. Syyttäjälaitos	30 411 000
21. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	30 411 000
70. Vaalimenot	3 210 000
21. Vaalimenot (arviomääräraha)	3 210 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 507 074 000
01. Sisäasiainministeriö	87 793 000
19. Sisäasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	60 000 000
21. Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	21 781 000
22. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)	5 212 000
63. Julkiset palvelut verkkoon -hanke (siirtomääräraha 2 v)	800 000
02. Ulkomaalaisvirasto	12 960 000
21. Ulkomaalaisviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	12 960 000
05. Lääninhallitukset	52 110 000
21. Lääninhallitusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	52 110 000
06. Rekisterihallinto	27 894 000
21. Rekisterihallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	27 894 000

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

07. Kihlakunnat	43 937 000
21. Kihlakunnanvirastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	43 937 000
75. Poliisitoimi	560 455 000
21. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	556 955 000
22. Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (arviomääräraha)	3 500 000
80. Pelastustoimi	66 463 000
21. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	61 103 000
22. Erityismenot (arviomääräraha)	1 650 000
31. Valtionosuudet ja -avustukset (siirtomääräraha 2 v)	3 710 000
90. Rajavartiolaitos	193 772 000
21. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	192 510 000
74. Rakentaminen (siirtomääräraha 3 v)	1 262 000
97. Avustukset kunnille	231 362 000
31. Kuntien yleinen valtionosuus ja verotuloihin perustuvat tasaukset (arviomääräraha)	156 762 000
32. Kuntien yhdistymisavustukset ja kuntajako sekä kuntien yhteistöiminnan tukeminen (arviomääräraha)	41 000 000
34. Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus (kiinteä määräraha) ...	30 000 000
35. Holhustoimen edunvalvonta (arviomääräraha)	3 550 000
80. Korkotuet ja velkojen vakautuslainat kunnille (arviomääräraha) ...	50 000
98. Alueiden kehittäminen	230 328 000
43. Maakunnan kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v)	29 905 000
61. Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha)	126 426 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arviomääräraha)	29 402 000
63. Kainuun kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v)	44 595 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 148 871 000
01. Puolustusministeriö	210 018 000
19. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	196 684 000
21. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	13 334 000

10. Puolustusvoimat	1 886 718 000
16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 2 v)	577 129 000
21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 309 589 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta	50 475 000
22. Rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot (arviomääräraha)	50 475 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot	1 660 000
50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)	1 650 000
95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)	10 000

Päälukko 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	5 553 242 000
01. Valtiovarainministeriö	80 699 000
19. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	45 000 000
21. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	27 736 000
22. Valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 953 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus valtiovarainministeriön osalta (arviomääräraha)	169 000
89. Osakkeiden myyntijärjestelyt ja hankinnat (siirtomääräraha 2 v) ..	841 000
03. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus	3 702 000
21. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 702 000
05. Valtiokonttori	41 582 000
21. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	41 218 000
22. Valtion eläkelautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	364 000
07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset	3 059 380 000
05. Vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet sekä kuntoutustuet (arviomääräraha)	2 966 370 000
06. Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha)	20 350 000
07. Muut eläkemenot (arviomääräraha)	27 630 000
50. Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset (arviomääräraha)	38 830 000

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

63. Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemenot (arviomääräraha)	6 000 000
95. Valtion maksettavaksi tulevat korot liikaa saaduista ennakkotuloista viimeisenä eläkelaitoksena (arviomääräraha)	200 000
18. Verohallinto	344 890 000
21. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	344 890 000
39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	181 620 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)	166 120 000
31. Verohyvitys (arviomääräraha)	12 000 000
40. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)	3 500 000
40. Tullilaitos	131 162 000
21. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	127 162 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 2 v)	4 000 000
52. Tilastokeskus	40 626 000
21. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	40 626 000
80. Hallinnon uudistaminen ja eräät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet	17 399 000
21. Henkilöstön sopeuttamisen tukeminen (siirtomääräraha 2 v)	169 000
23. Työsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 050 000
24. Työhyvinvoinnin tuki (siirtomääräraha 2 v)	500 000
25. Valtion henkilöstöjärjestelyt (siirtomääräraha 2 v)	530 000
26. EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v)	5 000 000
27. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	10 000 000
60. Valtion maksu Koulutusrahastosta johtuvista menoista (arviomääräraha)	150 000
81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot	74 562 000
01. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset (arviomääräraha)	1 177 000
02. Eräät muut palkat ja virkasuhteen ehtoja koskevat päätökset (arviomääräraha)	168 000
25. Euroopan unionin osallistuminen matkakustannusten korvauksiin (siirtomääräraha 2 v)	3 200 000
95. Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten talousarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa (arviomääräraha)	17 000
96. Edeltä arvaamattomat tarpeet (siirtomääräraha 3 v)	70 000 000
82. Korvaukset rahastoille ja rahoituslaitoksille	5 165 000
44. Isäntämaakorvaus Pohjoismaiden Investointipankille (kiinteä määräraha)	5 165 000

84. Kansainväliset rahoitusosuudet	1 405 000
66. Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha)	170 000
68. Suomen maksuosuus Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön pääomasta (arviomääräraha)	1 235 000
90. Suomen maksuosuudet Euroopan unionille	1 513 000 000
69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)	1 513 000 000
99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot	58 050 000
63. Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot (arviomääräraha)	8 000 000
95. Valtion saatavien turvaaminen (arviomääräraha)	50 000
97. Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha)	50 000 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	6 197 420 000
01. Opetusministeriö	229 610 000
19. Opetusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	125 000 000
21. Opetusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	21 648 000
22. Kehittämistoiminta (siirtomääräraha 3 v)	3 785 000
26. Eräät kopiointi- ja käyttöoikeuskorvaukset (siirtomääräraha 2 v) ..	10 063 000
50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha)	485 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha)	67 129 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)	1 500 000
05. Kirkollisasiat	2 542 000
21. Ortodoksisen kirkollishallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 787 000
50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha)	755 000
07. Opetushallitus	18 409 000
21. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	18 409 000
08. Kansainvälinen yhteistyö	10 821 000
22. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	790 000
25. Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	6 019 000
50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha)	1 860 000

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)	2 152 000
10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus	1 322 902 000
21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 220 297 000
22. Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	23 892 000
23. Kansainvälisen henkilöväihdon keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 851 000
24. Harjoittelukoulujen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	70 862 000
20. Ammattikorkeakouluopetus	353 559 000
22. Ammattikorkeakoululaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	4 886 000
25. Ammattikorkeakoulujen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	2 068 000
30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	346 605 000
40. Yleissivistävä koulutus	1 900 208 000
21. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	42 100 000
25. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v) ...	3 649 000
30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	1 783 738 000
34. Valtionosuus yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	70 200 000
51. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)	521 000
60. Ammatillinen koulutus	575 786 000
21. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	30 959 000
24. Työssäoppiminen ja harjoittelutoiminta (siirtomääräraha 2 v)	3 026 000
25. Ammatillisen koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 499 000
30. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	431 505 000
31. Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha)	107 417 000
76. Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha 3 v)	1 380 000
69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö	319 523 000
21. Opetusalan koulutuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	412 000
22. Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot (siirtomääräraha 2 v)	14 404 000
25. Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	2 927 000
30. Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	76 793 000
31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)	109 171 000

34. Valtionavustus aikuisten koulutustason kohottamisohjelmaan (siirtomääräraha 3 v)	26 000 000
50. Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	45 633 000
51. Valtionosuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	17 425 000
52. Valtionosuus ja -avustus aikuiskoulutuksen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000
53. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)	7 181 000
55. Valtionosuus opintokeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	13 163 000
56. Valtionosuus kesäyliopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	4 414 000
70. Opintotuki	749 544 000
22. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	586 000
52. Opintolainojen valtiontakaus ja korkotuki (arviomääräraha)	24 100 000
55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)	676 400 000
57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha)	18 800 000
58. Avustus vuokratilustusten korvaamiseen (siirtomääräraha 2 v) ..	2 958 000
59. Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuki (arviomääräraha)	26 700 000
88. Tiede	239 883 000
21. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	31 440 000
22. Arkistolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	13 608 000
23. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 740 000
24. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 498 000
25. Eräiden teosten laatiminen ja hankkiminen (siirtomääräraha 2 v) ..	300 000
50. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v)	102 298 000
53. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen edistämiseen (arviomääräraha)	75 739 000
66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)	12 260 000
90. Taide ja kulttuuri	348 774 000
21. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 341 000
22. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	16 550 000
23. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..	2 555 000
24. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	15 811 000
25. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ...	6 055 000
26. Suomen elokuva-arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 417 000
27. Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..	537 000
30. Valtionosuudet ja -avustukset yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	41 609 000

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

31. Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	15 594 000
32. Valtionosuudet ja -avustukset museoille (arviomääräraha)	4 098 000
33. Valtionosuus ja -avustus kuntien kulttuuritoimintaan (arviomääräraha)	6 650 000
34. Valtionosuus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)	6 000 000
40. Korvaus Suomenlinnan Liikenne Oy:lle (arviomääräraha)	252 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)	8 085 000
51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)	10 841 000
52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen edistämiseen (arviomääräraha)	185 077 000
53. Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha)	15 135 000
54. Valtionavustus Suomen Kansallisteatterin peruskorjauksen lainanhoitokuluihin (kiinteä määräraha)	3 561 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)	500 000
72. Valtion taidemuseon kokoelmien kartuttaminen (siirtomääräraha 3 v)	589 000
75. Perusparannukset ja talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	2 500 000
95. Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot (arviomääräraha)	17 000
98. Liikuntatoimi	91 291 000
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)	89 424 000
52. Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille (kiinteä määräraha) ..	1 867 000
99. Nuorisotyö	34 568 000
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha)	31 720 000
51. Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen ja ennalta ehkäisevä huumetyö (siirtomääräraha 2 v)	2 848 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 724 504 000
10. Maaseudun kehittäminen	170 867 000
50. Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)	11 920 000
54. Hevostalouden edistäminen totopeleistä valtion osuutena kertyvillä varoilla (arviomääräraha)	7 182 000
55. Valtionapu 4H-toimintaan (kiinteä määräraha)	4 820 000
61. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)	60 574 000
62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (arviomääräraha)	83 248 000

63. Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	3 123 000
20. Maatalous	2 109 114 000
21. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	31 405 000
22. Torjunta-ainetarkastukset (arviomääräraha)	430 000
40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v) ..	609 320 000
41. EU-tulotuki (arviomääräraha)	515 372 000
42. Satovahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	3 400 000
43. Maatalouden ympäristötuki (siirtomääräraha 2 v)	321 900 000
44. Luonnonhaittakorvaus (siirtomääräraha 2 v)	422 673 000
45. Luopumistuet ja -korvaukset ja pellonmetsitystuki (siirtomäärä- raha 2 v)	150 100 000
46. Markkinoinnin ja tuotannon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v) ...	4 702 000
47. Laatu järjestelmien kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	1 513 000
48. Puutarhatalouden erityistoimenpiteet (arviomääräraha)	355 000
49. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha)	41 300 000
60. Siirto interventiorahastoon (kiinteä määräraha)	1 000 000
61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (kiinteä määräraha) ...	5 644 000
40. Kala-, riista- ja porotalous	58 065 000
21. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot (siirto- määräraha 2 v)	16 421 000
25. Kalakannan hoitovelvoitteet (siirtomääräraha 2 v)	2 100 000
41. Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomäärä- raha)	3 718 000
42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomäärä- raha 2 v)	2 300 000
43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 658 000
50. Metsästyksen ja riistanhoidon edistäminen (siirtomääräraha 2 v) ..	7 053 000
51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	6 258 000
52. Tenojoen kalastuslupamaksut ja viehekalastusmaksut (arviomäärä- raha)	2 600 000
62. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	15 200 000
77. Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomäärä- raha 3 v)	757 000
50. Vesitalous	28 486 000
22. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 2 v)	6 513 000
30. Vesihuoltolaitteiden rakentamisen korkotuki (arviomääräraha)	1 600 000
31. Avustukset yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin (siirtomäärä- raha 3 v)	5 654 000
43. Eräät valtion maksettavaksi määrätty korvaukset (arviomääräraha)	420 000
48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	841 000
77. Vesistö- ja vesihuoltotyöt (siirtomääräraha 3 v)	13 458 000

60. Metsätalous	156 119 000
21. Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	39 421 000
41. Metsäpuiden siemenhuolto (kiinteä määräraha)	610 000
42. Valtionapu metsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioille (kiinteä määräraha)	43 677 000
43. Eräät korvaukset (arviomääräraha)	50 000
44. Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (arviomääräraha)	63 380 000
45. Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	5 725 000
50. Eräät metsätalouden valtionavut (siirtomääräraha 2 v)	3 035 000
83. Lainat puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (siirtomäärä- raha 3 v)	221 000
63. Metsähallitus	6 006 000
50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomäärä- raha 3 v)	6 006 000
70. Maanmittaus ja paikkatietojen yhteiskäyttö	54 289 000
21. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	47 160 000
22. Geodeettisen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 129 000
40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomäärä- raha)	4 000 000
71. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos	25 288 000
21. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	23 958 000
28. Rokotteet ja seerumit (arviomääräraha)	1 330 000
72. Elintarvikevirasto	5 489 000
21. Elintarvikeviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 489 000
73. Kasvintuotannon tarkastuskeskus	14 798 000
21. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen toimintamenot (siirtomäärä- raha 2 v)	14 798 000
90. Hallinto	95 272 000
19. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	25 000 000
21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomäärä- raha 2 v)	36 040 000
22. Tietojärjestelmien kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	5 000 000
23. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toiminta- menot (siirtomääräraha 2 v)	14 505 000
25. Eläinlääkintähuolto (arviomääräraha)	1 580 000
26. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	729 000
27. Yhteistutkimukset (siirtomääräraha 3 v)	7 110 000
41. Eräät korvaukset (arviomääräraha)	1 945 000

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

47. Kasvinjalostustoiminnan edistäminen (arviomääräraha)	673 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)	2 690 000
91. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta	711 000
21. Lautakuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	711 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 774 464 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriö	21 097 000
21. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	14 247 000
22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	6 850 000
20. Ajoneuvohallintokeskus	9 472 000
21. Ajoneuvohallintokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .	9 472 000
24. Tiehallinto	728 216 000
21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)	588 770 000
76. Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)	23 546 000
78. Eräät tiehankkeet (arviomääräraha)	94 900 000
79. Jälkirahoitus-, kokonaisrahoitus- ja elinkaarirahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v)	21 000 000
25. Tienpidon valtionavut	13 900 000
50. Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)	13 900 000
30. Merenkululaitos	22 120 000
21. Merenkululaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	17 070 000
76. Maa- ja vesialueiden hankinta (arviomääräraha)	50 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	—
78. Eräät vesiväylähankkeet (arviomääräraha)	5 000 000
32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen	73 488 000
40. Lastialusten hankintojen tukeminen (arviomääräraha)	19 000
41. Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen lastialusten ja kolmansien maiden välillä liikennöivien matkustaja-alusten kilpailuedellytysten turvaaminen (arviomääräraha)	46 738 000

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

42. Ulkomaanliikenteen matkustaja-alusten ja -autolauttojen kilpailu- edellytysten turvaaminen (arviomääräraha)	22 462 000
50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha)	953 000
51. Luotsauksen hintatuki (siirtomääräraha 2 v)	3 316 000
40. Ratahallintokeskus	399 400 000
21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)	285 000 000
76. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)	700 000
77. Rataverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	11 000 000
78. Eräät ratahankkeet (arviomääräraha)	102 700 000
79. Radioverkon rakentaminen	—
52. Ilmaliikenteen korvaukset ja valtionavut	5 875 000
41. Valtionapu eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (kiinteä määräraha)	1 300 000
43. Korvaus Ilmailulaitokselle valmiustehtävistä (kiinteä määräraha) .	4 575 000
60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet	90 816 000
42. Valtionavustus koulutuksesta (kiinteä määräraha)	841 000
63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomäärä- raha 3 v)	81 275 000
64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirto- määräraha 3 v)	8 700 000
70. Viestintävirasto	3 816 000
21. Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 816 000
72. Viestinnän korvaukset ja avustukset	13 614 000
42. Sanomalehdistön tuki (kiinteä määräraha)	13 614 000
80. Ilmatieteen laitos	30 516 000
21. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	30 516 000
81. Merentutkimuslaitos	8 799 000
21. Merentutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 799 000
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot	353 335 000
19. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arviomääräraha)	291 395 000
40. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)	942 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus liikenne- ja viestintä- ministeriön osalta (arviomääräraha)	13 293 000
78. Vuosaaren sataman liikenneväylien rakentaminen (arviomäärä- raha)	47 200 000

88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	505 000
--	---------

Pääluokka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA 976 243 000

10. Hallinto 150 734 000

19. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	36 000 000
21. Kauppa- ja teollisuusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	23 027 000
22. Työvoima- ja elinkeinokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	74 871 000
24. Tutkimus- ja selvitystoiminta (siirtomääräraha 3 v)	6 264 000
66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)	7 020 000
92. Korvaus valtion ydinjätehuoltorahastolle (arviomääräraha)	3 542 000
95. Maanomistajien osuus vanhoista kaivospiirimaksuista (arviomääräraha)	10 000

20. Teknologia- ja innovaatiopolitiikka 534 630 000

21. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	40 822 000
22. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	68 978 000
23. Turvatekniikan keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	9 651 000
24. Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..	1 889 000
25. Mittatekniikan keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 198 000
26. Teknologian kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	26 509 000
27. Teknologinen tutkimustoiminta (arviomääräraha)	151 286 000
28. Hanke- ja ohjelmatoiminnan selvitys- ja kehittämismenot (siirtomääräraha 2 v)	13 870 000
40. Avustukset teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)	145 931 000
41. Valtionavustus erälle yhteisöille keksintö-, laatu- ja standardisointitoimintojen edistämiseksi (siirtomääräraha 3 v)	6 433 000
83. Lainat teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)	64 063 000

30. Yrityspolitiikka 177 807 000

21. Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 177 000
41. Toimintatuki Finnvera Oyj:lle (kiinteä määräraha)	336 000
42. Finnvera Oyj:n korkotuet (arviomääräraha)	17 320 000
43. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (arviomääräraha)	22 200 000

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

44. Alueellinen kuljetustuki (arviomääräraha)	3 540 000
45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	21 455 000
47. Valtionavustus kehittämisspalvelutoimintaan ja eräille yhteisöille (siirtomääräraha 3 v)	3 561 000
48. Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arviomääräraha)	6 300 000
49. Korkotuki Suomen Vientiluotto Oy:n myöntämille luotoille (arviomääräraha)	20 000
60. Siirrot valtiontakuurahastoon (arviomääräraha)	14 000 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta (arviomääräraha)	87 898 000
40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka	17 862 000
21. Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 781 000
24. Kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 094 000
26. Kilpailuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 003 000
31. Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä (siirtomääräraha 2 v)	5 311 000
50. Valtionavustus kuluttajajärjestöille (kiinteä määräraha)	673 000
50. Kansainvälistymispolitiikka	59 297 000
21. Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	16 201 000
40. Toimialakohtainen yritysten kansainvälistyminen (arviomääräraha)	19 000 000
41. Avustus ulkomaankauppaa edistäville järjestöille ja Finpro ry:lle (kiinteä määräraha)	24 096 000
60. Energiapolitiikka	31 980 000
21. Energiamarkkinaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	830 000
27. Energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistäminen ja energiatiedotus (siirtomääräraha 3 v)	3 400 000
40. Energiatuki (arviomääräraha)	27 700 000
50. Eräät energiatalousdelliset avustukset (siirtomääräraha 3 v)	50 000
70. Omistajapolitiikka	3 933 000
80. Lainat Airbus-yhteistyöhankkeille (siirtomääräraha 2 v)	2 551 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	1 382 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	10 028 354 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriö	66 396 000
19. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	15 000 000
21. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	34 556 000
29. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän edistäminen tietoteknologian avulla sekä siihen tarvittavan infrastruktuurin rakentaminen (siirtomääräraha 2 v)	460 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha)	4 815 000
63. Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v)	7 375 000
67. Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet (arviomääräraha)	4 190 000
02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus	22 630 000
21. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	22 630 000
03. Työttömyysturvalautakunta	1 795 000
21. Työttömyysturvalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 795 000
04. Tarkastuslautakunta	1 777 000
21. Tarkastuslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 777 000
06. Terveystieteiden tutkimuskeskus	4 876 000
21. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 676 000
26. Mielentilatutkimustoiminnan menot (arviomääräraha)	2 200 000
07. Työterveyslaitos	38 437 000
50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v) ...	37 237 000
51. Valtion korvaus työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha)	1 200 000
08. Kansanterveyslaitos	43 257 000
21. Kansanterveyslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	33 857 000
26. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)	9 400 000
09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus	4 930 000
21. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 930 000

10. Säteilyturvakeskus	11 400 000
21. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	11 400 000
11. Lääkelaitos ja Lääkehoidon kehittämiskeskus	2 574 000
21. Lääkelaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 249 000
22. Lääkehoidon kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 325 000
12. Valtion koulukodit	588 000
21. Valtion koulukotien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	588 000
13. Työsuojelun piirihallinto	23 400 000
21. Työsuojelupiirien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	23 400 000
14. Valtion mielisairaalat	607 000
21. Valtion mielisairaaloiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	607 000
15. Perhekustannusten taseus	1 428 900 000
51. Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen lapseksiottamiseen (arviomääräraha)	11 100 000
52. Lapsilisät (arviomääräraha)	1 416 800 000
53. Eräät valtion korvattavat perhe-etuudet (arviomääräraha)	1 000 000
16. Yleinen perhe-eläke	39 300 000
60. Yleinen perhe-eläke (arviomääräraha)	39 300 000
17. Työttömyysturva	720 000 000
50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha)	580 000 000
51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha)	76 000 000
53. Valtionosuus koulutuspäivärahasta (arviomääräraha)	11 000 000
54. Valtionosuus aikuiskoulutustuesta (arviomääräraha)	18 000 000
55. Valtionosuus vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha)	35 000 000
18. Sairausvakuutus	1 017 000 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	1 017 000 000
19. Eläkevakuutus	1 632 001 000
50. Valtion osuus merimieseläkekassan menoista (arviomääräraha) ...	37 000 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	418 000 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	60 000 000

53. Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä (arviomääräraha)	1 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	1 117 000 000
20. Tapaturmavakuutus	13 000 000
53. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha)	13 000 000
21. Rintamaveteraanieläkkeet	90 700 000
52. Rintamalisät ja asumistuki (arviomääräraha)	90 700 000
22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot	245 308 000
50. Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)	242 400 000
56. Valtionapu sotainvalidien puolisoitten kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	2 760 000
57. Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (siirtomääräraha 2 v)	140 000
59. Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	8 000
23. Muu sodista kärsineiden turva	2 550 000
30. Valtion korvaus sodista kärsineiden huoltoon (arviomääräraha) ...	2 550 000
28. Muu toimeentuloturva	44 960 000
50. Sotilasavustus (arviomääräraha)	15 200 000
51. Maahanmuuttajan erityistuki (arviomääräraha)	17 060 000
60. Pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuki (arviomääräraha)	12 700 000
32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	3 924 788 000
30. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	3 673 000 000
31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveystalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)	800 000
32. Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidon mukaiseen tutkimustoimintaan (kiinteä määräraha)	40 747 000
33. Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha) .	90 170 000
34. Valtion korvaus kunnille mielentilatutkimuspotilaista sekä potilas-siirroista aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)	2 370 000
35. Valtion korvaus lastensuojelun suurten kustannusten tasausjärjestelmän menoihin (kiinteä määräraha)	55 271 000
36. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	54 430 000

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

37. Valtionavustus sairaanhoitopiirien kuntayhtymille lasten ja nuorten psykiatrisesta hoidosta ja kuntoutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha)	5 000 000
39. Valtionavustus sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan (kiinteä määräraha)	3 000 000
33. Eräät sosiaali- ja terveydenhuollon menot	6 625 000
23. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha)	6 025 000
31. Valtionavustus saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi (kiinteä määräraha)	600 000
53. Terveiden edistäminen ja terveysvalvonta	9 860 000
23. Terveysvalvonta (siirtomääräraha 2 v)	950 000
24. Tartuntatautien valvonta (siirtomääräraha 2 v)	1 360 000
50. Terveiden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	7 550 000
57. Lomatoiminta	207 250 000
40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha)	192 500 000
50. Valtion korvaus Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle ja kunnille maatalousyrittäjien lomituspalvelujen hallintomenoihin (kiinteä määräraha)	14 750 000
92. Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö	423 445 000
50. Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (arviomääräraha)	313 000 000
55. Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	59 707 000
58. Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	2 950 000
59. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	47 788 000

Pääluokka 34

34. TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 164 015 000
01. Työhallinto	58 116 000
19. Työministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	19 520 000
21. Työministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	22 327 000
22. Työvoimaopiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	759 000
23. Työelämäohjelmat ja työpoliittinen tutkimus (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000
63. Valtionavustus työelämäohjelmahankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	8 980 000

67. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksusuudet (arviomääräraha)	1 530 000
05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus	222 640 000
61. Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha)	137 055 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha)	85 585 000
06. Työvoimapolitiikan toimeenpano	1 774 680 000
21. Työvoima-asiain paikallishallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	134 583 000
31. Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (arviomääräraha)	6 500 000
50. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opinto-sosiaaliset edut (arviomääräraha)	132 993 000
51. Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)	476 886 000
52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha)	995 208 000
64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)	28 510 000
07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat	79 961 000
21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminta valtion osalta (arviomääräraha)	7 326 000
29. Paluumuuttajien muuttovalmennus (arviomääräraha)	900 000
30. Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha)	9 300 000
31. Syrjinnän vastainen toiminta (siirtomääräraha 3 v)	100 000
63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)	62 335 000
99. Työministeriön hallinnonalan muut menot	28 618 000
23. Siviilipalvelus (arviomääräraha)	3 818 000
50. Palkkaturva (arviomääräraha)	24 000 000
51. Eräät merimiespalvelut (arviomääräraha)	800 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	691 248 000
01. Ympäristöministeriö	23 032 000
21. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	23 032 000
10. Ympäristön suojele	28 658 000
27. Ympäristövahinkojen torjunta (arviomääräraha)	2 467 000

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

60. Siirto öljysuojarahastoon (siirtomääräraha 3 v)	1 736 000
63. Ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	2 750 000
65. Öljyjätelmaksulla rahoitettava öljyjätehuolto (siirtomääräraha 3 v)	1 364 000
66. Romuajoneuvojen jätehuoltoavustus (siirtomääräraha 3 v)	6 000 000
67. Ympäristöyhteistyön edistäminen Suomen lähialueen maissa (siirtomääräraha 3 v)	2 441 000
77. Ympäristötyöt (siirtomääräraha 3 v)	11 900 000
20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu	69 505 000
22. Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)	2 095 000
37. Avustukset kuntien kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen (siirtomääräraha 3 v)	925 000
52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v) ...	22 435 000
63. Eräät luonnonsuojeluun liittyvät korvaukset (siirtomääräraha 3 v)	16 600 000
64. Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v)	850 000
76. Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v)	26 600 000
30. Asumisen edistäminen	434 500 000
54. Asumistuki (arviomääräraha)	434 500 000
60. Siirto valtion asuntorahastoon	—
40. Alueelliset ympäristökeskukset	64 504 000
21. Alueellisten ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	64 504 000
50. Ympäristölupavirastot	4 551 000
21. Ympäristölupavirastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 551 000
60. Suomen ympäristökeskus	24 013 000
21. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	24 013 000
70. Valtion asuntorahasto	4 583 000
21. Asuntorahaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 583 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot	37 902 000
19. Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	8 880 000
22. Kehittäminen ja suunnittelu (siirtomääräraha 2 v)	12 900 000
26. Eräät korvaukset (siirtomääräraha 2 v)	270 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arviomääräraha)	10 765 000
63. EU:n ympäristörahaston osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000
65. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)	1 587 000
66. Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)	1 500 000

Päälukka 36

36. VALTIONVELAN KOROT	2 447 000 000
01. Euromääräisen velan korko	2 371 000 000
90. Euromääräisen velan korko (arviomääräraha)	2 371 000 000
03. Valuuttamääräisen velan korko	58 000 000
90. Valuuttamääräisen velan korko (arviomääräraha)	58 000 000
09. Muut menot valtionvelasta	18 000 000
21. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha)	18 000 000

Määrärahojen kokonaismäärä:

37 855 374 000

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

YLEISET MÄÄRÄYKSET

Brutto- ja nettobudjetointi

Valtion talousarviossa noudatetaan pääsääntönä bruttobudjetointia. Nettobudjetointi on talousarviosta annetussa laissa tarkoin rajoitettu poikkeus pääsäännöstä.

Talousarviossa voidaan nettobudjetoida

1) uudet valtionlainat, valtionlainoista saatavat emissiovoitot ja pääomavoitot ja valtionlainojen pääomaa suojaavista johdannaisista kertyvät tulot sekä valtionvelan kuoletukset, valtionlainoihin liittyvät pääomatappiot ja emissiotappiot ja valtionlainojen pääomaa suojaavista johdannaisista aiheutuvat menot;

2) valtionlainoista saatavat korkotulot ja valtionlainojen koronmaksua suojaavista johdannaisista kertyvät tulot sekä valtionlainoista aiheutuvat korkomenot ja valtionlainojen koronmaksua suojaavista johdannaisista aiheutuvat menot;

3) viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot;

4) osakkeiden myynnistä kertyvät tulot sekä myyntiin liittyvät myyntipalkkiot ja valtion ostajan puolesta vastattavaksi ottamat maksuvelvoitteet;

5) eläkelaitokselle lain nojalla maksettava maksuvalmiussuoritus ja suorituksen palautus valtiolle;

6) lakiin perustuva valtionapu kunnalle ja kunnan maksettavaksi valtiolle valtionapujärjestelmän määräytymisperusteiden mukaan tuleva määrä.

Toimintamenomomentin vakiosisällön kuvauksessa mainitut virastolle työnantajana maksetut tulot, vakuutus- ja vahingonkorvaukset, työpaikkaruokaloiden käytöstä saadut korvaukset sekä viraston toimitilojen satunnaisesta luovuttamisesta ulkopuolisille yksittäisiä tilaisuuksia varten saadut tulot voidaan viraston tai lai-

toksen toiminnasta kertyvinä tuloina nettobudjetoida vähentämällä ne asianomaiselta toimintamenomomentilta, vaikka sille ei olisi momentin perusteluissa merkitty myönnetyn nettomäärärahaa. Toimintamenomäärärahan kanssa saa lisäksi nettouttaa myyntituotot sellaisesta irtaimesta käyttöomaisuudesta, jonka hankinta rahoitetaan toimintamenomäärärahasta. Kiinteän omaisuuden, finanssisijoitusten (esim. osakkeet ym. arvopaperit) ja erillismomenteilta rahoitettavan irtaimen käyttöomaisuuden myyntituottoja ei saa kuitenkaan nettouttaa toimintamenomäärärahan kanssa.

Jos viraston tai laitoksen toimintamenomomentille on momentin perusteluissa merkitty myönnetyn nettomäärärahaa, tai jos viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvien tulojen ja siitä aiheutuvien menojen erotus on otettu nettomääräisenä tuloarviona tulomomentille, kuuluvat nettobudjetoinnin piiriin kaikki viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat, toimintamenomomentin vakiosisällön kuvauksen ja momentin perusteluiden päätösosan mukaiset menot. Nettobudjetoitavia tuloja ja menoja ovat tällöin muun muassa:

1) maksullista toimintaa harjoittavan viraston toiminnasta tai toiminnan osasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot;

2) viraston tai laitoksen vastuulla toteutettavasta tutkimus- tms. yhteishankkeesta tai yhteisestä toiminnasta tuloina saatavat muiden osapuolten maksusuudet ja hankkeesta tai toiminnasta aiheutuvat menot;

3) viraston tai laitoksen toimintaan liittyvät EU:lta saatavat tulot ja näihin tuloihin liittyvät menot;

4) viraston tai laitoksen lahjoituksena ja testamentilla saamat varat sekä sponsoreilta saatavat

tulot silloin, kun virastolla tai laitoksella on oikeus ottaa ne vastaan eikä kysymys ole viraston tai laitoksen tavanomaiseen toimintaan ja talouteen nähden epätavallisen suurista määristä; ja

5) liiketoimintaa harjoittavan viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot.

Jos viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvistä tuloista vain osa on budjetoitu toimintamomentille, jolle on momentin perusteluiden päätösosassa merkitty myönnetyn nettomäärää, on asianomaisen momentin perusteluiden päätösosassa lisäksi yksilöity, mitkä tulot on momentille nettoutettu tai mitä tuloja ei ole momentille nettoutettu. Vastaavasti, jos nettobudjetoitaessa arvioitujen tulojen suuremman määrän johdosta nettotuloarviona talousarvioon otettava tulomomentti sisältää vain osan viraston tai laitoksen toiminnasta aiheutuvista menoista, on asianomaisen tulomomentin perusteluiden päätösosassa yksilöity, mitkä menot on momentille nettoutettu taikka mitä menoja ei sille ole nettoutettu.

Menomomentteja koskevat yleiset määräykset

Menot on jaettu talousarviossa momenteiksi tehtävän tai menojen laadun mukaan.

Tehtävän mukaan budjetoituja määrärahoja ovat jäljempänä käsiteltävät virastojen toimintamäärärahat sekä eräät kulutusmenoihin luettavat projektiluonteiset määrärahat. Tehtävän mukaan budjetoitua määrärahaa saa käyttää kaikkiin kyseisestä tehtävästä säännönmukaisesti aiheutuviin menoihin, ellei talousarviosta muuta johdu.

Pääjaotteluna on seuraava menojen laadun mukainen pääryhmitys (suluissa vastaavat momenttien numerotunnukset):

1) kulutusmenot (01—29): menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa varainhoitovuonna käytettäviä tuotannontekijöitä, kuten työpanosta, tavaroita ja palveluksia,

2) siirtomenot (30—69): menot, joista valtio ei saa välitöntä vastiketta,

Nettobudjetoitavia tuloja eivät ole verot, veronluonteiset maksut tai sakkomaksut. Nettobudjetoinnin kohteena eivät myöskään voi olla siirtomenot tai niiden palautukset lukuun ottamatta lain nojalla maksettavaa maksuvalmius-suoritusta eläkelaitokselle ja suorituksen palautusta sekä lakiin perustuvaa valtionapua kunnalle ja kunnan maksettavaksi valtiolle valtionapujärjestelmän määräytymisperusteiden mukaan tulevaa määrää, eivätkä sijoitusmenot tai omaisuuden myyntitulot lukuun ottamatta osakkeiden myyntiä taikka viraston tai laitoksen toimintaan tarkoitettun irtaimen omaisuuden hankintaa tai irtaimen omaisuuden myyntiä.

Nettobudjetoidun toimintamomentin menojen vakiosisältöön kuuluvat jäljempänä ilmenevät toimintamomenttien vakiosisällön mukaiset menot.

Nettoutetusta toiminnasta kertyviä tuloja saa käyttää tästä toiminnasta aiheutuviin menoihin ilman, että siitä on mainintaa luku- tai momenttiperusteluissa.

3) sijoitusmenot (70—89): menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa pitkävaikutteisia tuotannontekijöitä tai rahoitusvaateita, joista valtio saa tuloa tai muuta hyötyä useana varainhoitovuonna, ja

4) muut menot (90—99): edellä mainittuihin pääryhmiin kuulumattomat menot, kuten valtionvelan hoitomenot.

Momentin määrärahaa saa käyttää ainoastaan momentin numerotunnuksen osoittaman menoryhmän menoihin. Siten kulutusmenoihin tarkoitettua määrärahaa ei saa käyttää siirtomenoihin eikä siirtomenoihin tarkoitettua määrärahaa kulutusmenoihin, ellei momentin perusteluissa ole määrätty toisin.

Momentilla yksilöityyn käyttötarkoitukseen ei saa käyttää muuta käyttötarkoitukseltaan yleisempää määrärahaa (esim. toimintamomentin määrärahaa), vaikka kyseisen yleisemmän määrärahan perusteluissa mainittua

yksilöityä käyttötarkoitusta ei olisi suljettu pois. Tästä pääsäännöstä voidaan poiketa, jos momentin perusteluissa on asiaa koskeva maininta.

Määrärahat henkilöstön palkkaamiseen on budjetoitu pääsääntöisesti palkkausmomenteille (01—03) ja toimintamenomenteille (21—27). Muun momentin määrärahaa saadaan käyttää henkilöstön palkkaamiseen virastoihin ja laitoksiin vain, jos palkkauksesta ja momentin määrärahalla palkattavien henkilöiden enimmäismäärästä ilmaistuna henkilötyövuosina on maininta momentin perustelujen päätösosassa. Virkaan nimitettyjen virkamiesten palkkauksiin ei saa käyttää muita kuin palkkaus- tai toimintamenomomentteja. Milloin määrärahaa saa käyttää palkkoihin tai palkkioihin, sitä käytetään myös näihin liittyviin sosiaaliturva- ja eläkemaksuihin ja muihin henkilösivumenoihin.

Menojen ja tulojen kohdentaminen varainhoitovuoteen kuuluviksi

Määrärahaa saa käyttää vain momentille sovellettavan kohdentamisperusteen mukaan varainhoitovuoteen kohdentuviin menoihin.

Jos asianomaisen momentin perusteluiden päätösosassa ei ole toisin mainittu, on määrärahat ja tuloarviot kohdennettu talousarviossa varainhoitovuoteen kuuluviksi valtion talousarviosta annetun asetuksen 5 a ja 5 b §:ssä säädettyillä perusteilla.

Vakiosisältöiset menomomentit

Toimintamenomenteille ja momenteille 70, 74—75, 76 ja 77—79 on määritelty sellaisia vakiosisältöisiä käyttötarkoituksia, joihin ao. momenteille budjetoituja määrärahoja saa käyttää ilman, että siitä on maininta ao. momentin perusteluissa. Toimintamenomomentin vakiosisältöä sovelletaan myös silloin, kun toimintamenot on nettobudjetoinnin johdosta budjetoitu tulopuolelle osaksi nettotuloarviota.

Määrärahoja käytettäessä momenttien perustelut ovat vakiosisältömäärittelyyn nähden ensisijaisessa asemassa. Siten momentin perusteluissa voidaan poiketa vakiosisällöstä joko sulke-

malla osa vakiokäyttötarkoituksista pois tai täydentämällä niitä muilla käyttötarkoituksilla. Jälkimmäisessä tilanteessa käyttötarkoitusten täydentäminen ilmaistaan em. momenteilla "myös"-sanalla esim. seuraavasti: "Momentin määrärahaa saa käyttää myös kunniakonsulien menoihin."

Toimintamenomäärärahat

Viraston toiminnasta aiheutuvat menot budjetoidaan yhtenä määrarahana menomenteille 21—27. Toimintamenomäärärahaa saa käyttää viraston tai laitoksen laissa tai asetuksessa säädettyjen tehtävien hoidosta aiheutuviin palkkaus- ja muihin kulutusmenoihin, koneiden ja kaluston sekä muun aineellisen tai aineettoman käyttöomaisuuden hankintamenoihin sekä muihin viraston toiminnasta välittömästi aiheutuneisiin menoihin, kuten leasingkorkoihin ym. korkomenoihin ja vahingonkorvauksiin.

Virastot ja laitokset voivat ilman niille talousarvion yhteydessä erikseen myönnettyä valtuutusta tehdä lakisääteisten velvoitteidensa täyttämiseksi välttämättä tarvittavia, ehdoiltaan ja laajuudeltaan viraston tai laitoksen talouteen ja toimintaan nähden tavanomaisia sopimuksia ja sitoumuksia, joista voi aiheutua menoja myös tulevana varainhoitovuosina. Tällaiset sopimukset ja sitoumukset voivat koskea kulutusmenon luonteisia eriä, esimerkiksi vuokria ja tarvehankintoja.

Toimintamenomäärärahaa saa käyttää myös vähäisten, viraston tai laitoksen tavanomaiseen jatkuvaan toimintaan liittyvien ennakkomaksujen maksamiseen.

Erillisinä menojen laadun mukaisina määrärahoina on budjetoitu siirtomenot, talonrakennus- ja maa- ja vesirakennusinvestointimenot ja osakkeiden ja osuuksien hankinta- ja lainanto- ym. finanssijoitusmenot sekä eräät poikkeuksellisen suuret kalustoinvestoinnit. Näihin ei siten saa käyttää toimintamenomäärärahaa, ellei määrärahan perusteluissa ole toisin määrätty.

Ellei tarkoitukseen ole osoitettu muuta määrärahaa, toimintamenomäärärahaa saa käyttää

viraston toimialaan kuuluvien, EU:n hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen sekä ao. hankkeiden tarjouksiin osallistumisen edellyttämään rahoitukseen. Siltä osin kuin EU:n tuki kohdistuu arvonlisäveromenoon ja on nettobudjetoitu toimintamenomomentille, maksetaan arvonlisäveromenot toimintamäärärahasta asianomaisen viraston ja laitoksen käytössä olevan arvonlisäveromenomomentin sijasta.

Toimintamenomomentille nettobudjetoidaan virastolle työnantajana maksetut, mutta työntekijälle myönnetty sairausvakuutuksen mukaiset sairaus- ja äitiyspäivärahat, työkyvyttömyyseläke ja kuntoutusraha silloin, kun virasto maksaa työntekijälle palkan sairaus- ja äitiysloman ajalta tai työkyvyttömyyseläkeajalta tai kuntoutusrahakaudelta sekä saadut korvaukset työterveydenhuollon kustannuksiin. Lisäksi toimintamenomomentille nettobudjetoidaan viraston saamat kohdassa "Brutto- ja nettobudjetointi" tarkoitetut irtaimen käyttöomaisuuden myyntituotot, korvaukset työpaikkaruokaloiden käytöstä ja viraston saamat vakuutus- ja vahingonkorvaukset sekä viraston saamat tulot sen toimitilojen satunnaisesta luovuttamisesta ulkopuolisille yksittäisiä tilaisuuksia varten.

Lisäksi toimintamenomomentin määrärahaa saa käyttää maksullisen toiminnan menoihin, mikäli viraston tai laitoksen maksullista toimintaa ei ole budjetoitu omaksi momentikseen.

Menojen laadun mukaiset momentit

Kulutusmenot (01—29)

Kulutusmenoja ovat menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa varainhoitovuonna käytettäviä tuotannontekijöitä. Kulutusmenoihin luetaan valtion palveluksessa olevan henkilöstön palkkaukset, muut palkkiot, sosiaaliturvamaksut, eläkemaksut, tavaroiden ja palvelusten ostomenot, puolustusmateriaalin sekä sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston, jotka ovat arvoltaan vähäisiä tai joiden taloudellinen pitoaika on lyhyt, hankintamenot sekä muut sellai-

set valtion toiminnasta johtuvat tai toimintaan liittyvät menot, mikäli niitä ei ole luettava siirto- tai sijoitusmenoihin.

Kulutusmenoihin luetaan myös EU-ohjelmien vaatima tekninen apu.

Valtion henkilöstön palkkauksiin saadaan käyttää kulutusmenomomentteja seuraavasti:

a) toimintameno- ja erityisiä palkkausmomentteja (numerotunnus 01—03) ja

b) muita kulutusmenomomentteja työsopimussuhteisen henkilöstön ja valtion virkamieslain (750/1994) 9 §:n 1 momentissa tarkoitettujen määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitettyjen virkamiesten palkkauksia, jos momentin vakiokäyttötarkoituksessa tai päätösosassa on niin määrätty sekä

c) valtion virkamieslain mukaan valtioneuvoston käytettäväksi asetetun virkamiehen palkkaukseen kyseessä olevan hallinnonalan ministeriön toimintamenomomenttia.

Virkaan nimitettyjen virkamiesten palkkauksia ei saa maksaa muilta kuin toimintameno- ja palkkausmomenteilta.

04—07. Eläkkeet

Momenteille on merkitty lakiin, asetukseen tai valtiota sitovaan sopimukseen perustuvat tai perusteluissa erikseen määritellyt vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet, ylimääräiset eläkkeet sekä eräät lähinnä eläkkeen luonteiset avustukset.

16—18. Puolustusmateriaalin hankkiminen

Momenteille on merkitty puolustusmateriaalin hankkimisesta aiheutuvat menot. Lisäksi momentille voidaan vähennyksenä merkitä viraston saamat puolustusmateriaalihankintoihin liittyvät vakuutus- ja vahingonkorvaukset, vaikka tästä ei olisi mainintaa momentin perusteluissa.

19. Arvonlisäveromenot

Momentille on merkitty virastojen ja laitosten kulutus- ja sijoitusmenoihin sisältyvät arvonlisäveromenot.

Siirtomenot (30—69)

Siirtomenoihin luetaan kunnille, muille julkisille yhteisöille, elinkeinoelämälle, kotitalouksille ja yleishyödyllisille yhteisöille maksettavat valtionavut ja valtion välityksellä tapahtuvat varainsiirrot sekä vastikkeetta tapahtuvat varainsiirrot talousarvion ulkopuolella oleviin valtion rahastoihin, kansaneläkelaitokselle ja ulkomaille. Valtio ei saa siirtomenoista välitöntä tai suoraista aineellista vastiketta, kuten rahaa, tavaraa tai palvelusta siirron saajalta. Välillisesti siirtomenot edistävät valtion tehtävien toteuttamista.

Siirtomenot on yleensä luokiteltu saajan mukaan. Valtionavut rakennustoimintaan sekä koneiden ja kaluston hankintaan on pyritty merkitsemään eri momenteille kuin kulutukseen tai muihin käyttötarkoituksiin menevät valtionavut. Mikäli määräraha koskee useaa siirronsaajaryhmää, on esitetty jaottelu saajaryhmittäin tarvittaessa edelleen jaoteltuna käyttötalouteen ja pääomatalouteen tarkoitettuihin siirtoihin.

Momenteille 30—69 on budjetoitu korvaukset liiketoimintaa harjoittaville yksiköille niiden yleisen edun vuoksi suorittamista tehtävistä, milloin etu koituu muille kuin valtiolle.

Lakisääteisesti määräytyvät ja harkinnanvaraiset siirtomenot on pyritty merkitsemään eri momenteille.

30—39. Valtionavut kunnille ja kuntayhtymille ym.

Momenteille on merkitty kunnille ja kuntayhtymille sekä Ahvenanmaan maakunnalle suoritettavat valtionavut.

40—49. Valtionavut elinkeinoelämälle

Momenteille on merkitty elinkeinoelämän edistämiseksi tarkoitettut valtionavut yrityksille ja yksityisille elinkeinonharjoittajille sekä yrittäjien ja elinkeinonharjoittajien yms. etuja edistävälle keskusjärjestöille, yhdistyksille ym.

50—59. Valtionavut kotitalouksille ja yleishyödyllisille yhteisöille

Momenteille on merkitty siirrot kotitalouksille (yksityisille kuluttajille) sekä valtionavut yleishyödyllisille järjestöille, laitoksille, yhdistyksille, seuroille jne. Tällaisia ovat esimerkiksi urheilujärjestöt, yksityiset oppilaitokset, yksityiset sairaalat ja sellaiset yksityiset tutkimuslaitokset, jotka eivät välittömästi palvele liike- tai elinkeinoelämää.

60. Siirrot talousarvion ulkopuolisiin valtion rahastoihin ja kansaneläkelaitokselle

Momentille on merkitty siirrot talousarvion ulkopuolisiin valtion rahastoihin sekä siirrot kansaneläkelaitokselle.

61—62. EU:n rakennerahasto-osuudet ja vastaavat valtion rahoitusosuudet

Momenteille on budjetoitu varainsiirrot Euroopan unionin komission kanssa hyväksyttävien EU:n rakennerahastojen tavoite- ja yhteisöaloiteohjelmien mukaisten valtion omien ja muiden hankkeiden EU:n rahoituksen suorittamiseen. EU:n osallistuminen ohjelmiin on merkitty momentille 61 ja vastaava valtion rahoitus momentille 62. Kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineen rahoitusosuus on poikkeuksellisesti budjetoitu momentille 62 (30.40.62).

63—65. Muut siirrot kotimaahan

Momenteille on merkitty sellaiset erittelemättömät siirrot, joiden jakamista kuntien, elinkeinoelämän ja kotitaloussektorin kesken ei ole voitu edeltäkäsien suorittaa.

66—69. Siirrot ulkomaille

Momenteille on merkitty sellaiset ulkomaille siirrettävät varat, joista ei saada välitöntä vastiketta tai joiden vastike on vähäinen suhteessa menon suuruuteen. Tällaisia ovat esim. kehitysyhteistyötoiminnan puitteissa myönnettävät avustukset sekä kansainvälisten yhteisöjen jäsenmaksut sekä muut sellaiset avustusluonteiset

jäsenmaksut, jotka ao. yhteisöt käyttävät toimintansa rahoitukseen tai välittävät edelleen avustuksina kolmansille tahoille.

Sijoitusmenot (70—89)

Sijoitusmenoihin luetaan muut kuin puolustusmateriaalin ja sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston, jotka ovat arvoltaan vähäisiä tai joiden taloudellinen pitoaika on lyhyt, hankintamenot, talonrakennusten sekä maa- ja vesirakenteiden rakentamismenot, arvopapereiden, maa-alueiden ja rakennusten hankintamenot sekä lainan-

Reaalisijoitukset (70—79)

Reaalisijoituksiin luetaan sellaiset valtion käyttöomaisuuden hankinnat, jotka täyttävät jäljempänä eri vakiomomenttiryhmien kohdalla esitetty tunnusmerkit. Koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenot on merkitty momenteille 70—73. Talonrakennukset on merkitty momenteille 74—75 ja muut rakennustyöt momenteille 77—79. Maa-alueiden, rakennusten ja kiinteistöjen ostomenot on merkitty momentille 76.

70—73. Kaluston hankinta

Mikäli viraston tai laitoksen toimintamenot on budjetoitu toimintamenomomentille (21—27), on tälle yleensä sisällytetty myös määrärahat kaluston ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan.

Poikkeustapauksissa (hankinnan suuruus, kertaluonteisuus, valtuuden käyttö, poikkeuksellinen hankintamenettely) voidaan momentilla erikseen määriteltävän kaluston hankintamenot budjetoida momentille 70 (Kaluston hankinta), jonka määrärahaa saa käyttää mainitunlaisten, viraston tai laitoksen (tai nimetyn hallinnonalan) toiminnan edellyttämien koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenoihin.

74—75. Talonrakennukset

Momenteille on merkitty ja niiden määrärahoja saa käyttää niiden perusteluiden mukaisista valtion uudisrakennustoista ja rakennusten perus-

parannustoista aiheutuvien tarpeellisten muun kuin vakinaisesti virkaan nimitetyn henkilöstön palkkausmenoihin ja muihin rakentamismenoihin. Perusparannuksiksi katsotaan sellaiset muutost- tai korjaustyöt, joiden johdosta rakennuksen arvo lisääntyy oleellisesti. Määrärahoja saa käyttää myös rakennusten turva- ja muista teknisistä järjestelmistä aiheutuviin menoihin. Momenttien määrärahoja saa käyttää myös uudisrakennustöiden ja perusparannustöiden suunnittelusta ja sen edellyttämien konsulttipalvelusten ostoista aiheutuviin menoihin, lukuun ottamatta sitä hankkeittain erittelemätöntä suunnittelutyötä, jota vastaavat palkkausmenot on merkitty toimintamenomomentille.

Momenteilla yksilöityjen hankkeiden kustannusarviot vastaavat rakennuskustannusindeksin pistelukua, joka ilmoitetaan kehyspäättöksen yhteydessä. Jos hankkeesta on tehty urakkasopimus, kustannusarvio perustuu sopimukseen. Kustannusarviot eivät sisällä arvonlisäveroa.

76. Maa-alueet, rakennukset ja kiinteistöt

Momentille on merkitty maa-alueiden, rakennusten ja kiinteistöjen ostomenot.

77—79. Maa- ja vesirakennukset

Momenteille on merkitty ja niiden määrärahoja saa käyttää niiden perusteluiden mukaisten muista valtion rakennustoista kuin talonrakennuksista aiheutuvien muun kuin vakinaisesti virkaan nimitetyn henkilöstön palkkausmenoihin ja muihin menoihin. Tällaisia töitä voivat olla esim. yleisten teiden, rautateiden, satamien, kanavien ja siltojen rakentamis- ja peruskorjaustyöt, maankuivatustyöt, vesi- ja viemärijohtotyöt, koskien ja vesiväylien perkaamis-, uittoväylien rakentamis- sekä pengerrys- ja patoamistyöt. Momenttien määrärahoja saa käyttää myös mainitunlaisten rakennustöiden suunnittelusta ja sen edellyttämien konsulttipalvelusten ostoista aiheutuviin menoihin, lukuun ottamatta sitä hankkeittain erittelemätöntä suunnittelutyötä, jota vastaavat palkkausmenot on merkitty toimintamenomomentille.

Lainat ja muut finanssisijoitukset (80—89)

80—86. Valtion varoista myönnettävät lainat

Momenteille on merkitty valtion varoista myönnettävät lainat.

87—89. Muut finanssisijoitukset

Momenteille on merkitty osakkeiden ja arvopapereiden ostomenot, sijoitukset valtionenemistöisiin osakeyhtiöihin ym. finanssisijoitukset.

Muut menot (90—99)

Muihin menoihin luetaan valtionvelan korot sekä muut kulutus-, siirto- ja sijoitusmenoihin kuulumattomat menot.

90—92. Valtionvelan korot

Momenteille on merkitty euro- ja valuuttamääräisen velan korot.

93—94. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta

Momenteille on merkitty euro- ja valuuttamääräisen velan nettokuoletukset, pääomatappiot ja emissiotappiot nettoutettuina.

95—99. Muut ja erittelemättömät menot

Momenteille on merkitty edellä luokittelemattomat menot, kuten alijäämän kattamiseen tarkoitettut menot.

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Tulo- ja varallisuusvero

Momentille arvioidaan kertyvän 11 973 000 000 euroa.

02. Korkotulojen lähdevero

Momentille arvioidaan kertyvän 155 000 000 euroa.

03. Perintö- ja lahjaverot

Momentille arvioidaan kertyvän 468 000 000 euroa.

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. Arvonlisävero

Momentille arvioidaan kertyvän 11 008 000 000 euroa.

02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero

Momentille arvioidaan kertyvän 436 000 000 euroa.

03. Apteekkimaksut

Momentille arvioidaan kertyvän 115 000 000 euroa.

08. Valmisteverot

01. Tupakkaverot

Momentille arvioidaan kertyvän 570 000 000 euroa.

04. Alkoholijuomaverot

Momentille arvioidaan kertyvän 968 000 000 euroa.

05. Virvoitusjuomaverot

Momentille arvioidaan kertyvän 36 000 000 euroa.

07. Energiaverot

Momentille arvioidaan kertyvän 3 010 000 000 euroa.

08. Juomapakkausten ympäristöohjaukseen liittyvä vero

Momentille arvioidaan kertyvän 13 000 000 euroa.

10. Muut verot

03. Autovero

Momentille arvioidaan kertyvän 1 200 000 000 euroa.

05. Varainsiirtoverot

Momentille arvioidaan kertyvän 374 000 000 euroa.

06. Arpajaisverot

Momentille arvioidaan kertyvän 126 000 000 euroa.

07. Ajoneuvoverot

Momentille arvioidaan kertyvän 536 085 000 euroa.

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

08. *Jätevero*

Momentille arvioidaan kertyvän 53 000 000 euroa.

Tuloarvio budjetoidaan suoriteperusteisena.

04. *Viestintämarkkinamaksu, teleurakointimaksu ja tietoturvamaksu*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 070 000 euroa.

19. Muut veronluonteiset tulot

02. *Lästimaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 953 000 euroa.

08. *Öllyjätemaksu*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 100 000 euroa.

03. *Ratavero*

Momentille arvioidaan kertyvän 16 500 000 euroa.

09. *Muut verotulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 200 000 euroa.

Osasto 12
SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

99. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 390 000 euroa.

25. Oikeusministeriön hallinnonala

01. *Tuomioistuintulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 30 000 000 euroa.

47. *Ulosottomaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 48 000 000 euroa.

50. *Rangaistusten täytäntöönpanon tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 10 200 000 euroa.

99. *Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 150 000 euroa.

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

98. *Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 144 246 000 euroa.

99. *Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 950 000 euroa.

27. Puolustusministeriön hallinnonala

20. *Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojaltimaksuista*
Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 17 000 euroa.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää irtaimen omaisuuden myynnistä aiheutuviin menoihin, kotimaisen puolustusteollisuuden kanssa tehtävistä materiaalin vaihtosopimuksista aiheutuviin menoihin sekä muihin irtaimen omaisuuden hankintamenoihin.

22. *Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 8 000 euroa.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää toimintamenomäärärahojen vakiosisällön mukaisiin tarkoituksiin.

99. *Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 2 650 000 euroa.

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

07. *Siirto valtion eläkerahastosta*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 189 444 000 euroa.

25. *Vakuutusmaksut vahingon- ym. korvauksista*
Momentille arvioidaan kertyvän 23 300 000 euroa.

28. *Kuntien osuudet verotuskustannuksista*
Momentille arvioidaan kertyvän 113 002 000 euroa.

29. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista

Momentille arvioidaan kertyvän 30 819 000 euroa.

30. Evankelisluterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista

Momentille arvioidaan kertyvän 17 244 000 euroa.

49. Tullilaitoksen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 7 325 000 euroa.

51. Metallirahatulot

Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 28 650 000 euroa.

Momentille tuloutetaan metallirahojen liikkeeseenlaskusta ja niiden lyöntioikeuksien luovutuksesta syntyvät tulot ja palautuneiden rahojen metalliseosten myynnistä syntyvät tulot.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää metallirahojen valmistuksesta tehtyjen sopimusten mukaisten valmistus-, rahoitus- ja varastointikustannusten maksamiseen sekä metallirahojen takaisinlunastukseen sekä rahojen varastoinnista ja hävityksestä aiheutuviin menoihin.

Momentille merkitään myös juhla- sekä keräilyrahoista saatavien tulojen ja niistä aiheutuvien menojen erotus.

63. Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset

Momentille arvioidaan kertyvän 6 000 000 euroa.

87. Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta

Momentille arvioidaan kertyvän 10 000 000 euroa.

90. Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot

Momentille arvioidaan kertyvän 19 420 000 euroa.

91. Euroopan unionilta saatavat tulot matkakustannusten korvaamiseen

Momentille arvioidaan kertyvän 3 200 000 euroa.

99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 66 000 000 euroa.

Tuloarvio budjetoidaan maksuperusteisena.

29. Opetusministeriön hallinnonala

43. Ylioppilastutkintolautakunnan tulot

Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 8 000 euroa.

70. Opintotukitoiminnan tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 22 900 000 euroa.

88. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisien voittovaroista

Momentille arvioidaan kertyvän 381 900 000 euroa.

99. Opetusministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 7 000 000 euroa.

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

01. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 877 897 000 euroa.

02. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta saatavat tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 30 713 000 euroa.

03. *EU:n kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineeltä saatavat tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 6 200 000 euroa.

04. *EU:lta saatavat muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 096 000 euroa.

20. (12.30.30) *Valtion osuus totopeleistä saadusta tulosta*

Momentille arvioidaan kertyvän 7 350 000 euroa.

40. *Vesioikeudelliset kalatalousmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 100 000 euroa.

41. *Tenojoen kalastuslupamaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 500 000 euroa.

42. (12.30.35) *Hirvieläinten metsästysmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 718 000 euroa.

43. (12.30.36) *Viehekalastusmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 500 000 euroa.

44. (12.30.37) *Kalastuksenhoitomaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 6 800 000 euroa.

45. (12.30.39) *Riistanhoitomaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 6 960 000 euroa.

60. (12.30.32) *Metsäntutkimuslaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 000 000 euroa.

Tulot kertyvät tutkimusmetsien maksullisesta toiminnasta.

71. *Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 702 000 euroa.

72. *Lihantarkastustoiminnan tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 240 000 euroa.

Tulot kertyvät lihentarkastuksesta ja eräiden liha-alan laitosten valvonnasta perittävistä maksuista (830/2001) sekä eräiden kalastustuotteiden ja kalalaitosten valvonnasta perittävistä maksuista (831/2001) annettujen maa- ja metsätalousministeriön asetusten perusteella.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää Elin-
tarvikeviraston tehtävänä olevasta lihentarkas-
tuksesta aiheutuviin toimintamenomomentin
vakioisällön mukaisiin tarkoituksiin.

73. *Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 7 534 000 euroa.

74. *Kasvinjalostusmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 757 000 euroa.

99. *Maa- ja metsätalousministeriön hallin-
nonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 870 000 euroa.

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallin- nonala

24. *Tiehallinnon tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 000 000 euroa.

30. *Merenkululaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 17 000 euroa.

40. *Radanpidon tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 000 000 euroa.

99. *Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 29 399 000 euroa.

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

10. *Rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön sekä työvoima- ja elinkeinokeskusten pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluista*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 220 000 euroa.

20. *Turvatekniikan keskuksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 340 000 euroa.

30. *Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista*

Momentille siirretään tuloutuksena valtion-takuurahastosta 14 000 000 euroa.

99. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 11 000 000 euroa.

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

05. *Vakuutusvalvontaviraston tulot*

Momentille ei arvioida kertyvän nettotuloa.

08. *Kansanterveyslaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 700 000 euroa.

09. *Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 120 000 euroa.

92. *Raha-automaattiyhdistyksen tuotto*

Momentille arvioidaan kertyvän 423 445 000 euroa.

98. *Valtionapujen palautukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 30 000 000 euroa.

99. *Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 175 000 euroa.

34. Työministeriön hallinnonala

40. *Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 165 130 000 euroa.

70. *Palkkaturvamaksujen palautukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 23 327 000 euroa.

99. *Työministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 860 000 euroa.

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

07. *Siirto valtion asuntorahastosta*

Momentille siirretään 130 000 000 euroa.

40. *Alueellisten ympäristökeskusten tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 300 000 euroa.

60. *Korvaukset ympäristövahinkojen torjuntatoimista*

Momentille arvioidaan kertyvän 5 400 000 euroa.

70. *Asuntotoimen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 20 000 euroa.

99. *Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 300 000 euroa.

39. Muut sekalaiset tulot

01. *Sakkorahat*

Momentille arvioidaan kertyvän 65 000 000 euroa.

02. *Verotukseen liittyvät korkotulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 75 000 000 euroa.

Tuloarvio budjetoidaan maksuperusteisena.

04. *Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 35 000 000 euroa.

07. *Valtiolle valtion eläkerahaston ulkopuolella tuloutettavat korvaukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 000 000 euroa.

10. *Muut sekalaiset tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 500 000 euroa.

50. *Nettotulot osakemyynnistä*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 420 000 000 euroa.

Osasto 13
KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

01. Korkotulot

04. Korot valtion lainoista liikelaitoksille

Momentille arvioidaan kertyvän 86 450 000 euroa.

05. Korot muista lainoista

Momentille arvioidaan kertyvän 15 035 000 euroa.

07. Korot talletuksista

Momentille arvioidaan kertyvän 62 500 000 euroa.

03. Osinkotulot

01. Osinkotulot

Momentille arvioidaan kertyvän 560 000 000 euroa.

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

01. Osuus Suomen Pankin voitosta

Momentille arvioidaan kertyvän 100 000 000 euroa.

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

Momentille arvioidaan kertyvän 105 295 000 euroa.

Osasto 15

LAINAT

01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat

Valtion lainasaatavaa hoitavalla viranomaisella on oikeus yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 78 §:ssä tarkoitetun vapaaehtoisen velkajärjestelyn yhteydessä luopua osasta valtion myöntämän lainan pääomaa ja korkoa.

02. *Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille*

Momentille arvioidaan kertyvän 159 250 000 euroa.

04. *Muiden lainojen lyhennykset*

Momentille arvioidaan kertyvän 193 140 000 euroa.

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. *Nettolainanotto ja velanhallinta*

Momentille merkitään nettotuloa 939 783 000 euroa.

Momentille kertyy nettotuloja uusista valtionlainoista saatavista tuloista vähennettynä velan takaisinmaksuista aiheutuvilla menoilla. Nettotuloon sisällytetään lisäksi lainan ottamista tai takaisinmaksuhintaa suojaavista johdannaisso-
pimuksista aiheutuvat erät. Tuloista saa maksaa ennaaikaisista takaisinmaksuista syntyviä pääomatappioita enintään 75 000 000 euron arvosta.

MÄÄRÄRAHAT

Päälukka 21

EDUSKUNTA

01. Kansanedustajat

21. *Kansanedustajien toimintamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 20 291 000 euroa.

02. Eduskunnan kanslia

19. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

21. *Eduskunnan kanslian toimintamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 52 280 000 euroa.

Eduskunnan kansliaan voidaan perustaa turvallisuusjohtajan virka (A31) edellyttäen, että eduskunta hyväksyy turvallisuustyöryhmän esityksen mukaisen turvallisuusorganisaation ja sen edellyttämät säädösmuutokset.

09. Valtiontilintarkastajat

21. *Valtiontilintarkastajien toimintamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 779 000 euroa.

14. Eduskunnan oikeusasiamies

21. *Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 039 000 euroa.

40. Valtiontalouden tarkastusvirasto

19. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 428 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

21. *Valtiontalouden tarkastusviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 10 996 000 euroa.

99. Eduskunnan muut menot

21. *Käyttövarat eduskuntaryhmille ryhmäkanslioita varten* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 3 448 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ryhmien toiminnalle välttämättömien sihteerien ja muun toimistohenkilökunnan palkkaamiseen sekä ryhmien toiminnasta aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

Päälukka 22
TASAVALLAN PRESIDENTTI

01. Tasavallan presidentti

01. *Presidentin palkkio ja edustusrahat* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 262 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain (1032/1999) mukaisien menojen maksamiseen.

21. *Presidentin käyttövarat* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 43 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin käyttömenojen maksamiseen.

02. Tasavallan presidentin kanslia

19. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

21. *Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 379 000 euroa.

27. *Eläkkeellä olevien presidenttien menot* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 240 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin eläkeoikeudesta annetun lain (930/1999) 1 §:n 2 momentin mukaisten eläkkeellä olevien presidenttien käytettäväksi osoitetuista palveluista aiheutuvien menojen maksamiseen.

75. *Perusparannukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 581 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Presidentinlinnan, Mäntyniemen virka-asunnon ja Kultarannan huvilatilan tarpeellisiin peruskorjauksiin.

Päälukka 23
VALTIONEUVOSTO

01. Valtioneuvosto

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 322 000 euroa.

Perustetaan yhdeksän valtiosihteerin virkaa (A33). Henkilöstön määrä on enintään 63, joista 18 valtioneuvoston jäsentä, 9 valtiosihteeriä, 27 erityisavustajaa ja 9 valtiosihteerin sihteeriä.

02. Valtioneuvoston kanslia

19. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

21. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 21 738 000 euroa.

22. EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen vuoden 2006 EU-puheenjohtajuuskauteen valmistautumisen ja suunnittelun aiheuttamien menojen, mukaan lukien määräaikaisen henkilöstön palkkausten, maksamiseen.

03. Oikeuskanslerinvirasto

21. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 740 000 euroa.

27. Poliittisen toiminnan avustaminen

50. Puoluetoiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 12 020 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää puoluelain (10/1969) 9 §:n sekä puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/1973) 1 §:n mukaisesti avustuksiin eduskunnassa edustettuina oleville puolueille niiden säännöissä ja yleisohjelmissa määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen. Määrärahasta 11 959 900 euroa on tarkoitettu käytettäväksi puolueiden poliittisen toiminnan tukemiseen, mistä kahdeksan prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä samoin kahdeksan prosenttia puolueille niiden piirijärjestöjen toimintaan samojen perusteiden mukaisesti kuin edellä mainitut avustukset. Lisäksi määrärahasta saa käyttää 60 100 euroa avustuksen suorittamiseen Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa.

99. Valtioneuvoston muut menot

21. Pääministerin ja hänen avustajiensa matkat (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 812 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Eurooppa-neuvoston kokouksista sekä pääministerin työvierailuista ja muista matkoista aiheutuvien menojen korvaamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös valtioneuvoston kansliassa toimivan muun ministerin valtioneuvoston kanslian toimialasta johtuvien matkustusmenojen korvaamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää pääministeriä välittömästi avustavien henkilöiden ja turvamiesten matkustusmenojen korvaamiseen.

24. *Kunniamerkit* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 471 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion virkamiehille ja muille lunastuksetta annettavien kunniamerkkien kustannusten korvaamiseen.

25. *Jatkosodan ihmisluovutukset -tutkimushanke* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 484 000 euroa.

Momentin määrärahaa saa käyttää tutkimuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään kahdeksaa henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

58. *Avustus Tammenlehvän perinneliiton käynnistämismenoihin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 50 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksena Tammenlehvän perinneliiton käynnistymismenojen maksamiseen.

Päälukka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

19. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonnalisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonnalisäverojen maksamiseen sekä kehitysyhteistyöhön ja lähialueyhteistyöhön käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonnalisäveromenojen maksamiseen.

21. *Ulkoasiainhallinnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 174 875 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kunniakonsulien menojen, valtion virastoille maksettavien tutkimus- ja kehittämistoiminnasta aiheutuvien kulutusmenojen sekä tutkimusapurahojen maksamiseen.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 805 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle vuokrattujen tilojen peruskorjausluonteisten korjaus- ja muutostöiden maksamiseen.

Vuonna 2005 saa tehdä käynnissä oleviin talonrakennushankkeisiin liittyviä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuoden

2005 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 3 000 000 euron arvosta.

Käyttösuunnitelma		euroa
Hanke		
2.	Peruskorjaushankkeet	4 788 000
3.	Nimetyille hankkeille jakamaton	17 000
Yhteensä		4 805 000

76. *Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 850 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rakennusten, huoneistojen ja tonttien ostohinnan sekä kiinteistölainojen korkojen ja kuoletusten maksamiseen.

Vuonna 2005 saa tehdä kiinteistöjen ja huoneistojen hankkimista koskevia sopimuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuoden 2005 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 1 850 000 euron arvosta.

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 457 922 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää käyttösuunnitelmasa yksilöidyistä käyttötarkoituksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää aikaisemmin myönnettyjen valtuuksien nojalla tapahtuviin maksatuksiin ja vuoden 2005 kuluessa sovittavien maksujärjestelyjen aiheuttamiin menoihin.

Määrärahaa saa käyttää myös kehitysyhteistyöhallinnon menojen maksamiseen, kun ne

aiheutuvat henkilökunnan koulutuksesta, kohdemaihin ja kohdemaissa tehtävistä kehitysyhteistyöhallinnon virkamatoista, toimistoautomaattikan hankinnasta sekä kehitysyhteistyöhankkeisiin liittyvien asiantuntijapalkkioiden maksamisesta. Humanitaariseen apuun tarkoitettuja määrärahoja saa käyttää myös muiden kuin kehitysmaiden avustamiseen. Momentin määrärahoista veloitetaan valtion virastojen ja laitosten osallistumisesta kehitysyhteistyöhön annetussa laissa (382/1989) tarkoitetuista kehitysyhteistyötehtävistä virastolle tai laitokselle aiheutuvat kustannukset. Momentilta voidaan myöntää valtionavustusta sekä maksaa valtuuksien käytöstä aiheutuviin menoihin liittyviä ennakkomaksuja enintään 1 000 000 euroa.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö	113 752 000
2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	155 470 000
3. Euroopan kehitysrachasto	43 000 000
4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	30 000 000
5. Humanitaarinen apu	46 000 000
6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	7 270 000
7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	920 000
8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	51 550 000
9. Korkotuki	9 960 000
Yhteensä	457 922 000

Vuoden 2005 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2005 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 600 000 000 euron ja kor-

kotukiluoitoja myöntää enintään 80 000 000 euron arvosta. Korkotuen osuus on 28 000 000 euroa.

Myöntö- ja sopimusvaltuuksien jakautuminen	euroa
1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö	214 100 000
2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	284 800 000
3. Euroopan kehitysrachasto	-
4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	20 450 000
5. Humanitaarinen apu	-
6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	3 000 000
7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	-
8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	49 650 000
9. Korkotuki	28 000 000
Yhteensä	600 000 000

67. *Taloudellinen, teollinen ja teknologinen yhteistyö kehitysmaiden kanssa* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää taloudelliseen, teolliseen ja teknologiseen yhteistyöhön kehitysmaiden kanssa. Momentilta voidaan myöntää valtionavustusta.

50. Lähialueyhteistyö

66. *Lähialueyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 24 208 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ensisijaisesti ympäristö-, maa- ja metsätalous-, sosiaali- ja tervey-

denhuollon, hallinnon kehittämisen, energia-, ydinturvallisuus- sekä kansalaisyhteiskuntaa tukeviin hankkeisiin. Lähialueyhteistyön kehittämisluonteen huomioiden hankkeet toteutetaan useampivuotuisina toimialakohtaisina ohjelmina. Hankkeiden suunnittelussa huomioidaan tasavarvo- ja vähemmistökytymykset, ympäristönäkökohdat sekä korruption vastainen toiminta.

Määrärahaa saa käyttää lähialuestrategian mukaisiin kahdenvälisten ja monenkeskisten hankkeiden suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin rahoittamiseen Venäjän federaatiossa ja kotimaisten sekä kansainvälisten rahoituslaitosten ja järjestöjen yhteydessä toimivien Keski- ja Itä-Euroopan maiden kehitystä tukevien investointi-, teknisen avun ja muiden rahastojen tukemiseen sekä näiden rahastojen toteuttamien hankkeiden rahoittamiseen. Määrärahaa saa käyttää tapauskohtaisesti Euroopan unionin uusissa itäisissä naapurimaissa, erityisesti Ukrainassa ja Valko-Venäjällä toteutettaviin hankkeisiin sekä vielä vuonna 2004 tai aikaisemmin tehtyjen sitoumusten täyttämiseen Baltian maisa toteutettavissa hankkeissa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisissä järjestöissä ja rahoituslaitoksissa sekä kohdemaissa toimivien asiantuntijoiden rahoittamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös edellä mainittuun toimintaan liittyvien valtion kulutusmenojen maksamiseen sekä muille valtion virastoille maksettavien lähialuehankkeista aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen määräaikaiseen työsopimussuhteeseen lähialueyhteistyön koordinointiin, hankevalmisteluun, yhteisrahoitukseen, arviointiin ja hallintoon sekä sen kehittämiseen liittyviin asiantuntijatehtäviin. Momentilta voidaan myöntää valtionavustusta.

Vuoden 2005 aikana saa tehdä lähialueyhteistyötä koskevia sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2005 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 8 000 000 euron arvosta.

seen, saa näihin menoihin käyttää tälle momen-

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

01. *Euroopan parlamentin jäsenten palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 960 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan parlamentin Suomen edustajien palkkausmenojen maksamiseen.

21. *Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 213 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtio- ja ministerivierailuista aiheutuvien menojen maksamiseen Suomessa ja ulkomailla. Määrärahaa saa käyttää myös valtio- ja ministerivierailuihin liittyvän tilapäisen työvoiman palkkioiden ja työnantajamaksujen maksamiseen.

22. *Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 46 640 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rauhanturvaamislais-
sa (514/1984) tarkoitetun rauhanturvaamishenkilöstön palkkaus-, päiväraha-, muonanparannusraha- ja koulutusmenojen sekä valtion eläkemaksun ja rauhanturvaamishenkilöstölle palvelusajaksi otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisen rauhanturvaamisyhteistyön puitteissa annettavaan koulutukseen ja sen materiaalikuluihin sekä kansainvälisen kriisinhallintatyön puitteissa yksittäisille maille annettavaan tukeen puolustussektorilla ja vakauttamistehtäviin konfliktien jälkeen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää sellaisten kansainvälisten rauhanturvaamisoperaatioiden taloudelliseen tukemiseen, joihin Suomi ei lähetä henkilöstöä tai muutoin osallistuu.

Siinä tapauksessa, että Suomelle esitetään pyyntö uuden rauhanturvajoukon lähettämisestä kansainvälisiin rauhanturvaamistehtäviin, ja Suomi päättää rauhanturvajoukon asettamisesta tai että Suomi päättää jatkaa osallistumisestaan jo käynnissä olevan operaation seuraavaan vaiheeseen,

tille myönnettyjä määrärahoja.

Käyttösuunnitelma	euroa
01. YKSO:n menot (UNFICYP-operaatio)	175 000
02. YKSRJEE:n menot (UNMEE-operaatio)	406 000
03. Liberian rauhanturva-operaation menot (UNMIL-operaatio)	192 000
04. Suomen Kosovon rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio)	24 523 000
05. Yhteiset menot	2 190 000
06. Suomen Bosnia-Hertsegovinan rauhanturvajoukon menot (ALTHEA/EUFOR-operaatio)	10 625 000
08. SRJA:n menot (ISAF-operaatio)	5 860 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin rauhanturvaamis-operaatioihin sekä muihin rauhanturvamenoihin	2 669 000
Yhteensä	46 640 000

25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 392 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kriisinhallintatoimintaan ulkomailla osallistuvasta suomalaisesta siviilihenkilöstöstä aiheutuvien erityismenojen ja Suomen siviilikriisinhallintatoiminnasta aiheutuvien muiden menojen maksamiseen sekä muiden hallinnonalojen siviilikriisinhallintaan osallistuvien virkamiesten menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää myös siviilikriisinhallinnan projekteihin ja koulutukseen Suomessa, vaalitarkkailijoiden aiheuttamien menojen maksamiseen, siviilikriisinhallintatoimintaa harjoittavien järjestöjen toiminnan tukemiseen sekä siviilikriisinhallinnan tehtävis-

sä toimivalle henkilöstölle otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää 4 000 000 euroa uusiin siviilikriisinhallintaprojekteihin tai käynnissä olevien siviilikriisinhallintaprojektien mahdollisiin lisämenoihin.

50. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 733 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhteisöille. Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotukseen varatusta määrärahasta osoitetaan Eurooppalainen Suomi ry:lle 275 000 euroa ja Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry:lle 65 000 euroa.

Käyttösuunnitelma	euroa
Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotus	805 000
Suomen YK-liitto ry	290 000
Suomen Pakolaisapu ry	202 000
Suomen toimikunta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi	109 000
Suomen YK:n lastenapu UNICEF ry	84 000
YK:n Naisten Kehitysrahasto, Suomen Yhdistys ry	50 000
Saamelaisneuvosto	47 000
Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin toimintaa tukevat järjestöt sekä ihmisoikeusjärjestöt	42 000
SPR:n kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten tunnetuksi tekeminen Suomessa	54 000
Muut kansainvälistä toimintaa harjoittavat yhteisöt	50 000
Yhteensä	1 733 000

51. Häädänsäisten avustaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 39 000 euroa.

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

Määrärahaa saa käyttää konsulipalvelulain mukaan hädänalaisessa asemassa olevien henkilöiden kotiuttamisesta ja avustamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen, tileistä poistoihin sekä avustuksien maksamiseen ulkomailla.

66. *Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 77 770 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön toimialaan liittyvien järjestöjen jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusavustusten maksamiseen.

67. *Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisen ilmastopimuksen alaiseen yhteistyöhön kehitysmai-

den kanssa sekä edellä mainitun yhteistyön valmisteluun. Tavoitteena on päästä ensimmäisten kehitysmaita koskevien koeohjelmahankkeiden osalta tarvittaviin päästökauppasopimuksiin aikaisemman valmistelutyön pohjalta.

Vuoden 2005 aikana saa tehdä yhteistyötä koskevia sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2005 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 3 000 000 euron arvosta.

95. *Kurssivaihtelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 17 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön vahvistamien tilikurssien ja pankkien virallisten päivänkurssien välisten laskennallisten sekä muiden valuuttamääräisten ulkomaisten maksujen laskennallisten kurssierojen kattamiseen.

Päälukka 25
OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset

19. *Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 39 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

21. *Oikeusministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 30 415 000 euroa.

22. *Eräiden virastojen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 6 450 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös Kriminaalpolitiikan instituutin apurahojen maksamiseen.

29. *Erityismenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää onnettomuuksien tutkinnasta annetun lain (373/1985) mukaan onnettomuustutkintaa varten asetetuista tutkintalautakunnista sekä valtioneuvoston päättämässä laajuudessa kansainvälisenä yhteistyönä toimitettavasta tutkinnasta aiheutuvien palkkioiden ja muiden kulutusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää konkurssiasiamiehen vähävaraisessa konkurssipesässä ottamaan kuluvastuuseen liittyen ulkomaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa antamasta

sitoumuksesta mahdollisesti johtuvan korvausvastuun toteuttamiseen.

51. *Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rikosvahinkolain (935/1973) nojalla maksettaviin rikosvahinkokorvauksiin sekä syyttömästi vangituille tai tuomituille valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavista korvauksista annetun lain (422/1974) nojalla maksettaviin korvauksiin, rikosvahinkokorvauksiin ja syyttömästi vangittujen korvauksiin liittyvien vähäisten asiamiespalkkioiden maksamiseen, avustuksiin rikollisuutta ehkäisevää työtä tekeville ja rikosten uhreista huolehtiville yhteisöille, avustuksiin saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen, avustuksiin Julkisen Sanan Neuvostolle ja säädösaineistoa julkaiseville yhteisöille. Määrärahaa saa käyttää myös avustuksiin maakuntien liitoille, jotka alueellaan huolehtivat lainopillisen asiantuntija-avun hankkimisesta kalatalousyhteisöille eräisiin laajoihin vesiasioihin liittyvissä kysymyksissä, sekä oikeusjärjestyksen kehittämistä ja tunnetuksi tekemistä tukevan toiminnan avustamiseen.

Määrärahaa saa lisäksi käyttää painavasta syystä avustuksiin ympäristövahingoista johtuvien oikeudenkäyntien korvaamiseen sekä ympäristönsuojelua koskevissa hallintoasioissa aiheutuneisiin tarpeellisiin edunvalvontakustannuksiin. Avustusta voidaan suorittaa, jos asialla voidaan katsoa olevan tärkeää merkitystä yleisen ympäristönsuojelun edun kannalta tai huomattavaa vaikutusta lukuisten henkilöiden oloihin ja asianosaiselle tai kantajalle aiheutuvia ku-

luja ei voida pitää kohtuullisina ottaen huomioon hänen maksukykynsä.

Käyttösuunnitelma	euroa
Rikosvahinkokorvaukset sekä syyttömästi vangituille ja tuomituille maksettavat korvaukset	7 250 000
Avustukset rikollisuutta ehkäisevää työtä tekeville ja rikosten uhreista huolehtiville yhteisöille	310 000
Avustukset saamelaiden kulttuuritsehallinnon ylläpitämiseen	1 280 000
Muut avustukset	260 000
Yhteensä	9 100 000

10. Tuomioistuinlaitos

21. *Korkeimman oikeuden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 7 100 000 euroa.

22. *Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 8 600 000 euroa.

23. *Muiden tuomioistuinten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 197 820 000 euroa.

Lapuan ja Kauhavan sekä Alavuden ja Seinäjoen käräjäoikeuksien yhdistämiseen liittyen voidaan 1.1.2005 lukien perustaa kaksi käräjätuomarin virkaa (T11) edellyttäen, että samasta ajankohdasta lukien lakkautetaan kaksi laamanin virkaa (T15).

Hallinto-oikeuksiin voidaan henkilöstörakenteen kehittämiseksi 1.3.2005 lukien perustaa kuusi hallinto-oikeustuomarin virkaa (3 T13 ja 3 T11) edellyttäen, että samasta ajankohdasta lu-

kien vähennetään vastaavasti määräaikaista hallinto-oikeustuomareita ja hallinto-oikeussihteereitä.

Vakuutusoihteuteen voidaan 1.3.2005 perustaa neljä vakuutusoihteustuomarin virkaa (2 T13 ja 2 T11) edellyttäen, että samasta ajankohdasta lukien vähennetään neljä määräaikaista vakuutusoihteustuomaria.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon maanmittauslaitoksen kiinteistötietojärjestelmän tuloista asetuksen (278/2004) perusteella oikeusministeriölle jakamat osuudet sekä EU:lta saatavat tulot.

29. *Erityismenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää viranomaistoiminnasta lakien ja asetusten nojalla aiheutuvien oikeudenkäyntikulujen sekä valtion maksettavaksi vahingonkorvauslain (412/1974) nojalla määrättyjen korvausten maksamiseen.

30. Oikeudelliset palvelut ja julkinen oikeusapu

21. *Oikeusaputoimistojen ja kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 20 800 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon tulot oikeusapumaksusta, oikeusavun saajan osittaiset korvaukset samoin kuin hävinneen vastapuolen korvaukset oikeudenkäyntikuluista.

50. *Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 34 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää oikeusapulain (257/2002), yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993), oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) sekä kon-

kurssilain (120/2004) soveltamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Käyttösuunnitelma	euroa
Oikeusapu ja puolustus	30 400 000
Asianomistajan avustaminen	200 000
Yksityishenkilön velkajärjestely	1 600 000
Syyteestä vapautetun oikeudenkäyntikulujen korvaus	1 450 000
Konkurssilain mukaisten selvitysmiesten ja pesänhoitajien palkkiot	750 000
Yhteensä	34 400 000

40. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta

21. *Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 79 056 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Konkurssiasiamiehen toimiston, kihlakuntien ulosottovirastojen ja Ahvenanmaan maakunnanvoudinviraston toimintamenojen sekä kihlakunnanvirastojen ulosotto-osastojen muiden kuin momentilta 26.07.21 (Kihlakunnanvirastojen yhteiset toimintamenot) rahoitettavien toimintamenojen maksamiseen. Momentin määrärahasta maksetaan myös ulosottolaitoksen osuus keskitettyjen tietojärjestelmien käytöstä, ylläpidosta ja kehittämisestä aiheutuvat menot.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon Konkurssiasiamiehen toimiston erityis-tilintarkastuksista takaisin perittävät korvaukset.

50. Rangaistusten täytäntöönpano

21. *Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 183 150 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää vankeinhoitolaitoksen työtoiminnan liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 5 050 000 euroa ja vankeinhoitolaitoksen toiminnallisista tarpeista aiheutuvien palvelussuhdeasuntojen vuokraosuuksien maksamiseen enintään 2 000 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon laitosten myymälöiden myyntitulot, Satakunnan vankilan toiminnan tulot, Vankeinhoidon koulutuskeskuksen tulot ja tulot mielentilatutkimuksista.

74. *Avolaitostyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös maarakennustöihin. Määrärahasta saadaan lisäksi käyttää enintään 1 500 000 euroa työsiirtolaitoihin kunnan omistuksessa oleviin työkohteisiin, jotka ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita tai joihin voidaan liittää kuntouttavaa toimintaa, jonka kustannuksiin kunta osallistuu.

60. Syyttäjälaitos

21. *Syyttäjälaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 30 411 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtakunnansyyttäjänviraston, kihlakuntien syyttäjänvirastojen ja Ahvenanmaan maakunnansyyttäjänviraston toimintamenojen sekä kihlakunnanvirastojen syyttäjäosastojen muiden kuin momentilta 26.07.21 (Kihlakunnanvirastojen yhteiset toimintamenot) rahoitettavien toimintamenojen maksamiseen.

70. Vaalimenot

21. *Vaalimenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 210 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vaalilain (714/1998), saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) ja menettelystä neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä annetun lain (571/1987) mukaisesti eduskuntavaaleista, presidentinvaalista, kunnallis-

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

vaaleista, europarlamenttivaaleista, saamelais- ja tietojenkäsittelystä aiheutuvien menojen mak-
käräjävaaleista ja neuvoa-antavista kansan- samiseen.
äänestyksistä sekä niiden tulosten kokoamisesta

Päälukka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sisäasiainministeriö

19. *Sisäasiainministeriön hallinnonalan arvonalisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 60 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös momentilta 26.98.63 hankittavaan työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen ja työllisyysperusteisiin valtion investointihankkeisiin liittyvien arvonlisävero-osuuksien maksamiseen.

21. *Sisäasiainministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 21 781 000 euroa.

22. *Tietohallinnon yhteiset menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 212 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sisäasiainhallinnon yhteisen tietoverkon ja yhteiskäytössä olevien tietojärjestelmien ylläpito- ja kehittämismenoihin.

63. *Julkiset palvelut verkkoon -hanke* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää hallituksen tietoyhteiskuntaohjelmaan sisältyvän Julkiset palvelut verkkoon -hankkeen käyttöönottoprojektien kustannuksiin. Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen ja palkkaamisesta aiheutuvien

muiden menojen maksamiseen hankkeen käyttöönottoprojekteissa.

02. Ulkomaalaisvirasto

21. *Ulkomaalaisviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 12 960 000 euroa.

05. Lääninhallitukset

21. *Lääninhallitusten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 52 110 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös hankkeisiin, joihin saadaan EU-rahoitusta.

06. Rekisterihallinto

21. *Rekisterihallinnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 27 894 000 euroa.

07. Kihlakunnat

21. *Kihlakunnanvirastojen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 43 937 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kihlakunnanviraston yhteisen henkilökunnan palkkauksiin sekä yhteisiin toimitila- ja muihin menoihin.

75. Poliisitoimi

21. *Poliisitoimen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 556 955 000 euroa.

22. *Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää poliisin vastuulla olevien maasta poistettavien henkilöiden maasta poistamiskuljetuksista ja turvapaikanhakijoiden tulkkaus- ja käännöspalveluista sekä Suomeen luovutettavien rikoksentehtävien noutokuljetuksista aiheutuviin menoihin.

80. Pelastustoimi

21. *Pelastustoimen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 61 103 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää maksullisen koulutustoiminnan liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 292 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös hankkeisiin, joihin saadaan EU -rahoitusta.

22. *Erityismenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 650 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää pelastuslain (468/2003) 76 §:n ja 77 §:n 1 momentin nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen, sekä toimintakustannuksiin, jotka aiheutuvat ilmalusten käytöstä pelastuspalveluun ja siihen liittyvän hälytys- ja johtamisjärjestelmän välittömien kustannusten korvaamisesta ilmailulaitokselle, metsäpalojen tähyystoiminnasta sekä kansainvälisen hätäavun antamisesta ja vastaanottamisesta sekä siihen varautumisesta. Määrärahaa voidaan käyttää myös pelastuslain 87 §:n 2 momentin mukaisten erityisten palon- tai onnettomuuden syiden tutkimusten aiheuttamien menojen suorittamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisen avun antamiseen EU:n ja muiden kansainvälisten järjestöjen siviilikriisinhallintajärjestelmien puitteissa sekä YK:n alaisena toimivien katastrofien arviointi- ja koordinoitiryhmän, NATO:n Euro-Atlanttisen kumppanuusneuvoston (EAPC) asiantuntijoiden, Suomen pelastuspalvelun kansainvälisen komennuskunnan (FRF) kahden- tai monenvälisistä komennuksista johtuviin palkkaus-, varautumis- ja toimintakustannuksiin sekä sisäasiainministeriön määräämistä kuntien pelastustehtävistä lähialueilla aiheutuviin toimintakustannuksiin.

31. *Valtionosuudet ja -avustukset* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 710 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää pelastustoimen alueille myönnettävien valtionavustusten maksamiseen alueen pelastustoimen valtionavustuksesta annetun lain (1122/2003) nojalla pelastustoimen hoidon kannalta tarpeellisen kaluston tai järjestelmän hankinnasta aiheutuviin huomattaviin kustannuksiin sekä kehittämishankkeisiin, viranomaisradioverkon päätelaiteiden hankinnasta aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen kunnille pelastustoimen kustannuksiin suoritettavista valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (560/1975) nojalla sekä pelastuslain (468/2003) 77 §:n 2 momentin mukaisten avustusten maksamiseen väestönsuojelumenoihin kunnille ja pelastustoimen alueille.

90. Rajavartiolaitos

21. *Rajavartiolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 192 510 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenojen maksamiseen sekä rakennusten, rakenteiden ja kiinteistöjen perusrakennuksesta ja uudisrakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen silloin, kun hankkeen hankintameno tai kustannusarvio on alle 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n rahoittamiin hankkeisiin.

74. Rakentaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 262 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää enintään 406 000 euroa vuoden 2003 talousarviossa myönnetyn rakentamisvaltuuden mukaisesti Porkkalan merivartioaseman rakentamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 856 000 euroa Rovaniemen asuinrakennusten perusparannukseen. Hankkeen hyötyala on 2 240 m² ja kustannusarvio 1 197 000 euroa eli 534 euroa/m².

97. Avustukset kunnille

31. Kuntien yleinen valtionosuus ja verotuloihin perustuvat tasaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 156 762 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuntien valtionosuuslain (1147/1996) mukaisen kuntien yleisen valtionosuuden ja verotuloihin perustuvan tasauksen maksamiseen.

32. Kuntien yhdistymisavustukset ja kuntajako sekä kuntien yhteistoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 41 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuntajakolain (1196/1997) 38 §:n mukaisten laskennallisten yhdistymisavustusten maksamiseen, lain 39 §:n mukaisten valtionosuuksien vähenemisen korvaamiseen, lain 40 §:n mukaisten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeen sekä lain 8 §:n mukaisten erityisten selvitysten toimittamisesta aiheutuneiden kustannusten maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 200 000 euroa kuntajakolain mukaisiin selvityskustannuksiin ja enintään 150 000 euroa avustuksiin kunnille niistä kustannuksista, joita niille aiheutuu yhdistymiseen liittyvistä esiselvityksistä.

Lisäksi määrärahasta saa käyttää enintään 500 000 euroa kuntien syvällisen, laaja-alaisen yhteistoiminnan tukemiseen muutosvaiheessa. tön palkkaamisesta aiheutuvien tila- ja muiden

34. Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 30 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuntien valtionosuuslain 13 §:n mukaisten harkinnanvaraisten avustusten maksamiseen kunnille. Avustusta voidaan myöntää kunnalle, joka ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Siihen vaikuttavina tekijöinä otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet. Avustusta saavilta kunnilta sisäasiainministeriö edellyttää suunnitelmaa kunnan talouden tervehdyttämiseksi tarkoitetuista toimenpiteistä.

35. Holhoustoimen edunvalvonta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 550 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yleisen edunvalvonnan järjestämisestä annetun lain (443/1999) 6 §:ssä tarkoitettuihin edunvalvontapalvelun tuottajille maksettaviin korvauksiin.

80. Korkotuet ja velkojen vakautuslainat kunnille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 50 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kunnan talouden vakauttamisesta ja kuntaselvityksestä annetun lain (658/1994) mukaisten korkotukien maksamiseen.

98. Alueiden kehittäminen

43. Maakunnan kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 29 905 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lähinnä alueiden elinkeinotoiminnan omaehtoiseen kehittämiseen mukaan lukien osaamiskeskus-, aluekeskus- ja kaupunkipoliittiset toimenpiteet sekä seudullisiin yhteistyöhankkeisiin. Määrärahaa saa käyttää myös maakunnan kehittämisrahasta rahoitettavien ohjelmien ja hankkeiden toteuttamiseen tarvittavan enintään 24 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen sekä henkilökustannusten maksamiseen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 20 §:ssä tarkoitettu maakunnan kehittämisraha.

61. *Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 126 426 000 euroa.

Vuonna 2005 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 139 134 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saadaan käyttämättä jääneestä osasta Kainuun maakunnassa toteutettavaa tavoite 1 -ohjelmaa lukuun ottamatta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Määrärahaa saa käyttää EU:n ohjelmakauden 2000—2006 tavoiteohjelmia 1 ja 2 toteuttavien hankkeiden EU-rahoitusosuuden maksamiseen sekä ohjelmien toteutukseen liittyvään tekniseen apuun Euroopan aluekehitysrahastosta maksettavan EU-rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa yhdessä hallinnonalojen vastinrahoitusmomenttien määrärahojen kanssa käyttää myös Euroopan aluekehitysrahaston osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 100 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen. Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti kohdistuu momentin myöntämisvaltuudesta 6 729 000 euroa ja määrarahasta 1 855 000 euroa Kainuun maakuntaan.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 29 402 000 euroa.

Vuonna 2005 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 38 896 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saadaan käyttämättä jääneestä osasta Kainuun maakunnassa toteutettavaa tavoite 1 -ohjelmaa lukuun ottamatta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavien, tavoite 1- ja 2 -ohjelmien sekä yhteisöaloitteiden ja innovatiivisten toimien hankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momenteilla 26.98.61 ja 34.05.61 olevien EU-osuuksien kanssa sekä EU:n ohjelmakauden 1995—1999 sitoumusten maksamiseen. Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti kohdistuu momentin myöntämisvaltuudesta 5 317 000 euroa ja määrarahasta 1 565 000 euroa Kainuun maakuntaan.

63. *Kainuun kehittämisraha* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 44 595 000 euroa.

Vuonna 2005 saa tehdä päätöksiä siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2006—2008 enintään 8 160 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Kainuun hallintokokeilusta annetun lain (343/2003) 6 ja 10 §:n mukaisten menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös aiempina vuosina momenteilla 34.06.51 (27, 29) ja 34.06.64 (77) tehdyistä päätöksistä vuonna 2005 aiheutuvien menojen maksamiseen siltä osin kuin ne ovat kohdistuneet Kainuun hallintokokeilu-alueelle.

Määrärahaa saa käyttää enintään 35 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen sekä henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien tila- ja muiden kustannusten maksamiseen. Momentille nettoutetaan työnantajalle maksettavat sairaus- ja äitiyspäivärahat.

Määräraha budjetoidaan suoriteperusteella siltä osin kuin määrarahasta maksetaan kulutusmenoja. Muilta osin määräraha budjetoidaan maksuperusteella.

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustusministeriö

19. *Puolustusministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 196 684 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonnalisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonnalisäverojen maksamiseen.

21. *Puolustusministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 13 334 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös Länsi-Euroopan puolustusmateriaaliryhmän (WEAG), Naton tiloissa toimivan räjähtävän materiaalin turvallisuuteen keskittyvän järjestön (NIMIC) ja Euroopan puolustusviraston maksuosuuksien maksamiseen sekä ETY-järjestön luottamusta ja turvallisuutta lisäävien toimien täytäntöönpanosta sekä näistä johtuvista hallinnollisista toimista aiheutuvien menojen maksamiseen.

10. Puolustusvoimat

16. *Puolustusmateriaalihankinnat* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 577 129 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää puolustusmateriaalin sekä puolustusvoimien muun kaluston ja välineistön hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen ja hankintaan välittömästi liittyvään tutkimus- ja kehittämistoimintaan, järjestelmien testaukseen ja käyttökoulutukseen. Määrärahasta saa käyttää 531 500 000 euroa aikaisemmin myönnettyistä tilausvaltuuksista ja niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä

32 429 000 euroa muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

Sen johdosta, että aikaisemmissa talousarvioissa hyväksytyjen tilausvaltuuksien perusteella ei kaikilta osin ole ollut mahdollista tehdä sopimuksia, saa vuoden 2005 aikana tehdä sopimuksia Valmiusyhtymien varustamisen (VYV 1), Tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmien hankkimisen (TVJ 2000), Ilmapuolustuksen tukeutumisen ja toimintamahdollisuuksien turvaamisen (ITTT), Merivoimien uudistamisen (MUT), Helikopterien huolto- ja tukeutumisjärjestelmien kehittämisen (HTH), Pääkaupunkiseudun puolustuksen kehittämisen (PPK), Puolustusvoimien teknisen tutkimuksen ja tuotekehityksen (TTK) sekä Valmiusyhtymien varustamisen täydentämisen (VYV 2) tilausvaltuuksien sitomatta olevaa määrää vastaavasti edellyttäen, että näistä sopimuksista aiheutuvat vuotuiset maksut eivät ylitä kyseisten tilausvaltuuksien rahoitus suunnitelmissa esitettyjä rahamääriä.

Vuonna 2005 saa tehdä merivoimien ja tiedustelun kehittämiseksi (Merivoimien ja tiedustelun kehittämisen tilausvaltuus, PVKEH 2005) sopimuksia siten, että niistä aiheutuu talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2005—2008 enintään 109 000 000 euroa. Valtuuden käytöstä saa aiheutua mainitulla valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 13 200 000 euroa, vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 37 300 000 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 73 900 000 euroa ja vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 109 000 000 euroa.

Valmiusyhtymien varustamisen tilausvaltuuden (VYV 1) menojen, yhteensä 1 034 019 372 euroa, vuosittaista ajoittumista muutetaan siten, että valtuuden käytöstä saa aiheutua menoja val-

tiolle vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 850 400 000 euroa, vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 961 700 000 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 994 500 000 euroa ja vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 1 034 019 372 euroa.

Tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmien hankkiminen -tilausvaltuuden (TVJ 2000) menojen, yhteensä 448 220 824 euroa, vuosittaista ajoittumista muutetaan siten, että valtuuden käytöstä saa aiheutua menoja valtiolle vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 443 220 824 euroa ja vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 448 220 824 euroa.

Uusien tilausvaltuuksien enimmäismäärien mukaiset suoritukset voidaan sitoa alaa kuvaavaan hintakehitykseen vuoden 2005 ensimmäisestä vuosineljänneksestä alkaen.

Tilausvaltuuksien maksatusmäärärahat ja niihin liittyvät indeksien ja valuuttakurssien noususta aiheutuvat lisätarpeet sekä indeksien ja valuuttakurssien alenemisesta syntyvät vähennykset budjetoidaan talousarviossa varainhoitovuoteen kuuluviksi maksuperusteisina.

21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 309 589 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös ulkomaalaisille oppilaille annettavasta sotilaskoulutuksesta ja puolustusvoimien joukkojen kansainvälisestä harjoitustoiminnasta ja sen valmisteluista sekä muusta puolustusvoimien kansainvälisestä yhteistoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen, palvelussuhdeasuntojen vuokrien alentamiseen sekä Vapaudenristin Ritarikunnan menoisiin. Määrärahaa saa käyttää enintään 4 500 000 euroa puolustusvoimien toiminnallisista tarpeista aiheutuvien palvelussuhdeasuntojen vuokraosuuksien maksamiseen sekä enintään 336 000 euroa sotainvalideille ja sotaveteraaneille, maanpuolustustyölle sekä merkittävälle urheilutapahtumille suoritettavan liiketaloudellisin perustein hinnoitellun maksullisen palvelutoiminnan hintojen alentamiseen. Vuonna 2005 saa tehdä puolustusvoimien toiminnan

edellyttämiä materiaalin ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 42 507 000 euroa ja vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 50 878 000 euroa.

Vuonna 2005 saa tehdä ilmatorjuntaohjusjärjestelmä 90:n käytön edellyttämän huolto- ja ylläpitojärjestelmän toteuttamiseksi tarvittavia sopimuksia (ItOhj90-järjestelmän huolto-tilausvaltuus) siten, että niistä aiheutuu talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2005–2009 enintään 11 210 000 euroa. ItOhj90-järjestelmän huolto-tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua mainitulla valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 1 840 000 euroa, vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 4 130 000 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 6 420 000 euroa, vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 8 780 000 euroa ja vuoden 2009 loppuun mennessä enintään 11 210 000 euroa.

ItOhj90-järjestelmän huoltosopimukseen liittyvien valuuttakurssien ja indeksien noususta aiheutuvien lisämenojen, joiden tarkkaa määrää ei ole mahdollista arvioida etukäteen, maksamiseen käytetään puolustusvoimien toimintamenoihin vuosittain myönnettäviä määrärahoja.

Tilausvaltuuksien maksatusmäärärahat ja niihin liittyvät indeksien ja valuuttakurssien noususta aiheutuvat lisätarpeet sekä indeksien ja valuuttakurssien alenemisesta syntyvät vähennykset budjetoidaan talousarviossa varainhoitovuoteen kuuluviksi maksuperusteisina.

Sen johdosta, että vuoden 2003 talousarviossa puolustusvoimien toiminnan edellyttämiä materiaalin ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia varten hyväksytyn tilausvaltuuden perusteella ei kaikilta osin ole ollut mahdollista tehdä sopimuksia, saa vuoden 2005 aikana tehdä sopimuksia sanotun tilausvaltuuden sitomatta olevaa määrää vastaavasti edellyttäen, että näistä sopimuksista aiheutuvat vuotuiset maksut eivät ylitä kyseisen tilausvaltuuden rahoitussuunnitelmassa esitettyjä rahamääriä.

Vuoden 2004 talousarviossa puolustusvoimien toiminnan edellyttämiä materiaalin ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia varten myönnetty tilausvaltuus vähenee 53 000 000 eurosta 51 300 000 euroon siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 43 300 000 euroa ja vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 51 300 000 euroa.

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta

22. Rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 50 475 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sotilastarkkailijoiden palkkojen ja kansallisen päivärahan maksamiseen, valmiusjoukon palkkaus-, koulutus-, ylläpito-, varustamis-, hallinto- ja muiden kulutusmenojen ja pohjoismaisten rauhanturvakurssien menojen maksamiseen sekä Kosovossa, Afganistanissa ja Bosnia-Hertsegovinassa olevien suomalaisten rauhanturvajoukkojen ja Kyproksella olevan Suomen osaston sekä Liberiassa ja Etiopia-Eritreassa olevien suomalaisten esikuntaupseerien matkakustannusten, terveydenhoito-, kuljetus-, varustamis-, huolto-, edustus- ja hallintomenojen maksamiseen ja Suomen kansainväliseen kriisinhallintaan nimeämien joukkojen kehittämisohjelmasta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös UNMEE-operaatiosta evakuoidun materiaalin korjaus- ja huoltomenoihin.

Siinä tapauksessa, että Suomelle esitetään pyyntö uuden rauhanturvajoukon lähettämisestä kansainvälisiin rauhanturvaamistehtäviin ja Suomi päättää rauhanturvajoukon asettamisesta tai että Suomi päättää jatkaa osallistumistaan jo käynnissä olevan operaation seuraavaan vaiheeseen, saa näihin menoihin käyttää tälle momentille myönnettyjä määrärahoja.

Kansainvälisen kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelman määrärahat budjetoidaan

talousarviossa varainhoitovuoteen kuuluviksi sitoutumisperusteisena.

Käyttösuunnitelma	euroa
01. Sotilastarkkailijatoiminnan menot	2 310 000
02. YKSO:n menot (UNFICYP-operaatio)	50 000
03. YKSRJEE:n menot (UNMEE-operaatio)	98 000
04. Liberian rauhanturvaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	36 000
05. Suomen Kosovon rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio)	13 500 000
06. Yhteiset menot	1 077 000
07. Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	16 000 000
08. Suomen Bosnia-Hertsegovinan rauhanturvajoukon menot (ALTHEA/EUFOR-operaatio)	10 276 000
10. SRJA:n menot (ISAF-operaatio)	5 900 000
11. UNMEE-operaatiosta evakuoidun materiaalin korjaus- ja huoltomenot	444 000
20. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen sekä mahdollisiin uusiin rauhanturvaamisoperaatioihin	784 000
Yhteensä	50 475 000

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot

50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 650 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen.

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

95. *Kurssivaihtelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
10 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää suomalaisista rauhan-
turvajoukoista aiheutuvien puolustusministe-
riön hallinnonalan menojen laskutuksessa ja so-
tilasiasiamiestoiminnan tilinpidossa syntyviin
kurssieroihin.

Päälukka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Valtiovarainministeriö

19. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 45 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

21. (28.01.21 ja 80.20) *Valtiovarainministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 27 736 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös vastikkeettomien menojen maksamiseen kansainvälisille yhteisöille. Määrärahaa saa käyttää myös koko hallintoa koskeviin hallinnon kehittämishankkeisiin sekä EU-yhteistyöhön hallinnon kehittämisessä.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon siirtyvän omaisuuden väliaikaisesta hallinnasta valtiovarainministeriölle saatavat tulot, Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittaman hankkeen tulot sekä EIPA:lta saatavat tulot yhteisrahoitteisesta toiminnasta.

22. *Valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 953 000 euroa.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus valtiovarainministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 169 000 euroa.

Vuonna 2005 saa tehdä myöntämispäätöksiä yhteensä 191 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2003 ja 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavien Interreg-yhteisöaloitteiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

89. *Osakkeiden myyntijärjestelyt ja hankinnat* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää osake- ja muista omaisuusjärjestelyistä ja omaisuuden hallinnoinnista aiheutuvien sekä valtionyhtiöiden yksityistämiseen liittyvien menojen maksamiseen.

03. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

21. *Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 702 000 euroa.

05. Valtiokonttori

21. *Valtiokonttorin toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 41 218 000 euroa.

22. *Valtion eläkelautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 364 000 euroa.

07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset

05. *Vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet sekä kuntoutustuet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 966 370 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain (280/1966) ja siihen liittyvän lainsäädännön mukaisten eläkkeiden, perhe-eläkkeiden, kuntoutustukien ja muiden kuntoutusetuuksien ja niiden lisien sekä viivästyskorotusten ja mahdollisten oikeudenkäyntikulujen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain (381/2001) nojalla viimeisen eläkelaitoksen periaatteesta johtuvien ennakkomenojen maksamiseen, jotka aiheutuvat siitä, että muut eläkelaitokset maksavat valtion puolesta myöntämiään valtion vastuulle kuuluvia eläkkeitä.

06. *Ylimääräiset eläkkeet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 20 350 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Määrärahaa saa käyttää ylimääräisten eläkkeiden myöntämiseen voimassa olevien valtioneuvoston päätösten mukaisesti sekä aiemmin myönnettyjen ylimääräisten eläkkeiden maksamiseen.

Määrärahasta saadaan myöntää uusia ylimääräisiä eläkkeitä ja perhe-eläkkeitä Sotainvalidien Veljesliiton päätoimisille huoltotehtävissä toimiville toimihenkilöille, jotka siirtyvät eläkkeelle viimeistään vuonna 2006. Mikäli Sotainvalidien Veljesliiton omistamien laitosten, Kaulan ja Kyyhkylän, omistuspohjassa tapahtuu muutoksia, saadaan ylimääräisiä eläkkeitä ja perhe-eläkkeitä myöntää myös uuden omistajan palvelukseen siirtyneille, aiemmin Sotainvalidien Veljesliiton päätoimisille huoltotehtävissä toimineille toimihenkilöille.

Eläkkeet myönnetään noudattaen soveltuvien osin valtion eläkelain ja valtion perhe-eläkelain säännöksiä. Ylimääräisestä eläkkeestä vähennetään samasta palveluksesta työntekijän eläkelain nojalla myönnettävä eläke.

Edelleen määrärahaa saa käyttää valtion palveluksesta aiemmin ylimääräisen eläkkeen saa-

neiden toimihenkilöiden määräaikaisten eläkkeiden jatkamiseen sekä heidän jälkeensä myönnettävien perhe-eläkkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 727 000 euroa ylimääräisistä taiteilijaeläkkeistä annetun valtioneuvoston päätöksen (75/1974) mukaisten taiteilijaeläkkeiden ja ylimääräisistä sanomalehtimieseläkkeistä annetun valtioneuvoston päätöksen (37/1977) mukaisten sanomalehtimieseläkkeiden myöntämiseen kuitenkin siten, että enintään saadaan myöntää täyttä eläkettä vastaavina 35 ylimääräistä taiteilijaeläkettä ja 10 ylimääräistä sanomalehtimieseläkettä. Lisäksi määrärahasta saadaan käyttää enintään 9 000 euroa eduskunnan kansliatoimikunnan myöntämien ylimääräisten eläkkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää ylimääräisten eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden myöntämiseen Maa-talousseurojen Keskusliiton, sittemmin Maa-talousskeskusten liiton, ja niiden jäsenjärjestöinä toimineiden maanviljelys- ja talousseurojen päätömisestä palveluksesta asutuslainsäädännössä annetun toimivallan käyttämistä varten muodostetuissa toimielimissä. Edellytyksenä on lisäksi, että henkilöllä on tai olisi ollut oikeus eläkkeeseen valtion varoista tai kunnallisesta eläkejärjestelmästä ns. lisäeläketurvan mukaisesti ja että eläketurva muuten jäisi olennaisesti pienemmäksi siitä, mitä se olisi ollut, jos asutustehtävissä palveltu aika olisi luettu eläkeajaksi mainittuja eläkkeitä varten.

07. *Muut eläkemenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 27 630 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen Kuntien eläkevakuutukselle eri lakien nojalla valtion toimintojen kunnallistamisen yhteydessä suoritetuista eläkejärjestelyistä ja Eläkekassa Maalle siitä eläkemenojen lisäyksestä, mikä aiheutuu asutustehtävissä palvelun ajan huomioon ottamisesta eläkekassan myöntämässä eläkkeessä. Edelleen määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen Nokia Oyj:lle, Vapo Oy:lle, Vammas Oy:lle ja Lapua Oy:lle siitä valtion eläkelain tasoisen eläketurvan säilyttämisestä syntyvästä lisärasituksesta, joka näille yh-

tiöille aiheutuu 31.8.1976 Televan, 31.12.1983 Valtion polttoainekeskuksen, 31.12.1990 Vammaskosken tehtaan ja Lapuan patruunatehtaan palveluksessa olleen henkilöstön siirrosta näiden yhtiöiden palvelukseen.

Määrärahaa saa käyttää myös korvausten maksamiseen yrityskauppojen tai vastaavien yritysten omistuspohjan uudelleenjärjestelyjen yhteydessä tai konsernin sisällä yhtiöstä toiseen vanhana työntekijänä ennen 1.1.1994 siirretyn henkilön työnantajalle sekä Patria Vammas Oy:n tai Patria Lapua Oy:n palveluksesta yrityskauppojen, liikkeen luovutuksen tai vastaavien uudelleenjärjestelyjen yhteydessä vanhana työntekijänä siirretyn henkilön työnantajalle, jolloin vanhana työntekijänä tarkoitetaan 31.12.1990 Vammaskosken tehtaan tai Lapuan patruunatehtaan palveluksesta Vammas Oy:n tai Patruunatehdas Lapua Oy:n palvelukseen ja myöhemmin Patria-konserniin siirtyneitä henkilöitä. Valtiokonttori saa sopia vakuutusmatemaattisin perustein lasketusta eläkevastuiden kertosuorituksista. Lisäksi määrärahaa saa käyttää eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä suoritettuihin eläkeoikeuksien pääoma-arvojen siirtoihin valtion eläkejärjestelmästä asiaa koskevan lain mukaisesti.

50. *Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 38 830 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Määrärahaa saa käyttää tapaturmavakuutuslain ja liikennevakuutuslain sekä mainittuihin korvausjärjestelmiin liittyvän muun lainsäädännön mukaisten korvausten maksamiseen, valtion palveluksessa olleiden henkilöiden ja eräiden heihin verrattavien henkilöiden kuoltua suoritettavan taloudellisen tuen maksamiseen, valtion virkamieslain ja eroraha-asetuksen mukaisen erorahojen ja toistuvien korvausten maksamiseen sekä valtion palveluksessa oleville virantoimituksesta tai työtehtävien suorittamisesta aiheutuvien eräiden kustannusten ja vahinkojen korvaamiseen, valtion liikelaitosten vahinkoturvajärjestelmästä suoritettavien korvausten sekä

rautatien käytöstä johtuvan vahingon vastuusta annetun lain mukaisten korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös tapaturma- ja liikennevahinkojen korvauksiin liittyvien asian tuntijalääkäripalkkioiden maksamiseen.

63. *Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 000 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain (381/2001) nojalla viimeisen eläkelaitoksen periaatteesta johtuvien Valtiokonttorin toisten eläkelaitosten puolesta myöntämien eläkkeiden maksamiseen.

95. *Valtion maksettavaksi tulevat korot liikaa saaduista ennakotuloista viimeisenä eläkelaitoksena* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 200 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain (381/2001) nojalla viimeisen eläkelaitoksen periaatteesta johtuvien Valtiokonttorin toisten eläkelaitosten puolesta myöntämien eläkkeiden maksamisesta aiheutuvien korkomenojen maksamiseen.

18. Verohallinto

21. *Verohallinnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 344 890 000 euroa.

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. *Ahvenanmaan tasoitusmaksu* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 166 120 000 euroa.

Määrärahaa saa Ahvenanmaan valtuuskunnan päätöksen mukaisesti käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) mukaista tasoitusta ja tasoitusmäärää koskevien ennakkomaksujen suorittamiseen. Kun tasoitus lain mukaan suori-

tetaan jälkikäteen, saattavat tällöin vielä vahvistamattomien tasoitusten määrät nousta ennakkomaksuja suuremmiksi. Tämän johdosta määrärahaa saa käyttää ennen lopullisen tasoituksen vahvistamista myös lisäennakon myöntämiseen varainhoitovuotta edeltäneiden vuosien menoihin.

31. Verohyvitys (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain 49 §:n mukaisen verohyvityksen maksamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

40. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää arpajaisveron tuoton palauttamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

40. Tullilaitos

21. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 127 162 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon huumekoiratoimintaan saatavat lahjoitukset sekä EU:lta saatavat tulot poislukien EU:lle kannettavista kolmansien maiden tulleistat saatava kantopalkkio.

70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää liikuteltavien läpivalaisulaitteiden sekä hahmontunnistusvälineistön hankintaan ja ylläpitomenoihin.

52. Tilastokeskus

21. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 40 626 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös jäsenmaksujen maksamiseen ja EU:n jäsenyyteen liittyvien tilastohankkeiden rahoitukseen.

60. Senaatti-kiinteistöt

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Senaatti-kiinteistöt on valtiovarainministeriön hallinnonalalla toimiva valtion liikelaitos. Senaatti-kiinteistöjä koskevan lain (1196/2003) mukaan Senaatti-kiinteistöjen tehtävänä on tuottaa ja kehittää tilapalveluja ja niihin läheisesti liittyviä muita palveluja ensi sijassa valtion virastoille ja laitoksille sekä huolehtia hallinnassaan olevasta kiinteistövarallisuudesta.

Senaatti-kiinteistöjen arvoperusta on yhteiskuntavastuullinen toiminta osana valtioyhteisöä. Tehtävänä on tarjota tilapalveluja, jotka on taloudellisesta, sosiaalisesta ja ympäristön näkökulmasta vastuullisesti tuotettu ja hinnoiteltu.

Senaatti-kiinteistöt muodostaa liikelaitoskonsernin, johon kuuluu 48 tytäryhtiönä toimivaa kiinteistöosakeyhtiötä.

Valtion kiinteistöhallinnon uudelleenjärjestelyjä jatketaan vuonna 2005 siten, että opetusministeriön hallinnassa ollut rakennusvarallisuutta siirretään Senaatti-kiinteistöjen hallintaan 1.1.2005 alkaen yhteensä noin 15 milj. euron arvosta. Siirrettävään rakennusvarallisuuteen kuuluvat ulkomailla seuraavat tiedeinstituuttien käytössä olevat kiinteistöt, toimitilat ja asunnot: Villa Lante, asunto Roomassa, toimitilat ja asuntolarakennus Ateenassa sekä kulttuuriinstituuttien ja kulttuurilaitosten käytössä olevat kiinteistöt ja toimitilat Lontoossa ja Pariisissa, Aalto-paviljonki Venetsiassa sekä kolmannen omistussuos yhteispohjoismaisesta Biennale-paviljongista Venetsiassa. Suomessa siirrettäviin kulttuuritoimen kohteisiin kuuluu Hanasaaren ruotsalais-suomalainen kulttuurikeskus Espoossa. Mainittujen kiinteistöjen ja toimitilojen käyttäjille on tarkoitus osoittaa valtionavustus Senaatti-kiinteistöille maksettavia vuokria varten siirtoajankohdasta lukien. Lisäksi siirrettäviin kohteisiin kuuluvat Aleksanterin teatterin kiinteistö Helsingissä sekä saksalainen sotilashautausmaa Vantaalla. Siirrettävästä ra-

kennusvarallisuudesta Villa Lante ja Aleksanterin teatteri ovat kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti merkittäviä ja suojeltavia kohteita. Omaisuus merkitään Senaatti-kiinteistöjen muuhun omaan pääomaan. Valtioneuvosto valtuutetaan päättämään tarkemmin siirrettävää valtion omaisuudesta.

Lisäksi Senaatti-kiinteistöille asetetaan seuraavat palvelutavoitteet:

— Senaatti-kiinteistöjen vuokrajärjestelmää kehitetään edelleen painottaen järjestelmän selkeyttä ja läpinäkyvyyttä ja ottamalla käyttöön porrastettu tuottovaatimus.

— Senaatti-kiinteistöt kehittää asiantuntijapalveluita tukemaan valtioasiakkaiden rakenteellisia muutoksia.

— Senaatti-kiinteistöt kehittää tilahallintapalveluita asiakkaiden toimitilojen käytön tehostamiseksi.

2. Investoinnit

Senaatti-kiinteistöjen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2005 enintään 340 milj. euroa. Lisäksi Senaatti-kiinteistöt saa tehdä sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 300 milj. euroa. Tämän lisäksi Senaatti-kiinteistöt saa suorittaa investointeja, jotka työministeriö rahoittaa.

Uudisinvestoinnit painottuvat korkeakoulu- ja tutkimusrakennuksiin, vankilarakennuksiin sekä puolustushallinnon rakennuksiin. Muut investoinnit ovat rakennuskannan arvoa säilyttäviä ja sen toimintakelpoisuutta parantavia peruskorjausinvestointeja.

Senaatti-kiinteistöt saa antaa lainaa samaan liikelaitoskonserniin kuuluvalla osakeyhtiömuotoiselle tytäryhtiölle tai osakkuusyhtiölle enintään 30 milj. euroa. Lisäksi Senaatti-kiinteistöt saa antaa vastavakuutta vaatimatta omavelkaisu- takauksia tytäryhtiöinä toimivien kiinteistö- osakeyhtiöiden lainoista sekä riittävää vakuutta vastaan osakkuusyhtiöidensä lainoista yhteensä enintään 35 milj. euron arvosta.

3. Lainanotto

Senaatti-kiinteistöt oikeutetaan ottamaan vuoden 2005 aikana tehtäviä investointisitoumuksia varten valtion liikelaitoksista annetun

lain (1185/2002) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 250 milj. euroa.

80. Hallinnon uudistaminen ja eräät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet

21. *Henkilöstön sopeuttamisen tukeminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 169 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää hallinnon rationalisoinnin yhteydessä tarvittavista henkilöstön uudelleensijoittamisen tukitoimista aiheutuviin menoihin.

23. *Työsuojelun edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 050 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työsuojelurahastosta annettua lakia (407/1979) vastaavan järjestelyn toteuttamiseksi valtionhallinnossa työsuojelututkimukseen, työsuojelukoulutukseen, työsuojelutietojen keräämiseen ja työsuojelua koskevaan tiedottamiseen sekä valtiotyönantajan ja sen palveluksessa olevan henkilöstön välisten työelämän suhteiden edistämistä tarkoittavaan tutkimukseen, koulutukseen ja tiedotukseen.

24. *Työhyvinvoinnin tuki* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Valtiokonttorin antamien ohjeiden mukaisesti myönnettävien työhyvinvointia edistävien hankkeiden toteuttamiseen sekä kuntoutus- ja työhyvinvointitoiminnan kehittämisestä ja koulutuksesta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös tuettavien työhyvinvointihankkeiden virastokohtaisen toteuttamisen palkkauskustannuksiin kuden henkilötövuoden verran.

25. *Valtion henkilöstöjärjestelyt* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 530 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lakkautuspalkkalain (182/1931) mukaisten lakkautuspalkkojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös ennen vuotta 1992 päätetyn viraston toiselle paikkakunnalle siirron johdosta työpaikan järjestämiseen henkilölle, joka ei ole voinut siirtyä viraston uudelle sijaintipaikkakunnalle.

26. EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 5 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomelle vuonna 2006 tulevan Euroopan unionin puheenjohtajuuden johdosta välttämättömän lisähenkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin palvelussuhteisiin ja tehtäviin. Määrärahaa saa käyttää myös EU-puheenjohtajuudesta tai siihen valmistautumisesta johtuviin ylityökorvausten maksamiseen, lisähenkilökunnan tarvitsemista toimitiloista aiheutuviin menoihin, matka- ja edustus-kustannusten maksamiseen, tiedotus-, käänös- ja postituskustannusten maksamiseen, julkaisu- ja tiedotusmateriaalin tuottamiseen sekä muihin EU-puheenjohtajuudesta tai siihen valmistautumisesta aiheutuviin menoihin, ei kuitenkaan kokousten, seminaarien ja muiden niitä vastaavien EU-puheenjohtajuuteen liittyvien tilaisuuksien järjestämisestä välittömästi aiheutuviin menoihin.

Määrärahaa saa käyttää myös Suomen EU-puheenjohtajuuteen valmistautumiseksi järjestettävän EU-avustajaohjelman järjestämiseen, ohjelman suunnittelu-, valinta-, valmennus- ja palkkausmenojen maksamiseen sekä ohjelman arviointiin.

27. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää julkisen hallinnon tuottavuuden edistämiseen tähtäävien tietohal-
lintoinvestointien, tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen hankkimiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään 25 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

60. Valtion maksu Koulutusrahastosta johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 150 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Koulutusrahastosta annetun lain (1306/2002) 13 §:n mukaisen valtion maksun maksamiseen Koulutusrahastolle.

81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot

01. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 177 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionin toimielimissä toimivien suomalaisten kansallisten asiantuntijoiden palkkaus- ja sosiaaliturvakustannusten maksamiseen. Määrärahalla saa palkata enintään 25 henkilötyövuotta vastaavan määrän henkilöstöä määräaikaisiin kansallisten asiantuntijoiden tehtäviin.

02. Eräät muut palkat ja virkasuhteen ehtoja koskevat päätökset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 168 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää välttämättömän lisähenkilökunnan palkkausten maksamiseen sellaisissa tapauksissa, joissa henkilöstön lisätarve ei ole ollut tiedossa varsinaista talousarvioesitystä laadittaessa, sekä valtiovarainministeriön tekemistä virkasuhteen ehtoja koskevista päätöksistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

25. Euroopan unionin osallistuminen matkakustannusten korvauksiin (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää EU:n jäsenvaltioiden valtuuskuntien matkakulujen korvaamisesta annetun päätöksen mukaisten matkustusmenojen maksamiseen.

95. Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten talousarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sellaisten lakiin tai asetukseen perustuvien menojen maksamiseen, joita varten talousarvioon ei ole erikseen myönnetty määrärahaa.

96. *Edeltä arvaamattomat tarpeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 70 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sellaisten edeltä arvaamattomista tarpeista aiheutuvien välttämättömien menojen maksamiseen, joita varten talousarviossa ei ole määrärahaa.

82. Korvaukset rahastoille ja rahoituslaitoksille

44. *Isäntämaakorvaus Pohjoismaiden Investointipankille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 5 165 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sen taloudellisen hyödyn korvaamiseksi, minkä Suomen Pohjoismaiden Investointipankin isäntämaana katsotaan saavan.

84. Kansainväliset rahoitusosuudet

66. *Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 170 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisille rahoituslaitoksille jäsenyyden perusteella vuosina 1982—1986 annettujen sitoumusten lunastamiseen sekä lunastamisesta aiheutuvien kustannusten maksamiseen. Määrärahaa saa myös käyttää vuoden 1986 jälkeen annettujen sitoumusten lunastamisen yhteydessä aiheutuvien valuuttakurssitappioiden ja lunastamiskustannusten maksamiseen.

68. *Suomen maksuosuus Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön pääomasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 235 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön peruspääoman korotuksen vuonna 2005 suoritettavan maksuosuuden maksamiseen.

90. Suomen maksuosuudet Euroopan unionille

69. *Maksut Euroopan unionille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 513 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionille suoritettavien arvonlisäveropohjaan ja bruttokansantuloon perustuvien Suomen maksuosuksien sekä Yhdistyneille kuningaskunnille myönnettävän maksuhelpotuksen rahoitusosuuden maksamiseen.

99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot

63. *Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 8 000 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Määrärahaa saa käyttää veron takaisin maksamiseen tapauksissa, joissa maksuvelvollinen on sosiaalisista tai muista veronhuojennussäännöksissä taikka verosopimuksissa tarkoitetuista syistä valtiovarainministeriön, Verohallituksen tai Tullihallituksen päätöksen nojalla oikeutettu saamaan takaisin jo maksetun veron. Lisäksi määrärahaa saa käyttää tuomioistuimen päätöksellä palautettavaksi määrättyjen verojen, korkojen ja oikeudenkäyntikulujen maksamiseen tapauksissa, joissa vastaavaa tulo- tai muuta momenttia ei ole käytettävissä.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää tullilaitoksen maksamien verojen, tullien ja muiden maksujen palautuskorkojen maksamiseen.

95. *Valtion saatavien turvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 50 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion laina- ja takaussaatavien perintään ja näiden sekä perintöomaisuuden turvaamiseen ja hoitoon samoin kuin aiheettomasti maksettujen etuuskien takaisin perimisestä ja valtion takautumisoikeuden käyttämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä kiinnityksen haltijan vastuuvakuutuk-

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

sen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kiinteistön tai muun omaisuuden ostamiseen konkurssi- tai pakkohuutokaupassa tai muussa realisointijärjestelyssä, milloin se on valtion laina-, takaus- tms. saatavien turvaamiseksi tai takausvastuiden minimoimiseksi tarpeen, sekä valtiolle näin tulleen omaisuuden hoidosta ja realisoinnista aiheutuvien menojen maksamiseen.

97. Verotukseen liittyvät korkomenot (arvio-määräraha)

Momentille myönnetään 50 000 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Määrärahaa saa käyttää tulo- ja varallisuusverotuksen toimittamiseen liittyvien korkojen, verontilityslain mukaisten korkojen sekä veronkantolain 27 b §:n ja siihen liittyvän voimaantulosäännöksen (568/2004), valmisteverotuslain 39 §:n 1 momentin (569/2004) ja tullilain 39 §:n 2 momentin (570/2004) mukaisten palautuskorkojen maksamiseen.

Päälukka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Opetusministeriön hallinnonalalla myönnettävät valtionosuudet ja -avustukset budjetoidaan vuonna 2005 myöntöpäätöksen perusteella poiketen tulojen ja menojen kohdentamista koskevista yleisistä määräyksistä. Valtuusmenettelyn piiriin kuuluvat valtionosuudet ja -avustukset budjetoidaan kuitenkin maksuperusteisesti.

01. Opetusministeriö

19. *Opetusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 125 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

21. *Opetusministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 21 648 000 euroa.

22. *Kehittämistoiminta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 785 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetusministeriön hallinnonalan kehittämis-, kokeilu-, suunnittelu-, tutkimus- ja tiedotustoiminnasta, koulutuksen arviointitoiminnasta, niihin liittyvästä kansainvälisestä yhteistyöstä sekä eri hallinnonalojen yhteishankkeista aiheutuvien toimintamenojen ja avustusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös sisältötuotannon edistämiseen, kulttuuriperinnön digitointiin, kirjastojen sisältöpalveluiden ja tekijänoikeusjärjestelmän kehittämiseen sekä opettajien täydennyskoulutukseen ja digitaalisen opetusmateriaalin tuotannon tukemiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus-, koulutus- ja kulttuurihankkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään 11 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

26. *Eräät kopiointi- ja käyttöoikeuskorvaukset* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 10 063 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tekijänoikeuslakiin (404/1961) perustuvien kopiointi- ja muiden käyttökorvausten sekä kopiointia, tallennusta ja käyttöoikeuksia koskevan tiedotus- ja selvitystoiminnan menojen maksamiseen.

50. *Eräät avustukset* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 485 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää 475 000 euroa Svenska Finlands folkting -nimisestä järjestöstä annetun lain (1331/2003) mukaisen valtionavustuksen ja 10 000 euroa Paasikivi-Seuralle myönnettävän valtionavustuksen maksamiseen.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 67 129 000 euroa.

Vuonna 2005 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 70 494 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta Kainuun maakunnassa toteutettavaa tavoite 1 -ohjelmaa lukuun ottamatta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitys- ja sosiaalirahastosta rahoitettavien tavoite 1-, 2- ja 3 -ohjelman sekä Equal-, Interreg- ja Urban-yhteisöaloitteiden ja innovatiivis-

ten toimien hankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momenteilla 26.98.61 ja 34.05.61 olevien EU-osuuksien kanssa. Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetusministeriön tilajärjestelyjen aiheuttamien kalusto- ja varustehankintojen sekä niiden suunnittelumenojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

05. Kirkollisasiat

21. Ortodoksisen kirkollishallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 787 000 euroa.

50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 755 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää käyttösuunnitelmasa yksilöityjen avustusten maksamiseen. Suomen Merimieskirkolle myönnettävästä avustuksesta saa käyttää enintään 152 000 euroa Hampurin merimieskirkon ja enintään 250 000 euroa Lontoon merimieskirkon rakennusavustuksiin ja rakennuslainojen hoitoon edellyttäen, että evan-

gelisluterilaisen kirkon keskusrahasto suorittaa vähintään vastaavat osuudet.

Käyttösuunnitelma	euroa
Eräät avustukset ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnille ja laitoksille	152 000
Avustus Suomen Merimieskirkolle	485 000
— mistä Lontoon merimieskirkon rakentamisavustuksiin (enintään)	250 000
— mistä Hampurin merimieskirkon rakentamisavustuksiin (enintään)	152 000
— mistä yleisavustus toimintaan	83 000
Eräiden siirtoväen sankarihautojen hoito	15 000
Kaatuneiden muiston vaaliminen sekä luovutetun alueen hautausmaiden kunnostaminen	103 000
Yhteensä	755 000

07. Opetushallitus

21. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 409 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös oppimateriaalin kehittämiseen sekä ruotsinkielisen ja muun vähälevikkisen oppimateriaalin tuottamiseen. Määrärahasta käytetään 258 000 euroa avustuksena saamelaiskäräjille jaettavaksi saamenkielisen oppimateriaalin tuottamista varten.

08. Kansainvälinen yhteistyö

22. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 790 000 euroa.

25. *Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 019 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää menoihin, jotka aiheutuvat osallistumisesta kansainvälisten järjestöjen toimintaan ja pohjoismaiseen kulttuuriyhteistyöhön sekä kulttuurisopimusten ja vaihto-ohjelmien toimeenpanosta. Määrärahasta saadaan myöntää ulkomaille suuntautuvan kulttuuri- ja sivistystoiminnan edellyttämiin palkkaus- ja ohjelmamenoihin tarkoitettuja avustuksia ja apurahoja henkilöille ja yhteisöille, jotka edistävät opetus-, tiede- ja kulttuurivaihtoa sekä Suomen kulttuurin tunnetuksi tekemistä ulkomailla.

Määrärahaa saa lisäksi käyttää määräaikaisten henkilöstön palkkaamiseen enintään yhtä henkilövuotta vastaavasti.

50. *Eräät avustukset* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 860 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eräiden kulttuuri- ja koulutusyhteistyötä tekevien ulkomaanyhdistysten toimintaan myönnettävien avustusten maksamiseen.

66. *Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 152 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Unescon ja muiden hallitustenvälisten monenkeskisen sivistyksellisen yhteistyön järjestöjen ja ohjelmien jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien maksamiseen.

10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

21. *Yliopistojen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 220 297 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää täydennyskoulutuksen hintojen alentamiseen enintään 510 000 euroa yliopistojen omien päätösten mukaisesti.

Määrärahasta saa käyttää 1.8.2005 lähtien myös enintään 270 000 euroa opetusministeriön päätöksellä tarkemmin määrättävissä yliopistoissa ja päätöksessä tarkemmin osoitetuissa ra-

joissa yliopistolaissa yliopistojen tehtäväksi säädettyssä yhteiskunnallisessa vuorovaikutuksessa sekä tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistämisessä ja erityisesti yliopistojen tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan kaupallisessa hyödyntämisessä samoin kuin yliopistojen koulutus- ja tutkimuspalveluiden kansainvälisen kaupallisen hyödyntämisen lisäämisessä tarvittavien, yliopiston yksin tai yhdessä muiden kanssa perustamien osakeyhtiöiden perustamisesta ja valtiolle kuuluvien osakkeiden merkitsemisestä, käynnistämisestä ja muista omistusjärjestelyistä aiheutuviin menoihin. Edellytyksenä määrärahan käytölle tähän tarkoitukseen on, että perustettava osakeyhtiö toteuttaa välittömästi yliopistolaissa yliopiston tehtäväksi säädettyä yhteiskunnallista vuorovaikutusta sekä tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistämistä tai vahvistamalla mahdollisuuksia hyödyntää yliopistojen koulutus- ja tutkimuspalveluita kaupallisesti myös kansainvälisesti ja että tämä on määrätty asianmukaisella tavalla yhtiön toimialaksi. Yliopistot oikeutetaan luovuttamaan hallinnassaan olevia valtiolle kuuluvia immateriaalioikeuksia apporttina perustettaville yhtiöille enintään 25 000 euron arvosta. Tässä tarkoitetuissa osakeyhtiöissä valtiolle kuuluvien osakkeiden hallinnointi on asianomaisen yliopiston tehtävänä. Yliopistot oikeutetaan hyväksymään tässä tarkoitettujen yhtiöiden valtiolle kuuluvien osakkeiden luovutus, merkitsemättä jättäminen tai muu vastaava osakejärjestely, joka aiheuttaa valtion määräysvalan tai määräenemmistövallan menetyksen taikka, muussa kuin valtionyhtiössä, määrävähemmistön hallinnan menetyksen. Toimialaltaan ja toiminnaltaan yliopistolaissa säädettyä yliopiston yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen sekä tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistämistä välittömästi toteuttavien osakeyhtiöiden osakkeiden hallinnoinnista ja myynnistä saatavat tulot otetaan 5 000 000 euroon saakka nettobudjetoinnissa huomioon asianomaisen yliopiston tuloina.

Määrärahaa saa käyttää myös yliopistojen opettajille, tutkijoille ja opiskelijoille myönnet-

tävien tutkimusta ja koulutusta edistävien apurahojen maksamiseen, opiskelijoille opintoihin liittyvän harjoittelun järjestämiseen sekä yliopistojen toimintaan liittyvien kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuista ja rahoitusosuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Vuoden 2005 aikana saa tehdä sellaisia yliopistojen tiloja lisääviä vuokrasopimuksia, joista aiheutuu menoja vasta vuoden 2005 jälkeen siten, että nettomenojen lisäys on vuositasolla enintään 5 500 000 euroa.

22. Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 23 892 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yliopistoja koskevan tutkimus-, arviointi-, selvitys- ja kehittämistoiminnan, näihin liittyvän kansainvälisen yhteistyön sekä työllistymistä edistävän toiminnan ja opettajien kouluttajien täydennyskoulutuksen menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää yliopistojen käyttöön tarkoitettun oppimateriaalin kustannustoiminnan sekä opetuksen ja tutkimuksen toimintaedellytysten turvaamiseksi tarvittavien menojen ja avustusten maksamiseen.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Tutkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta	8 892 000
2. Yliopistojen yhteinen atk-toiminta ja tietoliikenneyhteydet	9 000 000
3. Yliopistojen aikuis-koulutuksen kehittäminen	3 000 000
4. Yliopistokeskusten kehittäminen	3 000 000
Yhteensä	23 892 000

Määrärahaa saa käyttää enintään 207 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Yliopistojen aikuiskoulutuksen kehittämiseen tarkoitettua määrärahaa voidaan käyttää pitkäkestoisen täydennyskoulutuksen tuotekehi-

tystyöstä aiheutuviin kustannuksiin yliopistojen esittämällä alueilla osana niiden yhteiskunnallista tehtävää.

23. Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 7 851 000 euroa.

Määrärahaa käytetään 2 802 000 euroa opiskelija-, harjoittelija-, nuoriso- ja asiantuntijavaihtoon myönnettäviin stipendeihin, apurahoihin ja avustuksiin, 1 684 000 euroa ulkomaisissa yliopistoissa palvelevien suomalaisten ulkomaanlehtoreiden ja vierailevien professorien sekä muiden ulkomailla toimivien opetushallintoviranomaisten, yhteensä enintään 47 henkilöä, palkkoja varten soveltuvien osin ulkomailla työskentelevien Suomen kielen ja kulttuurin yliopisto-opettajien ohjesäännön mukaisesti ja ulkomailla tapahtuvan suomen kielen ja kulttuurin opetuksen järjestämiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 144 000 euroa maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen.

24. Harjoittelukoulujen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 70 862 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös oppilasavustuksista aiheutuvien menojen sekä maksullisen kouluruokailun tarjoamisesta henkilökunnalle ja opetusharjoittelijoille aiheutuvien menojen maksamiseen.

20. Ammattikorkeakouluopetus

22. Ammattikorkeakoululaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 886 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ammattikorkeakoulujen tietoyhteyksien ja -verkon (FUNET), korkeakoulukirjastojärjestelmien, ammattikorkeakoulujen seurannan ja arvioinnin tietokannan (AMKOTA), ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintajärjestelmän sekä ammattikorkeakoulu-

jen muiden vastaavien yhteisten menojen keskitettyyn rahoittamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

25. Ammattikorkeakoulujen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 068 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ammattikorkeakoulujen arvioinnista, ammattikorkeakoulututkimuksesta ja muista selvitys- ja kehittämishankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerrahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 346 605 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ammattikorkeakoululain (351/2003) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisen valtionosuuden ja -avustuksen sekä ammattikorkeakoulujen opettajankoulutuksen valtionavustuksen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää ammattikorkeakoululain mukaisena hankerahoituksena toiminnan kehittämiseen ja tukemiseen sekä tuloksellisuusrahoitukseen enintään 24 349 000 euroa.

40. Yleissivistävä koulutus

21. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 42 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n Eurooppa-koulujen opettajien ja hallintohenkilökunnan palkkaus- ja eräiden muiden menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää valtion yleissivistävien oppilaitosten kansainvälistämiseen, maahanmuuttajien täydentävään opetuk-

seen, vammaisten lasten koulujen palvelu- ja kehittämiskeskustoimintaan, avustuksina oppimisympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyväksikäyttöön opetuksessa ja opiskelussa.

25. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 649 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yleissivistävän koulutuksen kokeilu-, tutkimus-, kehittämis- ja arviointihankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerrahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 783 738 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää kuntien valtionosuuslain mukaisten verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen maksamiseen kunnille. Määrärahasta saa käyttää enintään 5 105 000 euroa avustuksina tieto- ja viestintätekniikan käyttöön opetuksessa ja opiskelussa, oppimisympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen, tietohuollon ja tietohallinnan kehittämiseen sekä resurssikeskusverkostojen kehittämiseen. Määrärahasta saa käyttää opetusministeriön määräämin perustein opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 42 §:n mukaisina avustuksina enintään 8 241 000 euroa avustusten maksamiseen oppilaitosten kokeilu- ja kehittämistoimintaan ja oppilaitosten kansainvälistämiseen, kunnalle tai rekisteröidylle yhdistykselle Ruotsissa rajakuntien yhteistoimintaan perustuvasta suomalaisoppilaiden koulunkäynnistä aiheutuviin kustannuksiin, ulkomailta muuttaneiden oppilaiden

tukiopetuksen järjestämiseen sekä avustuksen maksamiseen saamenkielisten, romanikielisten ja vieraskielisten oppilaiden äidinkielen opetuksen järjestämiseen ja ulkomailta palaavien suomalaisten oppilaiden ulkomailla hankkiman kielitaidon ylläpitämiseen peruskoulussa ja lukiossa.

Määrärahaa saa käyttää myös opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (1137/2003) mukaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuksien maksamiseen. Valtionosuuden laskentaperusteena käytettävä ohjaustuntien määrä on enintään 3 841 500. Ohjaustuntien hinta on 20,46 euroa tuntia kohden.

Määrärahasta saa käyttää myös enintään 200 000 euroa aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevan lainsäädännön toimeenpanon tukemisesta, seurannasta ja toiminnan kehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä yhteistyöstä ulkomaanopetuksen alalla tehdyn sopimuksen mukaisten menojen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 136 000 euroa taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten harkinnanvaraisiin valtionavustuksiin.

Taiteen perusopetuksen asukaskohtaisen valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on 1,4 euroa asukasta kohti. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä tuntimäärä on musiikin perusopetuksessa enintään 1 505 000 ja muussa tuntiperusteisen valtionosuuden piiriin kuuluvassa taiteen perusopetuksessa enintään 69 044 tuntia.

34. Valtionosuus yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 70 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää perusopetuksen, lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) sekä peruskoulujen, lukioiden, musiikkioppilaitosten, ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen opetus-

ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/1992) mukaisten perustamishankkeiden sekä peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (1112/1978) mukaisten perustamiskustannusten valtionosuuksien maksamiseen.

Vuonna 2005 saa myöntää valtionosuutta perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionosuudet ovat tammikuun 2005 kustannustasossa yhteensä enintään 64 000 000 euroa. Valtionosuuksista yhteensä enintään 28 000 000 euroa saa myöntää toteutusaikaisena. Vuonna 2005 saa edellisen lisäksi vahvistaa laajuuksia sellaisille perustamishankkeille, joille valtionosuus tullaan myöntämään vuonna 2006 tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheutuvista valtionosuuksista vuoden 2005 tammikuun kustannustasossa on yhteensä enintään 80 000 000 euroa.

51. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 521 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kodin ja koulun yhteistyöstä huolehtiville järjestöille, Kerhokeskus - koulutyön tuki ry:lle, koulun vapaan harrastustoiminnan tukemiseen, Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry:lle, Ympäristökasvatuksen seura ry:lle, Kesälukioseura ry:lle ja eräiden vaihto-oppilasjärjestöjen toiminnan tukemiseen.

60. Ammatillinen koulutus

21. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 30 959 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös ammatillista koulutusta järjestävien valtion oppilaitosten kansainvälistämiseen, oppimisympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttöön opetuksessa ja opiskelussa, maahanmuuttajien tukiopetukseen, valtion erityisopetusta antavien oppilaitosten palvelu- ja kehittämiskestuoi-

mintaan, ammatilliseen lisäkoulutukseen sekä työnantajille maksettaviin koulutuskorvauksiin.

24. *Työssäoppiminen ja harjoittelutoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 026 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää toisen asteen ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen rahoittamiseen, työssäoppimiskäytäntöjen kehittämiseen ja opiskelijoiden palkkaamiseen harjoittelijoiksi.

25. *Ammatillisen koulutuksen kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 499 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ammatillisen koulutuksen kokeilu-, tutkimus-, kehittämis- ja arviointihankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. *Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 431 505 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 5 976 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 42 §:n 1 momentin ja opetusministeriön määräämin perusteella 42 §:n 2 momentin mukaisten avustusten maksamiseen sekä Örebron kuulovammaisten oppilaitoksen suomalaisten ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kustannusten kattamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 961 000 euroa avustuksina oppimisympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttöön opetuksessa ja opiskelussa.

31. *Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 107 417 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien maksamiseen. Oppisopimusopiskelijoiden enimmäismäärä ammatillisessa lisäkoulutuksessa vuonna 2005 on 21 920.

76. *Kiinteistöjen hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 380 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion tekemän kauppasopimuksen perusteella kunnallistetun Vaasan teknillisen oppilaitoksen sekä Vaasan yliopiston yhteisten laboratoriotilojen kauppahinnan ja koron maksamiseen.

69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö

21. *Opetusalan koulutuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 412 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Opetusalan koulutuskeskuksen palvelutoiminnan tukemiseen.

22. *Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 14 404 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetustoimen henkilöstön lisäkoulutuksesta, ammattitutkintojen ja kielitutkintojen kehittämisestä sekä lähialueyhteistyöstä ja erityisryhmien koulutuksesta aiheutuviin menoihin ja avustuksiin.

25. *Aikuiskoulutuksen kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 927 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikuiskoulutuksen kokeilu-, tutkimus-, kehittämis- ja arviointihankkeista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n muista kuin rakennerahastoista rahoitta-

mista tutkimus- ja koulutushankkeista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään 11 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

30. Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 76 793 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää lain 14 §:n mukaisiin kehittämisavustuksiin, mukaan lukien tietoyhteiskunnan koulutushankkeet, sekä ylimääräisiin avustuksiin yhteensä enintään 1 782 000 euroa. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia tunteja on 2 062 000. Tuntikiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 109 171 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös avustuksina maksullisena palvelutoimintana järjestettävään ammatilliseen koulutukseen enintään 8 107 000 euroa. Määrärahaa saa lisäksi käyttää ammatillisten kurssikeskusten muuttumisesta ammatilliseksi aikuiskoulutuskeskuksiksi annetun lain (761/1990) mukaisten toimitiloista aiheutuvien vuokrien korvaamiseen sekä vuokratiloja korvaavien omien tilojen hankinnan valtionavustuksiin enintään 92 000 euroa. Määrärahasta saa käyttää enintään 5 053 000 euroa kehittämisavustuksina sekä edellisiin vuosiin kohdistuviin loppusuorituksiin ja oikaisuihin. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opiskelijatyövuosia on enintään 12 910. Opiskelijatyövuosi-
kiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

34. Valtionavustus aikuisten koulutustason kohottamisohjelmaan (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 26 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikuisten koulutustason kohottamiseksi myönnettävän valtionavustuksen maksamiseen.

50. Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 45 633 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää yhteensä enintään 1 800 000 euroa lain 14 §:n mukaisiin kehittämisavustuksiin mukaan lukien tietoyhteiskuntahankkeet ja ylimääräisiin avustuksiin. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opiskelijaviikkoja on 292 250, josta noin 4 700 opiskelijaviikkoa suunnataan Snellman-korkeakoulu-nimiselle vapaan sivistystyön oppilaitokselle. Opiskelijaviikkokiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

51. Valtionosuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 425 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia tunteja on enintään 358 741.

52. Valtionosuus ja -avustus aikuiskoulutuksen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten ammatillisen aikuiskoulutuksen ja vapaan sivistystyön perustamishankkeiden valtionavustusten maksamiseen.

Vuonna 2005 saa myöntää perustamishankkeisiin valtionavustusta yhteensä enintään 2 150 000 euroa. Edellisen lisäksi vuonna 2005 saadaan määrätä valtionavustuksen enimmäismääriä sellaisille perustamishankkeille, joille valtionavustus tullaan myöntämään vuonna

2006 tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheutuvista valtionavustuksista on vuoden 2005 tammikuun kustannustasossa yhteensä enintään 2 500 000 euroa.

53. *Valtionavustus järjestöille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 7 181 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry:lle, Marttaliitto ry:lle ja Käsi- ja taideteollisuusliitto ry:lle ja niiden edelleen jaettavaksi piiri- tai jäsenjärjestöilleen, Finlands svenska Marthaförbund rf:lle, Sami Duodji ry:lle, Karjalan Liitto ry:lle, järjestöille vapaaseen sivistystyöhön, Naisjärjestöjen Keskusliitto ry:lle, Naisjärjestöt Yhteistyössä -yhteenliittymälle sekä Kriittiselle korkeakoululle.

55. *Valtionosuus opintokeskusten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 163 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää lain 14 §:n mukaisiin kehittämisavustuksiin, mukaan lukien tietoyhteiskuntahankkeet, ja ylimääräisiin avustuksiin yhteensä enintään 773 000 euroa. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opetustunteja on enintään 191 600. Tuntikiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

56. *Valtionosuus kesäyliopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 414 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää lain 14 §:n mukaisiin kehittämisavustuksiin, mukaan lukien tietoyhteiskuntahankkeet, sekä ylimääräisiin avustuksiin yhteensä enintään 386 000 euroa. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opetustunteja on enintään 96 050. Tuntikiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää

oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

70. Opintotuki

22. *Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 586 000 euroa.

52. *Opintolainojen valtiontakaus ja korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 24 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (28/1972) mukaisten opintolainojen korkotukeen sekä opintotukilain (65/1994) mukaisista valtiontakauksista aiheutuviin menoihin.

55. *Opintoraha ja asumislisä* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 676 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (65/1994) mukaisten opintorahojen ja opintotuen asumislisien maksamiseen.

57. *Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 18 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen opiskelijaravintoloille alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa tai ammattikorkeakoulututkintoa suorittavien korkeakouluopiskelijoiden sekä opintotukeen oikeuttaviin ammatillisiin tai erikoistumiskoulutusohjelmiin taikka poikkeuskoulutukseen osallistuvien opiskelijoiden aterioiden hinnan alentamiseksi. Ateriatuen määrä on 1,47 euroa ateriala kohti. Muualla kuin korkeakoulun tiloissa sijaitsevan opiskelijaravintolan pitäjälle voidaan lisäksi myöntää ylimääräistä avustusta enintään 0,84 euroa sellaista ateriala kohden, josta maksetaan ateriatukea, kuitenkin enintään opiskelijaruokailusta aiheutuvien tila- ja laitekustannusten määrä.

58. *Avustus vuokratilustannusten korvaamiseen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 958 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoitoa varten tarvittavien tilojen vuokrakustannusten korvaamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös avustuksen maksamiseen opiskelija-asuntotarkoitukseen luovutettujen valtion maa-alueiden vuokrakustannusten korvaamiseen silloin, kun kiinteistöä käytetään lähinnä opintotuen asumislisään tai asumistukeen oikeutettujen opiskelijoiden asumiseen edellyttäen, että asianomainen kunta tukee opiskelija-asumista vastaavalla määrällä.

Käyttösuunnitelma	euroa
Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö	1 780 000
Opiskelija-asuntoyhteisöt	1 178 000
Yhteensä	2 958 000

59. *Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 26 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain (48/1997) mukaisen tuen maksamiseen.

88. Tiede

Suomen Akatemian momenteilta 29.88.50 ja 29.88.53 rahoitettaviin tutkimushankkeisiin saa vuonna 2005 hyväksyä sitoumuksia 175 590 000 euron arvosta.

Tieteellisten seurain valtuuskunnalle voidaan edelleen luovuttaa tilat vastikkeetta.

21. *Suomen Akatemian toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 31 440 000 euroa.

22. *Arkistolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 13 608 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös arkistolaitoksen kansainvälisen yhteistyön järjestöjen ja ohjelmien jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien sekä EU:n hyväksymien hankkeiden maksamiseen.

23. *Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 740 000 euroa.

24. *Varastokirjaston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 498 000 euroa.

25. *Eräiden teosten laatiminen ja hankkiminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää historiateossarjojen, elämäkertojen ja eräiden muiden teosten laadinta- ja hankintamenojen sekä laadintamenoihin myönnettävien avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen.

50. *Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 102 298 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tutkimusohjelmista, tutkimuksen huippuyksiköistä, tutkijankoulutuksesta, kansainvälisestä yhteistyöstä, muista tutkimushankkeista, tutkimuksen erityisrahoituksesta, valtionavustuksista, apurahoista, tieteellisestä julkaisutoiminnasta ja tieteen tunnetuksi tekemisestä sekä kansainvälisten järjestöjen rahoitusosuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen sekä Suomen sopimuksesta liittyä Euroo-

pan eteläiseen observatorioon (ESO) aiheutuvi-
en liittymismaksujen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää Suomen Akatemian
rahoittamiin tutkimushankkeisiin ja -ohjelmiin
liittyviin palkkaus-, eläkemaksu- ja muihin ku-
lutusmenoihin, laite- ja ohjelmistohankintojen
menoihin ja yleiskustannuksiin.

53. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot
tieteen edistämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 75 739 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tutkimusohjelmista,
tutkimuksen huippuyksiköistä, tutkijankoulu-
tuksesta, kansainvälisestä yhteistyöstä, muista
tutkimushankkeista, tutkimuksen erityisrahoi-
tuksesta, tieteellisestä julkaisutoiminnasta ja tie-
teen tunnetuksi tekemisestä sekä kansainvälis-
ten järjestöjen rahoitusosuuksista aiheutuvien
menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksy-
mien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksami-
seen sekä Suomen sopimuksesta liittyä Euroo-
pan eteläiseen observatorioon (ESO) aiheutu-
vien liittymismaksujen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää Suomen Akatemian
rahoittamiin tutkimushankkeisiin ja -ohjelmiin
liittyviin palkkaus-, eläkemaksu- ja muihin ku-
lutusmenoihin, laite- ja ohjelmistohankintojen
menoihin ja yleiskustannuksiin.

Määrärahaa saa käyttää yksityisluontoisten
arkistojen valtionavusta annetun lain (998/1974)
mukaisten menojen maksamiseen. Määrärahaa
saa käyttää 50 henkilötyövuotta vastaavan hen-
kilöstön palkkaamiseen Kotimaisten kielten tut-
kimuskeskukseen tutkimus-, keruu- ja sanakirja-
hankkeisiin sekä em. hankkeista aiheutuvien
muiden kulutusmenojen ja apurahojen maksami-
seen.

Määrärahaa saa käyttää myös tieteen edistä-
miseksi myönnettävien valtionavustusten, -pal-
kintojen ja apurahojen, tieteellisen kirjallisuus-
den kääntämis- ja painattamismenojen, tiedon-
julkistamisen edistämismenojen, kansainväli-
seen yhteistyöhön osallistumisesta aiheutuvien
menojen sekä tieteen tukemiseen liittyvistä tut-
kimuksista, selvityksistä ja julkaisuista aiheutu-
vien menojen maksamiseen.

66. *Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöil-
le* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 260 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen maksuosuu-
sien maksamiseen Euroopan hiukkasfysiikan
tutkimuskeskukselle (CERN), Euroopan eteläi-
selle observatoriolle (ESO), Euroopan molekyy-
libiologian laboratoriolle (EMBL), Euroopan
molekyylibiologian konferenssille (EMBC) ja
Euroopan Yliopistoinstituutille (EUI) sekä vas-
taaville kansainvälisille tieteellisille järjestöille.

90. Taide ja kulttuuri

21. *Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikun-
tien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
3 341 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös taiteilijaprofes-
soreiden viroista aiheutuviin palkkausmenoihin,
taiteen edistämistä tarkoittavien toimenpiteiden
rahoittamiseen ja avustamiseen sekä taide- ja
kulttuuripolitiikan tutkimus- ja tiedotustoimin-
nan menojen maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää maksullisen palve-
lutoiminnan tukemiseen enintään 10 000 euroa.

22. *Valtion taidemuseon toimintamenot* (siirto-
määräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
16 550 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös siviilipalvelus-
miehistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää näyttelytoiminnan
ja muun maksullisen palvelutoiminnan tukemi-
seen enintään 3 861 800 euroa.

23. *Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot*
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
2 555 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös rakennusten pe-
rusparannustoihin.

24. *Museoviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 15 811 000 euroa.

Käyttösuunnitelma	euroa
Kansallismuseon toimintamenot	5 184 000
Museoviraston muut toimintamenot	10 627 000
Yhteensä	15 811 000

25. *Näkövammaisten kirjaston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 6 055 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää maksullisen palvelutoiminnan hintatukeen enintään 434 000 euroa.

26. *Suomen elokuva-arkiston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 417 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää esitystoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan hintatukeen enintään 101 000 euroa.

27. *Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 537 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää maksullisen toiminnan hintatukeen enintään 176 000 euroa.

30. *Valtionosuudet ja -avustukset yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 41 609 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten kirjastojen valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää kuntien valtionosuuslain (1147/1996) mukaisen verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen maksamiseen kunnille. Määrä-

rahasta saa käyttää enintään 336 000 euroa kirjastojen sisältötuotannon kehittämiseen.

31. *Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 594 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten teattereiden ja orkestereiden valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä on teattereilla enintään 2 459 sekä orkestereilla enintään 1 027. Valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on teattereilla 30 223 euroa henkilötyövuotta kohden.

32. *Valtionosuudet ja -avustukset museoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 098 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten museoiden valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä on enintään 1 128.

Määrärahasta saa käyttää enintään 252 270 euroa avustusten maksamiseen museoiden kokoelmätietojen siirtämiseksi elektroniseen muotoon.

33. *Valtionosuus ja -avustus kuntien kulttuuri-toimintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 650 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (728/1992) mukaista toimintaa varten. Valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on 4,2 euroa asukasta kohden.

Kuntien kulttuuritoimintaan myönnettävästä määrärahasta saa käyttää enintään 106 000 euroa rahoituslain 42 §:n mukaisen valtionavustuksen maksamiseen.

34. *Valtionosuus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten perustamishankkeiden sekä peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (1112/1978) mukaisten perustamiskustannusten valtionosuuksien maksamiseen.

Vuonna 2005 saa tehdä opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain mukaisia valtionosuuden myöntämispäätöksiä perustamishankkeille tammikuun 2005 hintatasossa yhteensä enintään 5 000 000 eurolla. Vuonna 2005 saa lisäksi vahvistaa mainitun lain 36 §:n tarkoittamia laajuuksia sellaisille perustamishankkeille, joille valtionosuus tullaan myöntämään vuonna 2006 tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheutuvista valtionosuuksista vuoden 2005 hintatasossa on yhteensä enintään 4 000 000 euroa.

40. *Korvaus Suomenlinnan Liikenne Oy:lle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 252 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää korvauksen maksamiseen Suomenlinnan Liikenne Oy:lle tavaraliikenteen käyttötapioon ja lainanhoitomenoihin.

50. *Eräät avustukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 085 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rakennussuojelulain (60/1985) 19 §:n nojalla sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten kunnossapitoa tai parantamista ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alusten entistämistä ja korjausta varten myönnettävien avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös maailmanperintökohteiden entistämiseen sekä kohteisiin liittyvään tutkimus- ja valistustoimintaan. Määrärahaa saa lisäksi käyttää perinteen tallentamistyöhön, avustusten maksamiseen yhdistysten ja järjestöjen seurantalojen korjaustoihin, korjaustoimintaan liittyvään selvitys- ja tarkastustyöhön, valistus- ja neuvontatoimintaan sekä kulttuurin tukemiseen liittyvien avustusten, apu-

rahojen ja palkintojen sekä projekteista aiheutuvien menojen maksamiseen.

51. *Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää taiteilijaprofessoreiden viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain (734/1969) mukaisten 445 apurahavuotta vastaavien taiteilija-apurahojen maksamiseen. Vuonna 2005 saadaan myöntää kohdeapurahoina 50 taiteilija-apurahaa vastaava määrä. Määrärahaa saa käyttää myös aikaisemmin myönnettyjen pitkäaikaisten taiteilija-apurahojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetun lain (1080/1983) mukaisiin apurahoihin ja avustuksiin.

52. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarain taiteen edistämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 185 077 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen museoilta, teattereilta ja orkestereilta sekä kirjastoilta. Teattereilta ja orkestereilta myönnettävästä rahoituslain mukaisesta määrärahasta saa käyttää enintään 2 834 000 euroa teatteri- ja orkesterilain muuttamisesta annetun lain (1277/1994) 6 a §:n mukaisen valtionavustuksen maksamiseen. Kirjastoille myönnettävästä määrärahasta saa käyttää enintään 1 514 000 euroa opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain mukaisen avustuksen maksamiseen kirjastoille, enintään 84 000 euroa avustuksen maksamiseen yhteispohjoismaiseen kirjastotoimintaan, enintään 135 000 euroa avustuksen maksamiseen kirjastoalan järjestöille ja enintään 1 474 000 euroa yleisten kirjastojen valtakunnallisten tietoverkkopalvelujen ylläpitämiseen ja kehittämiseen sekä kirjastohenkilöstön täydennyskoulutukseen sekä enintään 175 000 euroa kirjastojen muihin avustuksiin.

Alueelliset taidetoimikunnat saavat palkata 49 määrärahaa ohjaavaa taiteilijaa.

Määrärahaa saa käyttää 841 000 euroa eräistä kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista annetun lain (115/1997) mukaisiin apurahoihin.

Määrärahaa saa käyttää taiteen edistämistä tarkoittavien toimenpiteiden rahoittamiseen, taide- ja kulttuuripolitiikan tutkimus-, selvitys- ja tiedotustoiminnan palkkaus- ja muiden menojen maksamiseen sekä taideteosten hankkimiseen valtion julkisiin rakennuksiin. Määrärahaa saa käyttää myös museo- ja perinnealan tukemiseen sekä EU:n ohjelmien mukaisten kulttuurihankkeiden rahoitusosuuksien maksamiseen sekä tekijänoikeuslain (404/1961) 55 §:ssä säädetyn tekijänoikeusneuvoston toimintamenoihin.

53. (29.01.10 ja 29.90.53) *Valtionavustus tilakustannuksiin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 15 135 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen eräiden tiede- ja kulttuurilaitosten sekä yhteisöjen tilakustannuksiin.

54. *Valtionavustus Suomen Kansallisteatterin peruskorjauksen lainanhoitokuluihin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 3 561 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen Suomen Kansallisteatterin peruskorjauksen lainan lyhennykseen sekä koron maksuun.

70. *Kaluston hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 500 000 euroa.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Valtion taidemuseo	145 000
2. Museovirasto	145 000
3. Suomen elokuva-arkisto	100 000
4. Näkövammaisten kirjasto	110 000
Yhteensä	500 000

Määrärahaa saa käyttää myös toiminta- ja näyttelyvarustuksen sekä niiden suunnittelumenojen maksamiseen.

72. *Valtion taidemuseon kokoelmien kartuttaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 589 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Valtion taidemuseon taidehankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

75. *Perusparannukset ja talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään yhdeksää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Museoviraston perusparannukset ja pienet rakennushankkeet	1 000 000
2. Suomenlinnan perusparannukset	1 500 000
Yhteensä	2 500 000

Käyttösuunnitelman kohdan 1. hankkeita koskevia sitoumuksia saa tehdä siten, että niistä vuoden 2005 jälkeen aiheutuvat menot ovat yhteensä enintään 600 000 euroa. Käyttösuunnitelman kohdan 2. hankkeita koskevia sitoumuksia saa tehdä siten, että niistä vuoden 2005 jälkeen aiheutuvat menot ovat yhteensä enintään 1 000 000 euroa.

95. *Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muinaismuistolain (295/1963) toteuttamisesta aiheutuvien menojen ja lain nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen.

98. Liikuntatoimi

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 89 424 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annettuun lakiin, liikuntalakiin (1054/1998) sekä vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin perustuvien valtionosuuksien ja -avustusten sekä muiden urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen tarkoitettujen avustusten ja apurahojen maksamiseen. Kuntien liikuntatoiminnan osalta valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä yksikköhinta on 10,8 euroa asukasta kohti. Määrärahaa saa käyttää myös liikuntapaikkarakentamisen tukemiseen, liikunta- ja vapaa-aikarakentamisen tutkimukseen, urheilijoiden ja valmentajien apurahoihin, urheilijoiden tunnustuspalkintoihin, dopinginvastaiseen toimintaan, testausten lisäämiseen ja dopinginvastaisen kasvatuksen tehostamiseen, valtion liikuntaneuvoston sekä sen jaostojen, läänien liikuntatoimen, yhteisöjen ja valtionhallinnon kansainvälisen liikunta-alan yhteistyön, kokeilu- ja kehittämistoiminnan sekä liikuntatieteellisen toiminnan menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten liikuntatieteellisten tutkimushankkeiden sekä näiden kanssa yhteistyössä toteutettavien tietojärjestelmä- ja muiden hankkeiden rahoittamiseen.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten valtionosuuden perusteena olevien opiskelijavuorokausien enimmäismäärä on 269 877 ja alueellisten koulutuskeskusten opiskelijapäivien enimmäismäärä 51 000. Alueellisten liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinta on 14,8 euroa (sis. alv) opiskelijapäivää kohti. Opiskelijavuorokausien ja opiskelijapäivien enimmäismäärän estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 941 000 euroa vapaasta sivistystyöstä annetun lain 14 §:n mukaisiin avustuksiin. Lisäksi määrärahasta saa käyttää enintään 235 000 euroa opetus- ja kult-

tuuritoimen rahoituksesta annetun lain 42 §:n mukaisen avustuksen maksamiseen Suomen Urheilumuseosäätiölle.

Määrärahaa saa käyttää enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

52. *Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 867 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaisten valtionosuuksien maksamiseen.

99. Nuorisotyö

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisotyön edistämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 31 720 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annettuun lakiin ja nuorisotyölakiin (235/1995) perustuvien valtionosuuksien ja -avustusten sekä muiden nuorisotyön ja -toiminnan tukemiseen tarkoitettujen avustusten ja apurahojen maksamiseen. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä yksikköhinta on kuntien nuorisotyön osalta 12,5 euroa alle 29-vuotiaasta asukasta kohden. Määrärahaa saa käyttää myös valtakunnallisten nuorisokeskusten tukemiseen, nuorisosiain neuvottelukunnan ja sen jaostojen, valtakunnallisten nuorisojärjestöjen avustustoimikunnan, läänien nuorisotoimen, yhteisöjen ja valtionhallinnon kansainvälisen nuorisotalan yhteistyön, koulu-laisten iltapäivätoiminnan, nuorison kansainvälisten toimintaohjelmien, ennalta ehkäisevän huumetyön, nuorisotutkimuksen, nuorisotyön verkkomedioiden, nuorison tieto- ja neuvontapalvelujen ja niiden kehittämistoiminnan menoihin, Avartti-toimintaohjelman sekä nuorison kulttuuritapahtumien järjestämiseen.

Kansainväliseen yhteistyöhön varatusta määrärahasta nuorten kulttuuriryhmien ulkomaisiin esiintymismatkoihin tarkoitettu määräraha osoitetaan Kansainvälisen henkilöväihdon keskuksen käyttöön.

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

Määrärahaa saa käyttää enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

51. *Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen ja ennalta ehkäisevä huumetyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 848 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää nuorten työpajatoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen sekä ennalta ehkäisevään huumetyöhön.

Päälukka 30

MAA- JA METSÄTALOUSHALLINNON ALA

10. (30.14, osa ja 30.15) Maaseudun kehittäminen

50. (30.15.40) *Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 920 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseudun neuvontajärjestöjen valtionavustuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (244/2002) mukaisesti yleisavustuksena neuvontaan ja tutkimukseen myönnettävien valtionapujen maksamiseen lähinnä valtakunnallista, koko maan kattavaa neuvontaa harjoittaville rekisteröidyille yhdistyksille ja muille yhteisöille. Erikseen haettaessa määrärahaa voidaan myöntää myös erityisavustuksena. Määrärahaa saa käyttää myös maatalousmuseon vuokra- ja muihin toimintamenoihin enintään 852 000 euroa. Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

54. (30.15.44) *Hevostalouden edistäminen toteutetuista valtion osuutena kertyvillä varoilla* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 182 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää arpajaislain (1047/2001) 18 §:ssä tarkoitettua valtion osuudesta suoritettavien avustusten maksamiseen, totopelien tuottojen käyttämisestä hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen annetun lain (1055/2001) mukaisesti ja hevostalousneuvottelukunnan sekä hevostalouslain (796/1993) mukaisten menojen maksamiseen.

55. (30.15.45) *Valtionapu 4H-toimintaan* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 4 820 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseudun neuvontajärjestöjen valtionavustuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (244/2002) mukaisesti 4H-toiminnan tukemiseen.

61. (30.14.61) *Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maaseudun kehittämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 60 574 000 euroa.

Vuonna 2005 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 46 933 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta Kainuun maakunnassa toteutettavaa tavoite 1 -ohjelmaa lukuun ottamatta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Määrärahaa saa käyttää EU:n ohjelmakauden 2000—2006 alueellista maaseudun kehittämishanketta, tavoite 1 -ohjelmia ja Leader+-yhteisöaloiteohjelmaa toteuttavien hankkeiden Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR) maksettavan EU-rahoitusosuuden maksamiseen sekä ohjelmien toteutukseen liittyvän teknisen avun EMOTR:n ohjausosastosta (EMOTR-O) maksettavan EU-rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa yhdessä vastinrahoitusmomentin 30.10.62 määrärahojen kanssa käyttää myös EMOTR:n ohjausosaston (EMOTR-O) osarahoittamien tavoite 1- ja Leader+-ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 30 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen teknisen avun varoin.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti kohdistuu momentin myöntämisvaltuudesta 1 774 000 euroa ja määrarahasta 1 645 000 euroa Kainuun maakuntaan.

62. (30.14.62) *Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 83 248 000 euroa.

Vuonna 2005 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä 54 361 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta Kainuun maakunnassa toteutettavaa tavoite 1 -ohjelmaa lukuun ottamatta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Määrärahaa saa käyttää EU:n ohjelmakauden 2000—2006 Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR) ja Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) rahoitettavien, alueellista maaseudun kehittämisohjelmaa, tavoite 1- ja tavoite 2 -ohjelmia sekä Leader+- ja Interregyhteisöaloiteohjelmia toteuttavien hankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös tekniseen apuun yhteisön tukiedellytysten mukaisesti yhdessä momenteilla 30.10.61 ja 26.98.61 olevien EU-osuuksien kanssa sekä alueellisen maaseudun kehittämisohjelman osalta kokonaan kansallisesti rahoitettavana osuutena sisältäen myös ohjelman arviointiin tarvittavat varat. Määrärahaa saa käyttää myös alueellisen maaseudun kehittämisohjelman toteuttamiseen tarvittavan enintään 60 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen kokonaan valtion varoin. Määrärahaa saa käyttää myös neuvoston asetuksen (EY 1260/1999) artiklan 30 (tukikelpoisuus) ja artiklan 39 (varainhoitoa koskevat oikaisut) ja neuvoston asetuksen (ETY 2082/1993) artiklan 24 (tuen vähentäminen, pidättäminen ja peruuttaminen) mukaisten Suomen velvoitteiden maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti kohdistuu momentin myöntämisvaltuudesta 1 605 000 euroa ja määrärahasta 1 850 000 euroa Kainuun maakuntaan.

63. (30.14.63) Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 123 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), maaseudun kehittämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen (609/2000), maaseudun kehittämishankkeisiin myönnettävän tuen kohdentamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1289/2002) ja maaseudun kehittämistoimen-

piteitä tuettaessa noudatettavasta menettelystä annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (129/2002) mukaisessa laajuudessa valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen mukaan lukien hankkeisiin sisältyvät kulutusmenot. Määrärahaa voidaan myöntää em. lainsäädännön edellyttämässä laajuudessa myös julkisyhteisöjen toteuttamiin hankkeisiin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena ja kulutusmenojen osalta suoriteperusteisena.

Määrärahasta osoitetaan 420 000 euroa kylätoiminnan valtakunnalliseen kehittämiseen.

20. (30.12, 30.13, 30.14, osa ja 30.21) Maa- talous

21. (30.21.21, 74 ja 77) Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 31 405 000 euroa.

Maksullisen toiminnan tulot kertyvät Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen suoritteista perittävistä maksuista annetun asetuksen (1164/2001) perusteella. Maksullisen toiminnan tuloista saa käyttää maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen valiotaimituotannon osalta enintään 80 000 euroa ja hevossairaalan osalta enintään 5 000 euroa. Määrärahaa saa käyttää myös Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toiminnasta aiheutuviin sijoitusmenoiksi luettaviin talonrakennus- sekä maa- ja vesirakennustöihin sekä myös EU:n rakennerahastojen tuella toteutettavien tutkimus- ja kehittämishankkeiden valtion vastinrahoituksena.

22. (30.21.22) Torjunta-ainetarkastukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 430 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää torjunta-aineasetuksen (515/1998) 18 §:ssä tarkoitettua toiminnasta aiheutuvien Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen menojen maksamiseen. Määrä-

rahaa saa käyttää enintään 13 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

40. (30.12.41) Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 609 320 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) mukaiseen tukeen. Määrärahaa saa käyttää myös ympäristötuen kansallisen lisäosan ja luonnonhaittakorvauksen kansallisen lisäosan maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää vuonna 2005 ja sitä aikaisempina vuosina myönnettyjen tukien maksamiseen. Lisäksi vuonna 2005 saadaan tehdä tukipäätöksiä siten, että vuonna 2005 tehtävistä, uusista ympäristötuen ja luonnonhaittakorvauksen kansallisen lisäosan sitoumuksista saa aiheutua menoja vuosina 2006—2009 yhteensä enintään 560 000 000 euroa. Vuonna 2005 ja sitä aikaisemmin tehdyistä muista tukipäätöksistä saa aiheutua vuoden 2006 ja sitä seuraavien vuosien määrärahasta maksettavia menoja enintään 84 094 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätös-
perusteisena.

41. (30.12.43) *EU-tulotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 515 372 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionin kokonaan rahoittamien maatalouden tulotukien ja niihin verrattavien muiden Euroopan unionin kokonaan rahoittamien menojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätöspuolesta.

42. (30.12.44) *Satovahinkojen korvaaminen*
(siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää satovahinkojen korvaamisesta annetun lain (1214/2000) mukaisten korvausten maksamiseen. Määrärahasta saa maksaa myös edellisiin vuosiin kohdistuvia korvauksia. Määräraha budjetoidaan maksatuspää-tösperusteisena.

43. (30.12.45) Maatalouden ympäristötuki
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 321 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission vuosille 1995—1999 hyväksymän maatalouden ympäristöohjelman ja vuosille 2000—2006 hyväksymän horisontaalisen maaseudun kehittämisohjelman mukaisten maatalouden ympäristötukien maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kokonaan kansallisesti rahoitettavaan useiden tilojen yhteisten vesitaloudellisten toimenpiteiden hankekohtaiseen suunnitteluun enintään 84 000 euroa, maatalouden ympäristötukeen liittyvän koulutuksen maksamiseen enintään 681 000 euroa ja ympäristötuen toimeenpanosta, seurannasta ja kehittämisestä valtiolle aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen enintään 320 500 euroa sekä luonnon monimuotoisuutta koskevien yleissuunnitelmien laatimisesta aiheutuviin kulutusmenoihin enintään 260 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäättösperusteisena ja kulutusmenojen osalta suoriteperusteisena.

Vuonna 2005 saa tehdä EU:n komission vuosille 2000—2006 hyväksymän maatalouden ympäristötukijärjestelmän mukaisia sitoumuksia ja sopimuksia siten, että niistä aiheutuu vuosina 2006—2007 menoja yhteensä enintään 280 000 000 euroa. Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

44. (30.12.46) *Luonnonhaittakorvaus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 422 673 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission vuosille 2000—2006 hyväksymän horisontaalisen maaseudun kehittämisohjelman mukaisten luonnonhaittakorvausten maksamiseen. Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Vuonna 2005 saa tehdä EU:n komission vuosille 2000—2006 hyväksymän luonnonhaittakorvausjärjestelmän mukaisia sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu vuosina 2006—2009 menoja yhteensä enintään 1 700 000 000 euroa.

Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

45. (30.13.42 ja 30.13.47) *Luopumistuet ja -korvaukset ja pellonmetsitystuki* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 150 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää luopumiseläkelain (16/1974) ja luopumiskorvauslain (1330/1992) mukaisten korvausten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) perusteella myönnettävien luopumistukien ja hoitokustannusten sekä EU:n komission vuosiksi 1995—1999 hyväksymän maatalouden metsätoimenpideohjelman mukaisista toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

46. (30.13.43) *Markkinoinnin ja tuotannon kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 702 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyihin perustein yhdistyksille myönnettäviin avustuksiin maa- ja puutarhataloustuotteiden markkinoinnin ja tuotannon kehittämiseen sekä hunajan tuotannon ja markkinoinnin edistämiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää neuvoston asetuksen (EY 1221/1997) mukaisesti hunajan tuotannon ja markkinoinnin kehittämiseksi laaditusta ohjelmasta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena ja kulutusmenojen osalta suoriteperusteisena.

47. (30.13.44) *Laatujärjestelmien kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 513 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää elintarviketalouden laatustrategian toteuttamiseen liittyvien avustusten, ostopalvelujen ja kulutusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään 10 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Mää-

rärahaa voidaan käyttää myös julkisyhteisöjen toteuttamiin hankkeisiin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena ja kulutusmenojen osalta suoriteperusteisena.

48. (30.13.48) *Puutarhatalouden erityistoimenpiteet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 355 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää EU:n rahoitusosuuksien maksamiseen hedelmän- ja vihannestuotajaorganisaatioiden sellaisiin menoihin, jotka aiheutuvat hyväksytyjen toimintaohjelmien mukaisista toimenpiteistä tai tuotteiden poistamisesta markkinoilta.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

49. (30.14.49) *Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 41 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000), maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain (1303/1994), maaseutuelinkeinolain (1295/1990) ja maatilalain (188/1977) mukaisista korkotukilainoista, eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annetun lain (511/1985) mukaisista lainoista sekä maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain (1031/1986) mukaisista korkotukilainoista luottolaitoksille suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen.

Vuonna 2005 korkotukea saa hyväksyä enintään 250 000 000 euron lainapääomalle. Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

60. (30.13.60) *Siirto interventiorahastoon* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Maatalouden interventiorahastoon tarkoitetun siirron maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää Maatalouden interventiorahaston ottamien lainojen korkojen sekä

muiden Maatalouden interventiorahastosta annetussa laissa (1206/1994), asetuksessa (1587/1994) ja maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä (1901/572/2002) tarkoitettujen menojen maksamiseen, joita ei rahoiteta EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta.

61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 5 644 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) 2 §:ssä tarkoitetun siirron maksamiseen.

Rahaston varoja saa käyttää enintään 650 000 euroa rahaston maksuliikenteen, kirjanpidon ja perimistehtävien sekä rahaston toiminnan suunnittelua ja seurantaa tukevien tietojärjestelmien kehittämisestä aiheutuviin menoihin.

40. (30.41 ja 30.42) Kala-, riista- ja porotalous

21. (30.42.21, 30.42.24 ja 30.42.74) Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 16 421 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kalanviljelylaitosten ja tutkimusasemien sijoitusmenoina luettavien perusparannuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

25. (30.41.25) Kalakannan hoitovelvoitteet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vesituomioistuinten ja ympäristölupavirastojen antamien lupapäätösten lupaehtojen edellyttämien kalakannan hoitotoimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

41. (30.41.41) Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 718 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 6 §:ssä tarkoitettujen menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen ja enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

42. (30.41.42) Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää metsästyslain 87 §:ssä mainittujen maasuurpetojen aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta sekä näiden ja merihylkeiden aiheuttamien vahinkojen estämisestä, kysymyksessä olevien eläinkantojen seurannasta ja suojelemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Momentin määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen ja enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

43. (30.41.43) Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 658 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää porotalouden edistämiseen myönnettävien valtionapujen ja valtakunnan rajoilla sijaitsevien poroesteaitojen valtion vastuulla olevista tehtävistä aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää porotalouden kannattavuuden edistämiseen tähtäävän neuvontatyön tukemiseen. Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

50. (30.41.50) Metsästyksen ja riistanhoidon edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 7 053 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 3 §:ssä tarkoitettujen menojen maksamiseen. Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

31. (30.51.31) *Avustukset yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 654 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vesihuollon tukemisesta annetun lain (686/2004) mukaisten avustusten maksamiseen yhdyskuntien vedenhankintaa ja viemäröintiä edistäviin toimenpiteisiin.

43. (30.51.43) *Eräät valtion maksettavaksi määrätyt korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 420 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristölupavirastojen ja tuomioistuinten vesiasioista antamien päätösten ja lain tai valtioiden välisten sopimusten perusteella valtion maksettavaksi määrättyjen tai sovittujen korvausten sekä päätösmaksujen maksamiseen. Määräraha budjetoidaan maksuspäätösperusteisena.

48. (30.01.48) *Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain (284/1983) 2 §:n mukaisten vahinkojen ja kustannusten korvaamiseen sekä metsäkeskusten asiantuntija-avusta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös edellisiin vuosiin kohdistuvien menojen maksamiseen.

77. (30.51.77) *Vesistö- ja vesihuoltotyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 13 458 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 15 §:n mukaisten vesistöhankeiden ja vesihuollon tukemisesta annetun lain mukaisten valtion työnä toteutettavien vesihuoltohankeiden toteutuksesta, vesistörakenteiden peruskorjauksista, velvoitetöistä ja uppopuiden poistosta sekä vesistöhankeiden suunnittelusta aiheutuvien menojen maksamiseen.

60. (30.31 ja 30.32) Metsätalous

21. (30.32.21, 74, 76 ja 77) *Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 39 421 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös talonrakentamisista, maa-alueiden ja rakennusten hankinnasta sekä metsien perusparannuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon maksullisen toiminnan tulot, EU:n osarahoittamien tutkimusten tulot, yhteishankkeina toteutettavien sopimustutkimusten tulot, muut sekalaiset tulot ja talousarvion ulkopuoliset tulot.

41. (30.31.25) *Metsäpuiden siemenhuolto* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 610 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää metsäpuiden siemenviljelysten perustamista ja nuoruusvaiheen hoitoa varten myönnettävien valtionapujen maksamiseen.

42. (30.31.42) *Valtionapu metsätalouden edistämiseksi ja valvontaorganisaatioille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 43 677 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää metsäkeskuksille ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiolle metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annetun lain (1474/1995) perusteella aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös metsäkeskusten ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion valtionaputoiminnan liiketaloudellisiin perusteisiin hinnoitelluista suoritteista perittävien maksujen alentamiseen sekä muuna julkisena rahoitusosuutena EU:n rakennerahastohankkeista metsäkeskuksille ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiolle aiheutuviin menoihin siltä osin kuin näihin menoihin ei voida käyttää EU:n rakennerahasto-osuutta tai vastaavaa valtion rahoitusosuutta.

Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion osuus määrärahasta on 3 377 000 euroa ja metsäkeskusten osuus on 40 300 000 euroa. Metsä-

keskusten osuus jaetaan alueellisesti työmäärää kuvaavien tekijöiden perusteella.

43. (30.31.43) Eräät korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 50 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain (263/1991) perusteella aiheutuvien korvausten ja muiden menojen sekä laajuudeltaan ja taloudelliselta merkitykseltään huomattavien äkillisten metsätuhojen kartoituksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää metsälaissa tarkoitetuista uhkasakkolain (1113/1990) mukaisista ja niihin verrattavista suorituksista aiheutuvien sellaisten menojen maksamiseen, jotka maksetaan etukäteen valtion varoista.

44. (30.31.44) Tuki puuntuotannon kestävyys- turvaamiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 63 380 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisen valtiontuen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään 2 000 000 euroa kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain muutoksesta aiheutuvan energiapuun korjuu- ja haketustuen piirin laajentumisesta aiheutuviin menoihin. Vuonna 2005 saa tehdä edellä mainitun lain mukaisia tukipäätöksiä enintään 67 000 000 eurolla.

45. (30.31.45) Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 725 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettua ympäristötuen maksamiseen, 19 a §:ssä tarkoitettuja kokeiluhankkeista ja 20 §:ssä tarkoitettuja metsäluonnon hoitohankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä metsien ympäristönhoitoa ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä tukevista valtakunnallisista ja maa- ja metsätalousministeriön erikseen määrittelemistä hankkeista ja toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä Etelä-Suomen met-

sien monimuotoisuusohjelman viestinnästä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös menojen maksamiseen, jotka aiheutuvat määräaikaisen henkilöstön palkkaamisesta määräaikaisiin tehtäviin. Määräraha budjetoidaan suoriteperustetta vastaavalla perusteella.

50. (30.31.50) Eräät metsätalouden valtionavut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 035 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhdistyksille ja säätiöille sekä eräiden arboretumeiden tukemiseen.

Käyttösuunnitelma	euroa
Föreningen för Skogskultur rf	50 000
Työtehoseura ry	521 000
Metsämuseosäätiö	870 000
Mustilan Kotikunnas -säätiö	101 000
Muiden arboretumeiden tukeminen	50 000
Suomen Metsäyhdistys ry	434 000
Euroopan Metsäinstituutti ry	1 009 000
Yhteensä	3 035 000

83. (30.31.83) Lainat puuntuotannon kestävyys- turvaamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 221 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisten lainojen maksamiseen.

63. (30.33) Metsähallitus

1. Toimintaan liittyvät tasejärjestelyt

Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät eriytetään taloudellisesti liiketoiminnasta 1.1.2005 alkaen valtion liikelaitoksista annetun lain (1185/2002) edellyttämällä tavalla.

Metsähallituksen liiketoiminnan ja julkisten hallintotehtävien taloudelliseen eriyttämiseen liittyen Metsähallituksen peruspääomaa korotetaan 209,3 milj. eurolla 1 061,4 milj. euroon. Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien käytössä oleva muu oma pääoma 1.1.2005 on noin 933,8 milj. euroa. Valtioneuvosto valtuutetaan edellä olevan mukaisesti päättämään tarkemmin Metsähallituksen avaavasta taseesta 1.1.2005.

2. Liiketoiminnan keskeiset palvelutavoitteet ja muut toimintatavoitteet

Metsähallitus hoitaa ja käyttää hallinnassaan olevia talousmetsiä ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla ja ottaa huomioon sille asetetut yhteiskunnalliset velvoitteet.

Metsähallitus voi avustaa Suomen Metsäsäätiötä vuonna 2005 enintään 0,2 milj. eurolla.

3. Liiketoiminnan investointien ja investointisitoumusten enimmäismäärä

Metsähallituksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2005 enintään 30 milj. euroa. Lisäksi Metsähallitus saa tehdä vuonna 2005 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina vuosina enintään 34 milj. euroa.

4. Liiketoiminnan lainanoton enimmäismäärä

Metsähallitus saa ottaa toimintansa rahoittamiseksi lainaa enintään 34 milj. euroa.

5. Liiketoiminnan takausvaltuudet

Metsähallitus saa myöntää takauksia samaan liikelaitoskonserniin kuuluvien osakeyhtiömuotoisten tytäryritysten lainojen vakuudeksi enintään 9,3 milj. euron arvosta.

6. Liiketoiminnan vakuuksien enimmäismäärä

Metsähallitus saa antaa toimintaansa varten tarvittavia vakuuksia ulkopuolisille enintään 2,0 milj. euron arvosta.

7. Julkisten hallintotehtävien rahoitus

Metsähallituksen maa- ja metsätalousministeriön toimialan julkisten hallintotehtävien hoidon rahoitus esitetään momentilla 30.63.50. Ympäristöministeriön toimialan julkisten hallintotehtävien palvelu- ja toimintatavoitteet sa-

moin kuin tehtävien rahoittaminen esitetään luvussa 35.20.

50. (30.31.24) Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 006 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Metsähallitusta koskevan lain 6 §:n mukaisten Metsähallituksen julkisista hallintotehtävistä maa- ja metsätalousministeriön toimialalla aiheutuvien menojen maksamiseen.

70. (30.61 ja 30.62) Maanmittaus ja paikkatietojen yhteiskäyttö

21. (30.61.21) Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 47 160 000 euroa.

22. (30.62.21) Geodeettisen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 129 000 euroa.

40. (30.61.40) Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää uusjakotoiminnan tukemisesta annetun lain (24/1981) ja vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kaupaloissa annetun lain (218/1962) mukaisten menojen, kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 102 §:n mukaisten lainojen ja korkotuen rahoituksesta ja eräistä vesitilusjärjestelyistä annetun lain (31/1980) 19 §:n mukaisista lunastuksista aiheutuvien menojen maksamiseen, vesistö-hankkeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain (451/1988) 21 ja 22 §:ien mukaisten menojen maksamiseen sekä kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 207 §:n 2 momentissa tarkoitettujen toimitusmenojen maksamiseen uusjakojen ja vesitilusjärjestelyjen osalta.

71. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos

21. *Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 23 958 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon yhteishankkeista EU:lta ja muilta hankeosapuolilta saatavat tulot.

Määrärahaa saa käyttää myös tiloilla kuoleiden muiden kuin TSE-valvontaohjelmaan kuuluvien tuotantoeläinten hävittämisestä aiheutuvien valtionapujen maksamiseen kuitenkin enintään 1 000 000 euroa.

28. *Rokotteet ja seerumit* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 330 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rokotteiden ja seerumien hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuviin menoihin.

72. Elintarvikevirasto

21. *Elintarvikeviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 489 000 euroa.

73. Kasvintuotannon tarkastuskeskus

21. *Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 14 798 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon yhteishankkeista muilta hankeosapuolilta saatavat tulot sekä maksutulot torjunta-aineiden tehoaineiden arviointitoiminnasta ja puutavaran tuontitarkastuksista.

Määrärahasta saa käyttää rehu- ja lannoitevalmisteiden ja torjunta-aineiden analyysitoiminnan suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 186 000 euroa.

90. (30.01, osa ja 30.02) Hallinto

19. (30.01.19) *Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 25 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

21. (30.01.21) *Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 36 040 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös eräiden Suomen tekemien kalastusta koskevien sopimusten valvonnasta aiheutuvien menojen sekä kalastuslain (286/1982) 14 §:n mukaisten korvausten maksamiseen.

22. (30.01.22) *Tietojärjestelmien kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja metsätalousministeriön tietojärjestelmien kehittämisestä ja ministeriön hallinnonalan yhteisistä tietohallinnon kehittämishankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen.

23. (30.02.21) *Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 14 505 000 euroa.

25. (30.01.25) *Eläinlääkintähuolto* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 580 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eläintautien vastustamisesta ja ennalta ehkäisemisestä, eläinsuojelusta ja muusta eläinlääkintähuollosta, korvauksista, eräistä valtionavuista, koulutuksesta, eläinlääkäreiden erikoistumisesta ja toimituspalkkioista sekä tutkimusapurahojen myöntämisestä

ja tilapäisen työvoiman palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Tutkimusapurahoja saa myöntää eläinkokeille vaihtoehtoisia menetelmiä selvittävään ja kotieläinten terveydenhuoltoon ja niiden elintarviketuotantoon liittyviin tutkimuksiin. Määrärahaa voidaan käyttää myös hankkeisiin, joihin saadaan EMOTR:n tukiosaston rahoitusta.

Määrärahasta saa käyttää enintään 100 000 euroa valtakunnallisille eläinsuojelujärjestöille myönnettäviin valtionapuihin.

26. (30.01.26) *Kansainvälinen yhteistyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 729 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää niiden kulutusmenojen maksamiseen, jotka aiheutuvat yhteistyöstä kansainvälisten järjestöjen puitteissa, solmituista kansainvälisistä ja valtioiden välisistä sopimuksista ja muusta alan kansainvälisestä yhteistyöstä. Lisäksi määrärahaa saa käyttää maa- ja metsätalousministeriön toimialan lähialue-yhteistyöhankkeisiin ja niiden valmistelusta ja hallinnoinnista aiheutuviin kustannuksiin sekä kansainvälisen taloudellisen-tekniologisen yhteistyön edistämiseen tähtäävien soveltuvuustutkimusten yms. selvitysten hankkimiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kansainväliseen toimintaan liittyviin valtionapuihin. Määrärahaa saa käyttää enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen. Määräraha budjetoidaan kulutusmenojen osalta suoriteperusteisena ja siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

27. (30.01.27) *Yhteistutkimukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 110 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lähinnä eri virastojen, laitosten tai muiden organisaatioiden yhteistyönä suoritettavasta maa- ja metsätalousministeriön toimialan strategista ohjaamista sekä kehittämistä tukevasta tutkimuksesta ja kehittämisestä sekä organisaatioiden arvioinnista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää tutkimushankkeiden asiantuntija-arvioinneista ja valtion virastoihin tai lai-

toksiin tapahtuvista sijoitusmenoiksi luettavista laitehankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös euroopalaisten tutkimushankkeiden rahoittamiseen. Määrärahaa saa käyttää menojen maksamiseen, jotka aiheutuvat määräaikaisen henkilöstön palkkaamisesta määräaikaisiin tehtäviin. Määrärahasta saa maksaa myös valtionapuja. Määräraha budjetoidaan kulutusmenojen osalta suoriteperusteisena ja siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

41. (30.01.41) *Eräät korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 945 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain (702/2003) 30 §:ssä tarkoitettujen korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään 66 000 euroa hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) mukaisiin tarkoituksiin. Määrärahasta saa maksaa myös edellisiin vuosiin kohdistuvia menoja ja korvauksia. Määrärahasta saa maksaa myös maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetussa laissa (1336/1992) tarkoitettuja korvauksia Ahvenanmaan maakunnalle.

47. (30.01.47) *Kasvinjalostustoiminnan edistäminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 673 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kasvinjalostustoiminnan edistämisestä annetun lain (896/1977) mukaisesti kasvinjalostajille jalostukseen ja kotimaisen kasvinjalostustoiminnan edistämiseen.

66. (30.01.66) *Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 690 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyvien jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusosuuksien maksamiseen kansainvälisille organisaatioille sekä muihin kansainvälisten sitoumusten aiheuttamiin ulkomaille meneviin maksuihin.

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

**91. (30.03) Maaseutuelinkeinojen valitus-
lautakunta ja eläinlääkintävahinkojen arvio-
lautakunta**

Määrärahaa saa käyttää maaseutuelinkeino-
jen valituslautakunnan ja eläinlääkintävahinko-
jen arviolautakunnan menoihin.

21. (30.03.21) *Lautakuntien toimintamenot*
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 711 000 euroa.

Päälukka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Liikenne- ja viestintäministeriö

21. *Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 14 247 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon valtion televisio- ja radorahastosta saatava rahoitus.

22. *Tutkimus ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 850 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tutkimus- ja kehittämismenoihin sekä palkkioihin. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja kehittämishankkeiden maksamiseen ja niihin liittyvien tarjousten tekemiseen.

20. Ajoneuvohallintokeskus

21. *Ajoneuvohallintokeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 9 472 000 euroa.

24. Tiehallinto

21. *Perustienpito* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 588 770 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yleisten teiden perustienpidosta ja yleisiksi teiksi otettavien yksityisteiden kuntoonpanosta, maa-ainesalueiden hankinnoista, Tiehallinnon kiinteistönpidosta sekä muista tienpitäjän vastuulle kuuluvista tehtävistä aiheutuvien toimintamenojen maksamiseen.

Momentin määrärahalla saa myös rahoittaa ns. lähialueyhteistyöhankkeita. Määrärahaa saa käyttää myös palvelussuhdeasuntojen liiketaloudellisin perustein määräytyvien vuokrien alentamiseen.

76. *Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 23 546 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yleisistä teistä annetun lain (243/1954) ja asetuksen (487/1957) mukaisten maa-alueiden ja korvausten lisäksi myös näihin liittyvien välttämättömien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kiinteistötoimitusmaksusta annetun lain (558/1995) mukaisten kiinteistötoimitusmaksujen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää tietä varten tarvittavien alueiden hankkimiseen ja korvaamiseen ennen tiesuunnitelman hyväksymistä.

78. *Eräät tiehankkeet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 94 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikaisempina vuosina myönnettyistä sopimusvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Tiehallinto oikeutetaan solmimaan aikaisempina vuosina myönnettyjen valtuuksien mukaisia sopimuksia siltä osin kuin niitä valtuuksia ei ole käytetty.

Määrärahaa saa käyttää myös Hakamäentie, Helsinki-hankkeen toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Tiehallinto oikeutetaan solmimaan sopimuksia Hakamäentie, Helsinki-hankkeen toteuttamiseksi enintään 90 milj. euron kokonaiskustannusten määrästä.

79. *Jälkirahoitus-, kokonaisrahoitus- ja elinkaarirahoitushankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 21 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikaisempina vuosina myönnettyistä sopimusvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Tiehallinto oikeutetaan solmimaan aikaisempina vuosina myönnettyjen valtuuksien mukaisia sopimuksia siltä osin kuin niitä valtuuksia ei ole käytetty. Määrärahasta saa maksaa palkkausmenoja enintään yhden henkilötyövuoden verran.

25. Tienpidon valtionavut

50. *Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 13 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yksityisistä teistä annetun lain (358/1962) ja asetuksen (1267/2000) mukaisten valtionapujen maksamiseen, yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös yksityisteiden tieisännöitsijöiden kouluttamiseen ja tiekuntien opastamiseen.

26. Tieliikelaitos

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Tieliikelaitoksen tavoitteena on huolehtia toimialaansa kuuluvien palvelujen tarkoituksenmukaisesta tarjonnasta ja kehittämisestä liiketoiminnan edellytysten mukaisesti.

Tieliikelaitos varmistaa tasapuolisen kokonaan kattavan palvelutarjonnan yleisten teiden kunnossapidossa ja lossiliikenteen hoidossa.

2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet

Tieliikelaitoksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2005 enintään 50 milj. euroa. Lisäksi Tieliikelaitos saa tehdä vuonna 2005 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina vuosina enintään 30 milj. euroa.

3. Lainanotto

Tieliikelaitos oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 50 milj. euroa.

30. Merenkululaitos

21. *Merenkululaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 17 070 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n TEN-hankkeiden tutkimus- ja selvitysmenoihin sekä rakennusten, rakenteiden ja kiinteistöjen perusparannuksesta ja uudisrakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen silloin, kun hankkeen hankintameno tai kustannusarvio on alle 1 000 000 euroa.

Merenkululaitos oikeutetaan solmimaan yhdessä Suomen ympäristökeskuksen kanssa monivuotinen sopimus jäänmurto- ja ympäristönsuojelutehtävistä enintään 134 milj. euron kokonaiskustannusten määrästä, josta Merenkululaitoksen osuus on enintään 90 milj. euroa.

76. *Maa- ja vesialueiden hankinta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 50 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää väylien ja muiden maa- ja vesirakennuskohteiden rakentamista varten tarpeellisten maa- ja vesialueiden hankintamenojen sekä vesilain (246/1961) mukaisten korvausten maksamiseen.

77. *Väyläverkon kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

Merenkululaitos oikeutetaan solmimaan aikaisempina vuosina myönnettyjen Naantalin väylän 6,5 milj. euron ja Loviisan väylän 3,3 milj. euron valtuuksien mukaisia sopimuksia siltä osin kuin näitä valtuuksia ei ole käytetty.

78. *Eräät vesiväylähankkeet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää meriväylien syventämiseen. Merenkululaitos oikeutetaan solmimaan sopimus Tornion väylän syventämisestä enintään 11 000 000 euron kokonaiskustannusten määrästä.

32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen

40. *Lastialusten hankintojen tukeminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 19 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ennen vuotta 1996 myönnettyjen korkotukilainavaltuuksien perusteella suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen.

41. *Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen lastialusten ja kolmansien maiden välillä liikennöivien matkustaja-alusten kilpailuedellytysten turvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 46 738 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaanliikenteen kauppa-alusluettelosta annetun lain (1707/1991) mukaisen tuen maksamiseen ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkityille lastialuksille ja kolmansien maiden välillä liikennöiville matkustaja-aluksille.

42. *Ulkomaanliikenteen matkustaja-alusten ja -autolauttojen kilpailuedellytysten turvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 22 462 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaanliikenteen kauppa-alusluettelosta annetun lain (1707/1991) mukaisen tuen maksamiseen ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkityille säännöllisesti suomalaisesta satamasta liikennöiville muille kuin kolmansien maiden välisessä liikenteessä toimiville matkustaja-aluksille ja matkustaja-autolautoille.

50. *Lästimaksuista suoritettavat avustukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 953 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lästimaksuista annetun lain (189/1936) mukaisten avustusten maksamiseen ammatissaan toimivien merimiesten hyväksi tapahtuvaan huoltotoimintaan ja meripelastustoiminnan edistämiseen. Avustukset myönnetään Merenkulkulaitoksen määrittelemistä toiminnoista aiheutuviin menoihin.

51. *Luotsauksen hintatuki* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 3 316 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Luotsausliikelaitokselle Saimaan alueen luotsaukseen Luotsausliikelaitoksesta annetun lain 4 §:n mukaisen hintatuen maksamiseen.

33. Varustamoliikelaitos

1. *Palvelu- ja muut tavoitteet*

Varustamoliikelaitoksen tavoitteena on huolehtia toimialaansa kuuluvien palvelujen tarjonnasta ja kehittämisestä liiketoiminnan edellytysten mukaisesti.

Varustamoliikelaitos on velvollinen tarjoutumaan öljyntorjuntatehtäviin ja jäänmurtopalvelujen tuottamiseen koko maassa. Liikelaitos varautuu hoitamaan tehtäviä myös poikkeusoloissa sen mukaan kuin liikenne- ja viestintäministeriö määrää.

2. *Investointien enimmäismäärä ja investointivaltuudet tuleville vuosille*

Varustamoliikelaitoksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2005 enintään 25 milj. euroa. Lisäksi liikelaitos saa tehdä vuonna 2005 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina vuosina enintään 50 milj. euroa.

3. *Lainanotto*

Varustamoliikelaitos oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 25 milj. euroa.

34. Luotsausliikelaitos

1. *Palvelu- ja muut toimintatavoitteet*

Luotsausliikelaitoksen tavoitteena on huolehtia toimialaansa kuuluvien palvelujen tarjonnasta ja kehittämisestä liiketoiminnan edellytysten mukaisesti.

Luotsausliikelaitoksen tehtävänä on huolehtia luotsauslain mukaisten luotsauspalvelujen tarjonnasta sekä muista luotsauslaissa säädetyistä luotsaukseen liittyvistä tehtävistä ja velvolli-

suuksista koko maassa luotsauslaissa määritellyillä vesialueilla. Liikelaitos varautuu hoitamaan tehtäviä myös poikkeusoloissa sen mukaan kuin liikenne- ja viestintäministeriö määrää.

2. Hinnoitteluun liittyvä velvoite

Luotsauslain mukaisten luotsauspalvelujen hinnat määrätään Luotsausliikelaitoksesta annetun lain 4 §:n mukaisesti valtioneuvoston asetuksella. Luotsausliikelaitokselle myönnetään Saimaan luotsaukseen hintatukea momentin 31.32.51 määrärahashasta.

3. Investointien enimmäismäärä ja investointivaltuus

Luotsausliikelaitoksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2005 enintään 2 milj. euroa. Lisäksi Luotsausliikelaitos saa tehdä vuonna 2005 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina vuosina enintään 2 milj. euroa.

4. Lainanotto

Luotsausliikelaitos oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (1185/2002) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 2 milj. euroa.

40. Ratahallintokeskus

21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 285 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää radanpidon lisäksi kiinteistönpidosta aiheutuviin ylläpito- ja investointimenoihin.

76. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rautatielain (198/2003) mukaista toimintaa varten hankittavien maa-alueiden kauppahintojen ja korvausten sekä kiinteistötoimitusmaksusta annetun lain (558/1995) mukaisten kiinteistötoimitusmaksujen maksamiseen.

77. Rataverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 11 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikaisempina vuosina momentilta aloitettujen radanpidon kehittämissuhteiden menojen maksamiseen.

Ratahallintokeskus saa tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja myöhemminä vuosina enintään 5 800 000 euroa.

78. Eräät ratahankkeet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 102 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikaisempina vuosina myönnettyistä sopimusvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Ratahallintokeskus oikeutetaan solmimaan myönnettyjen valtuuksien mukaisia sopimuksia siltä osin kuin valtuuksia ei ole käytetty.

79. Radioverkon rakentaminen

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

Hankkeen sopimusvaltuus on 40 000 000 euroa.

50. Ilmailulaitos

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Ilmailulaitoksen tavoitteena on tarjota ilmailukenteen tarpeisiin lentoasema- ja lennonvarmistuspalveluja mahdollisimman turvallisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti. Ilmailulaitos huolehtii palvelujensa tarjonnasta kannattavan liiketoiminnan edellytysten mukaisesti laitoksen ylläpitämällä lentoasemilla. Tavoitteena ovat hyvät ja turvalliset ilmailun toimintaedellytykset laitoksen ylläpitämällä lentoasemilla ja Suomen ilmatilassa, ja että Ilmailulaitoksen toiminnan aiheuttamat lentoliikenteen viiveet ovat mahdollisimman vähäisiä.

Ilmailulaitoksen lentoasemia ja Suomen lennonvarmistusjärjestelmää ylläpidetään ja kehitetään yhtenä kokonaisuutena niiden palvelujen liiketaloudellista kysyntää vastaavasti. Tavoitteena ovat hinnaltaan ja laadultaan kansainvälisesti kilpailukykyiset lentoasema- ja lennonvarmistuspalvelut.

2. Investointien enimmäismäärä sekä investointivaltuus

Ilmailulaitoksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2005 enintään 60 milj. euroa. Lisäksi Ilmailulaitos saa tehdä vuonna 2005 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina vuosina enintään 100 milj. euroa.

3. Lainanotto

Ilmailulaitos oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (1185/2002) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 30 milj. euroa.

4. Takaukset tytäryhtiöiden lainoista

Valtioneuvosto saa oikeuttaa Ilmailulaitoksen antamaan vastavakuutta vaatimatta omavelkaisia takauksia lentokenttä- ja lennonvarmistuspalveluja tuottavien tytäryhtiöidensä ja kiinteistöyhtiöidensä ottamien yhteensä enintään 60 milj. euron lainojen vakuudeksi.

52. Ilmaliikenteen korvaukset ja valtionavut

41. Valtionapu eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää enintään 90 prosentin suuruisen valtionavun maksamiseen Seinäjoen (Rengonharjun) ja Mikkelin säännöllisen reittiliikenteen piirissä olevien lentopaikkojen rakenteiden ja laitteiden parantamiseen sekä kenttien ylläpidon avustamiseen ja lentopaikkojen rakentamiseen otettujen lainojen kustannuksiin.

43. Korvaus Ilmailulaitokselle valmiustehtävistä (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 4 575 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maksuna Ilmailulaitokselle siviili- ja sotilasliikennettä palveleville lentoasemille sotilasilmailusta aiheutuvien kiinteiden kustannusten kattamiseksi sekä Rajavartiolaitoksen meripelastuspalvelun yöaikaisten kustannusten kattamiseksi.

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

42. Valtionavustus koulutuksesta (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen rautatieliikenteen ammattikoulutuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 81 275 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää luvanvaraisesta henkilöliikenteestä annetun lain (343/1991) 23 ja 23 a §:n mukaisesti. Määrärahasta saa myöntää myös joukkoliikenteen valtionavustuksista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (64/2002) mukaisesti kunnille ja muille yhteisöille valtionapua. Määrärahaa saa käyttää myös matkojen yhdistelystä aiheutuviin kustannuksiin.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitukseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää valtion osuutena Merenkurkun laivaliikenteen ostomenoihin.

64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostoon. Määrärahasta saa myöntää myös avustuksia saariston kulkuyhteyksiä hoitaville liikenteenharjoittajille valtioneuvoston asetuksen (371/2001) mukaisin perustein.

Momentin määräraha budjetoidaan avustusten osalta maksupäätösperusteella.

70. Viestintävirasto

21. *Viestintäviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 816 000 euroa.

72. Viestinnän korvaukset ja avustukset

42. *Sanomalehdistön tuki* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 13 614 000 euroa.

Määrärahan tarkoituksena on edistää kotimaisen lehdistön ja tiedonvälityksen moniarvoisuutta ja monipuolisuutta.

Määrärahasta saa käyttää 7 760 000 euroa valtioneuvoston erikseen määäämin ehdoin puolueille lehdistön ja sitä vastaavan sähköisen julkaisutoiminnan tukemiseen sekä Ahvenanmaan maakunnalle tiedotustoiminnan tukemiseen samojen jakoperusteiden mukaan kuin puolelain (10/1969) 9 §:ssä tarkoitettu avustus.

Määrärahasta saa käyttää 5 854 000 euroa valtioneuvoston erikseen määäämin ehdoin avustusten maksamiseen sanomalehtien kuljetus-, jakelu- ja muiden kustannusten alentamiseksi sekä sanomalehtien sähköisten versioiden kehittämiseksi.

80. Ilmatieteen laitos

21. *Ilmatieteen laitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 30 516 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös palvelussuhdeasuntojen liiketaloudellisin perustein määräytyvien vuokrien alentamiseen.

81. Merentutkimuslaitos

21. *Merentutkimuslaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 8 799 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös Etelä-Manner-toiminnasta aiheutuviin menoihin.

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot

19. *Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 291 395 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

40. *Eräät valtionavut* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 942 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen liikenne- ja viestintäalan yhteisöjen ja museotoiminnan tukemiseksi.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus liikenne- ja viestintäministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 293 000 euroa.

Vuonna 2005 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 10 843 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta Kainuun maakunnassa toteutettavaa tavoite 1 -ohjelmaa lukuun ottamatta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavien tavoite 1- ja 2 -ohjelmien, yhteisöaloitteiden ja innovatiivisten toimien hankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momentilla 26.98.61 olevan EU-osuuden kanssa.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

78. *Vuosaaren sataman liikenneväylien rakentaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 47 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikaisempina vuosina myönnetyn Vuosaaren sataman liikenneväylien sopimusvaltuudesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Tiehallinto oikeutetaan solmimaan aikaisempina vuosina myönnetyn valtuuden mukaisia sopimuksia siltä osin kuin valtuutta ei ole käytetty. Määrärahasta saa maksaa palkkausmenoja enintään yhden henkilötövuoden verran.

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 505 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden ja valtion liikelaitosten omistusjärjestelyistä, osakkeiden hankinnasta ja myynnistä sekä yhtiöomaisuuden hoidosta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Luottolaitosten varoista myönnettävien eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) 4 §:n mukainen turvavarastointilainojen korkohyvityksen enimmäismäärä on 4 prosenttia. Uusia turvavarastointilainoja saa hyväksyä vuonna 2005 enintään 8 409 000 euroa.

Turvavarastolain (970/1982) 7 §:n mukaisia varastointiavustuksia saa myöntää vuonna 2005 enintään 34 000 euroa.

10. Hallinto

19. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 36 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

21. *Kauppa- ja teollisuusministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 23 027 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää enintään 17 000 euroa kuluttajatiedon julkistamispalkintoa varten.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien hankkeiden menoihin.

22. *Työvoima- ja elinkeinokeskusten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 74 871 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös euroneuvontakeskuksista ja Teknologian kehittämiskeskusten projektiluontoisista tehtävistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa

käyttää työvoima- ja elinkeinokeskusten järjestämistä pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluista, pk-yrityksille suunnatuista neuvonta- ja informaatiopalveluista sekä näiden palvelujen kehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös yritysneuvonnan asiantuntijapalvelujen ostamiseen ja yritysneuvontaa suorittaville henkilöille tarkoitettujen koulutuspalvelujen ostamiseen sekä porotilalain, luontaiselinkeinolain, kolttalain ja maatilalakia edeltävän lainsäädännön mukaisesti valtion hallinnassa olevien kiinteistöjen hoitomenojen maksamiseen.

Määrärahasta on varattu 1 682 000 euroa pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluihin. Vuonna 2005 osaamisen kehittämispalveluihin osallistuvilta peritään rahoitusosuus, joka on noin kuudesosa niistä erilliskustannuksista, joita palvelujen tuottamisesta aiheutuu.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon maksullisen toiminnan tulot sekä yhteisrahoitteisten hankkeiden tulot.

24. *Tutkimus- ja selvitystoiminta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 264 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön strategista suunnittelua ja päätöksentekoa palveleviin tutkimus- ja selvityshankkeisiin, teknisen infrastruktuurin ja turvallisuuden sekä laadun kehittämiseen, kansainväliseen teknistaloudelliseen yhteistyöhön sekä kansainvälisten järjestöjen, rahoituslaitosten ja muiden yhteistyöorganisaatioiden kanssa valmisteltaviin ja toteutettaviin hankkeisiin.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja selvityshankkeiden toteuttamiseen ja niihin liittyvien tarjousten tekemiseen. Määrärahaa saa käyttää myös Outokumpu

Oyj:n hallussa olevan geodatan ja -materiaalin siirrosta aiheutuviin menoihin sekä yrittäjyyden politiikkaohjelman hankkeisiin liittyviin avustuksiin.

Määrärahaa saa käyttää edellä mainituista tehtävistä aiheutuviin palkkaus- ja palkkiomenoihin, laite- ja ohjelmistohankintamenoihin sekä muihin mainituista toiminnoista aiheutuviin vastaaviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää enintään 17 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen.

66. *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 020 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien sekä kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen.

92. *Korvaus valtion ydinjätehuoltorahastolle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 542 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ydinenergialain (990/1987) 52 §:n mukaisen korvauksen maksamiseen valtion ydinjätehuoltorahastolle.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

95. *Maanomistajien osuus vanhoista kaivospiirimaksuista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kaivoslain (503/1965) perusteella maanomistajille suoritettavien puolustusmaksujen osuuksien maksamiseen.

20. Teknologia- ja innovaatiopolitiikka

21. *Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 40 822 000 euroa.

22. *Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 68 978 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös niiden tutkimushankkeiden menojen maksamiseen, jotka jokin muu valtion virasto hankkeen toimeksiantajana rahoittaa.

Määrärahasta saa käyttää enintään 150 000 euroa teknologian hyödyntämiseen tähtäävien uusien osakeyhtiöiden sekä kotimaisten kehitysyhtiöiden osakepääomien merkitsemiseen. VTT saa käyttää tähän tarkoitukseen myös omistamiaan patenteja.

23. *Turvatekniikan keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 9 651 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhteishankkeista muilta osapuolilta saatava rahoitus.

24. *Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 889 000 euroa.

25. *Mittatekniikan keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 198 000 euroa.

Mittatekniikan keskuksen johtajan virka muutetaan ylijohtajan viraksi.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoitukseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää mittayksiköistä ja mittanormaalijärjestelmästä annetun lain (1156/1993) mukaisesti kansallisen mittanormaalijärjestelmän yleisestä toteuttamisesta, kansallisten mittanormaalilaboratorioiden toiminnan ohjauksesta, kehittämisestä ja hallinnoinnista, kansallisen kalibrointipalvelun järjestämisestä sekä mittatekniikan ja akkreditoinnin edistämisestä aiheutuviin toimintamenoihin.

26. *Teknologian tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 26 509 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon EU:lta saatavat muut kuin momentilta 28.81.25 maksettavat matkakustannusten korvaukset ja muut tulot sekä Teknologian kehittämiskeskuksen vastuulla toteutettavista kansainvälisistä ja muista yhteishankkeista tuloina saatavat muiden hankeosapuolten maksusuudet.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien hankkeiden menoihin sekä ulkomaan rahoituksesta johtuviin laskennallisiin kurssivaihteluihin.

27. Teknologinen tutkimustoiminta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 151 286 000 euroa.

Vuonna 2005 uusia rahoituspäätöksiä saa tehdä enintään 156 859 000 eurolla.

Valtuutta ja määrärahaa saa käyttää sellaiseen tutkimukseen ja kehitykseen, joka edistää teknologisen perusosaamisen syntymistä, kehittymistä ja hyödyntämistä tutkimus-, kehittämis- ja koulutusorganisaatioissa elinkeinoelämän ja yhteiskunnan kehittymiseen vaikuttavilla alueilla. Valtuutta ja määrärahaa saa käyttää:

— Valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien tutkimuslaitosten, yliopistojen ja korkeakoulujen kansallisiin ja kansainvälisiin ohjelmiin ja hankkeisiin sekä hankkeiden valmisteluun.

— Viranomaisten välisenä yhteistyönä toteutettaviin klusterihankkeisiin ja muuhun yhteistyöhön.

— Kansainvälisen yhteistyön ja ohjelmien sekä hankkeiden osallistumismaksuihin, laite-toimituksiin ja Tekesin puolesta tehtävistä matkoista muille kuin Tekesin henkilöstölle aiheutuviin matkakustannuksiin.

— Valtion laitosten uutuustuotteiden hankinnan tukemiseen.

— EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden maksamiseen.

28. Hanke- ja ohjelmatoiminnan selvitys- ja kehittämismenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 13 870 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää teknologian siirtoa, teknologian hyödyntämistä ja uusien liiketoimintojen syntymistä edistävien palvelujen ja hanke- ja ohjelmatoimintaan välittömästi liittyvien tilaustutkimusten, selvitysten sekä asiantuntija-, arviointi- ja tiedotuspalvelujen hankintaan.

40. Avustukset teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 145 931 000 euroa.

Vuonna 2005 uusia avustuspäätöksiä saa tehdä enintään 179 187 000 eurolla.

Avustuksia saa myöntää valtioneuvoston asetuksella (435/2004) tarkemmin säädettävien perusteiden ja Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EY 69/2001) mukaisesti yrityksille ja yhteisöille tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palveluiden kehittämistä koskevaan teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen. Avustuksia saa myöntää myös riskipitoisiin kehityshankkeisiin, joilla tähdätään uuden teknologian hyödyntämiseen ja energiatalouden, ympäristö- ja hyvinvointiteknologioiden kehittämiseen, tutkimus- ja kehittämistoiminnan tulosten liiketaloudelliseen hyödyntämiseen uusina liiketoimintoina ja alkavina teknologiayrityksinä sekä näiden syntymistä edistävien toimintojen parantamiseen. Lisäksi avustuksia saa myöntää kunnallisten organisaatioiden uutuustuotteiden hankinnan tukemiseen.

Ammattikorkeakoulujen ja kunnallisten organisaatioiden sekä voittoa tavoittelemattomien yritysten ja yhteisöjen tutkimus- ja kehittämishankkeista aiheutuviin kustannuksiin voidaan palvelun julkishyödykkeeseen verrattavan luonteen vuoksi myöntää valtionavustusta täyttä kustannusmäärää vastaava määrä.

41. Valtionavustus eräille yhteisöille keksintö-, laatu- ja standardisointitoimintojen edistämiseksi (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 433 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön toimialaan liittyvien keksintö-, laatu- ja standardisointitoimintojen edistämiseen ja niistä aiheutuviin hallintomenoihin.

Keksintötoiminnan tukemiseen ja edistämiseen sekä sen hallintomenoista aiheutuviin kustannuksiin voidaan palvelun julkishyödykkeeseen verrattavan luonteen vuoksi myöntää valtionavustusta täyttä kustannusmäärää vastaavasti.

Ministeriön päätöksellä määrätään avustuksen käytöstä ja käytön valvonnasta.

83. Lainat teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 64 063 000 euroa.

Vuonna 2005 uusia lainoja saa myöntää enintään 71 890 000 eurolla.

Lainoja saa myöntää valtion lainanannosta sekä valtion takauksesta ja valtion takuusta annetun lain (449/1988), Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EY 69/2001) ja valtioneuvoston asetuksen (435/2004) mukaisesti. Lainoja saa myöntää joko vieraan pääoman ehtoisina (riskilainat) tai oman pääoman ehtoisina (pääomalainat) yrityksille ja yhteisöille teknologiseen kehitystyöhön, jonka tavoitteena on edistää kansainvälisesti kilpailukykyisten tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palveluiden kehittämistä ja parantamista.

Lainoja saa myöntää myös riskipitoisiin kehityshankkeisiin, joilla tähdätään uuden teknologian hyödyntämiseen ja energiatalouden, ympäristö- ja hyvinvointiteknologioiden kehittämiseen, tutkimus- ja kehittämistoiminnan tulosten liiketaloudelliseen hyödyntämiseen uusina liiketoimintoina ja alkavina teknologiayrityksinä sekä näiden syntymistä edistävien toimintojen parantamiseen. Lainoja saa myöntää ensisijaisesti konkreettiseen riskipitoiseen tuotekehitykseen ja tuotteistamiseen lähinnä pk-yrityksille. Suurille yrityksille lainaa voidaan myöntää lähinnä silloin, kun lainan riskiehto on oleellinen hankkeen toteuttamiselle ja se voidaan etukäteen määritellä. Lainat voidaan myöntää vakuutta vaatimatta. Mikäli kehitystyö epäonnistuu teknisesti tai ei johda taloudellisesti hyödynnettävään tulokseen, Teknologian kehittämiskeskuksella on lainansaajan hakemuksesta oikeus antaa lainansaajalle valtioneuvoston asetuksen määrittelemien ehtojen puitteissa lisää

takaisinmaksuaikaa, muuttaa takautuvasti alun perin vieraan pääoman ehtoisena myönnetty, Tekesin lainakannassa oleva laina tai osa siitä oman pääoman ehtoiseksi lainaksi tai poikkeustapauksessa jättää lainan maksamaton pääoma ja korot osittain tai kokonaan takaisin perimättä. Muiden kuin pk-yritysten kohdalla näin voidaan menetellä vain erityisen painavasta syystä.

Maksuvapautuksen piiriin tulevien lainojen enimmäismäärä on 10 000 000 euroa.

Osa rahoituksesta voidaan maksaa ennakkona. Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

30. Yrityspolitiikka

Mikäli vuoden 2003 ensimmäisen lisätalousarvion enintään 15 000 000 Yhdysvaltain dollarin velkakonversiovaltuutta (noin 14 000 000 euroa) on jäänyt käyttämättä, saa kauppa- ja teollisuusministeriö tai sen valtuuttamat laitokset tehdä vuonna 2005 tieteellisten laitteiden hankintoja ja tutkimuspalveluja koskevia sopimuksia valtuuden sitomatta olevasta määrästä siten kuin vuonna 2003 allekirjoitetun Suomen ja Venäjän federaation välisessä sopimuksessa entiseltä Neuvostoliitolta olevien velkasaatavien osittaisesta hoitamisesta on sovittu. Valtuudesta aiheutuvat maksut suoritetaan valtiontakuurahastolle vuoden 2005 talousarviossa.

21. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 177 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja teknisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseen, kansainväliseen toimintaan liittyviin projekteihin sekä INNOSUOMI-toimintaan ja -palkintoihin. Momentille budjetoidaan hakemus-, ilmoitus- ja käsittelymenettelyistä johtuen tulot pääsääntöisesti maksuperusteella.

41. Toimintatuki Finnvera Oyj:lle (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 336 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Finnvera Oyj:n toimintakuluihin valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain (445/1998) ja sen nojalla annetun valtioneuvoston sitoumuksen mukaisesti.

42. Finnvera Oyj:n korkotuet (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 17 320 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yhtiön toiminnan rahoittamiseen myönnettävään korkotukeen valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain (445/1998) ja sitä edeltäneen Kera Oyj:stä annetun lain (65/1971) nojalla annettujen valtioneuvoston sitoumusten mukaisesti.

Alueellisen korkotuen piiriin kuuluva luotto- ja erityisrahoitusyhtiö saa myöntää vuonna 2005 enintään 121 732 000 euroa ja elinkeinopoliittisiin perustein tuettavien tukiohjelmien mukaisia erityiskorkotuen piirissä olevia lainoja yhteensä enintään 112 912 000 euroa, johon sisältyvät myös naisryhtälainat.

43. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 22 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Finnvera Oyj:n ja Kera Oyj:n luotonanto- ja takaustoiminnassa syntyneiden tappioiden korvaamiseen valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain (445/1998) ja sitä edeltäneen Kera Oyj:stä annetun lain (65/1971) nojalla annettujen valtioneuvoston sitoumusten mukaisesti.

44. Alueellinen kuljetustuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 540 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain (954/1981) sekä saaristokuljetusten tukemisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (449/2002) mukaisen kuljetustuen maksamiseen pk-yrityksille.

Määrärahasta saa käyttää enintään 6 000 euroa saariston kuljetustuen maksamiseen.

45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 21 455 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yritystoiminnan tukemisesta annetun lain (1068/2000) ja yritystuesta annetun lain (1136/1993) mukaisten tukien sekä kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (2/022/1998) mukaisten kansainvälistymistukien maksamiseen.

Yritystoiminnan tukemisesta annetun lain mukaista investointitukea, pk-yritysten kehittämistukea, yritysten toimintaympäristötukea sekä maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin investointi- ja kehittämistukea saa vuonna 2005 myöntää yhteensä 16 519 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yritysten investointihankkeisiin, pk-yritysten kehittämishankkeisiin, yritysten toimintaympäristöä parantaviin hankkeisiin sekä maataloustuotteita jalostavien ja markkinoivien yritysten investointi- ja kehittämishankkeisiin myönnettäviin avustuksiin.

Määrärahaa saa käyttää myös julkisten yhteisöjen hankkeiden tukemiseen.

47. Valtionavustus kehittämispalvelutoimintaan ja eräille yhteisöille (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 561 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön toimialaan liittyvien järjestöjen valtionapuun ja lähinnä pk-yritysten kehittämispalvelujen tuottamiseen sekä ulkomaisten investointien edistämiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen pk-yritystoiminnan edistämisyhteisöille, pk-yrityksille tarkoitettujen palvelujen kehittämiseen sekä alueellisiin elinkeinojen kehittämishankkeisiin.

Momentin käyttötarkoituksessa mainittuihin ulkomaisten investointien edistämisestä aiheutuviin kustannuksiin voidaan palvelun julkishyödykkeeseen verrattavan luonteen johdosta myöntää valtionavustusta täyttä kustannusmäärää vastaavasti. Myös pk-yrityksille tarkoitettujen palvelujen kehittämiseen, yritysten eettisen vastuun edistämiseen sekä alueellisiin elinkeinojen kehittämishankkeisiin voidaan erityisissä tapauksissa niiden yhteiskunnallisen vaikutavuuden ja tuloksellisuuden perusteella myöntää

valtionapua kustannusten täyttä määrää vastavasti.

Avustukset myönnetään valtioneuvoston tarkemmin päättämien perusteiden mukaisesti. Määrärahaa saa käyttää myös julkisten yhteisöjen hankkeiden rahoittamiseen.

48. *Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasauksesta annetun lain (1137/1996) mukaisen korkotuen maksamiseen. Määrärahaa voidaan lisäksi käyttää julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasausyhtiöstä annetun lain (1136/1996) tarkoittamalle yhtiölle Fide Oy:lle maksettavan hallinnointipalkkion suorittamiseen sekä Valtiokonttorille korontasauksopimuksista aiheutuvien korko- ja valuuttariskien suojaukseen tarvittavien toimenpiteiden ja kustannusten maksamiseen.

49. *Korkotuki Suomen Vientiluotto Oy:n myöntämille luotoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 20 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen Vientiluotto Oy:n korkotuesta, valuuttakurssitappioiden korvaamisesta ja antolainauksen valtion takauksista annetun lain (1364/1989) mukaisista takauksista syntyneiden tappioiden korvaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

60. *Siirrot valtiontakuurahastoon* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtiontakuurahastosta annetun lain (444/1998), vientitakuulain (479/1962) ja valtion vientitakuista annetun lain (422/2001) perusteella myönnettyjen takuiden aiheuttamiin korvausmenoihin. Määrärahaa saa käyttää myös valtiontakaustoimintaa koskevien lakien (375/1963, 573/1972 ja 609/1973) nojalla valtiontakaustoiminnasta annettujen takaus-sitoumusten ja perusraaka-ainehuollon turvaa-

miseksi annetun lain (651/1985), valtion vakauttamistakauksista annetun lain (529/1993) perusteella myönnettyjen takuiden ja takausten sekä valtion pääomatakuista annetun lain (594/1992) nojalla ennen vuotta 1999 myönnettyjen takuiden aiheuttamien korvausmenojen maksamiseen.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 87 898 000 euroa.

Vuonna 2005 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä yhteensä 85 477 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saadaan käyttämättä jääneestä osasta Kainuun maakunnassa toteutettavaa tavoite 1 -ohjelmaa lukuun ottamatta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavien rakennerahastokauden 2000—2006 tavoite 1-, 2- ja 3 -ohjelmien sekä Interreg III -yhteisöaloiteohjelmien valtion rahoitusosuu- den maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momenteilla 26.98.61 ja 34.05.61 olevien EU:n osuuksien kanssa sekä EU:n ohjelmakauden 1995—1999 sitoumusten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää neuvoston asetuksen (EY 1260/1999) artiklan 39 (varainhoitoa koskevat oikaisut) ja neuvoston asetuksen (ETY 2082/1993) artiklan 24 (tuen vähentäminen, pidättäminen ja peruuttaminen) mukaisten Suomen velvoitteiden maksamiseen. Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Vuonna 2005 osaamisen kehittämispalveluihin osallistuvilta peritään rahoitusosuus, joka on noin kuudesosa niistä erilliskustannuksista, joita palvelujen tuottamisesta aiheutuu.

Määrärahaa saa käyttää lopulliselle edunsajalle aiheutuvien arvonnäisäverojen maksamiseen.

40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka

Kuluttajavalituslautakunnan tehtävät, henkilöstö ja määrärahat siirretään 1.9.2005 lukien oikeusministeriön hallinnonalalle. Momentin 32.40.24 käyttämättä jääneet määrarahat saadaan käyttää momentin 25.30.21 vastaaviin menoihin.

21. *Kuluttajaviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 781 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää Kuluttaja-lehden hinnan alentamiseen enintään 100 000 euroa.

Nettobudjetoitavina tuloina otetaan huomioon myös EU:lta saatavat tulot.

24. *Kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 094 000 euroa.

26. *Kilpailuviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 003 000 euroa.

31. *Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 311 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain (713/2000) mukaisen korvauksen maksamiseen talous- ja velkaneuvontapalvelujen tuottajille.

Määrärahaa saa käyttää myös projektihenkilöstön palkkaukseen Kuluttajavirastoon sekä talous- ja velkaneuvojien koulutukseen ja materiaalin tuottamiseen.

50. *Valtionavustus kuluttajajärjestöille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 673 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksena kuluttajajärjestöjen ja Työtehoseura ry:n kotitalousosaston tukemiseen Kuluttajaviraston määrittelemistä toiminnoista aiheutuviin menoihin.

50. Kansainvälistymispolitiikka

21. *Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 16 201 000 euroa.

40. *Toimialakohtainen yritysten kansainvälistyminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 19 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yritysryhmien yhdessä toteuttamiin vientiä ja kansainvälistymistä edistäviin sekä yritysten kansainvälistä kilpailukykyä kehittäviin yhteishankkeisiin, joihin voivat osallistua Suomessa rekisteröidyt eri toimialojen teollista tuotantoa harjoittavat yritykset sekä palvelualojen yritykset.

Määrärahaa saa käyttää PuuEurooppa-hankkeen kansainvälistymistä ja markkinointia edistäviin hankkeisiin, joihin osallistuu myös yrityksiä. Määrärahaa saa käyttää myös perusteilla olevan musiikkialan kansainvälistymisyhdistyksen toiminnan käynnistämismuotoon kustannuksiin sekä Suomen osallistumiseen vuoden 2005 kansainväliseen maailmannäyttelyyn Aichissa Japanissa.

Avustukset myönnetään valtioneuvoston tarkemmin määrittämin perustein. Avustusta voidaan myöntää korkeammin prosenttiosuuksin valtakunnallisiin ja alueellisesti merkittäviin hankkeisiin, joihin ei osallistu yrityksistä tai joiden kulut ovat vaikeasti yrityskohtaisesti kohdennettavissa tai jos tapahtuman hyödyn katsotaan koituvan laajalle yritysjoukolle tai hanke on luonteeltaan poikkeava ja riskialtis. Uusia avustuksia saa vuonna 2005 myöntää 16 738 000 euroa.

41. *Avustus ulkomaankauppaa edistäville järjestöille ja Finpro ry:lle* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 24 096 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaankauppaa edistävien järjestöjen ja Finpro ry:n tarjoaman perusneuvonnan ja asiantuntijapalveluiden tuottamiseen.

Yleisavustukset myönnetään valtioneuvoston tarkemmin määrittämin perustein. Yleisavustusta

voidaan myöntää korkeammin prosenttiosuuk-
sin ulkomaankauppaa edistävien järjestöjen ja
Finpro ry:n tavanomaista riskialttiimpiin toimin-
toihin.

60. Energiapolitiikka

21. *Energiamarkkinaviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
830 000 euroa.

27. *Energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistäminen ja energiatiedotus* (siirto- määräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää energiansäästöön,
energian tehokkaaseen käyttöön sekä uusiutu-
van energian käyttöön ja tuotantoon liittyvästä
informaatiotoiminnasta ja selvityksistä aiheutu-
vien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa
käyttää myös uuden säästöteknologian markki-
noiden edistämisestä, muusta energia-alan tie-
dottamisesta ja tietohuollon järjestämisestä sekä
kansallisen ilmastostrategian toteuttamiseen liit-
tyvästä tiedottamisesta aiheutuvien menojen
maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää
EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahas-
toista rahoitettavien hankkeiden osarahoituk-
seen.

40. *Energiatuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 27 700 000 euroa.

Vuonna 2005 tukea saa myöntää enintään
31 228 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää energiatalouden ke-
hittämiseen ilmasto- ja ympäristömyönteisem-
mäksi, uuden teknologian käyttöönoton edistä-
miseen sekä energiahuollon varmuuden ja moni-
puolisuuden edistämiseen. Tukea voidaan
myöntää energiansäästöä, energian tuotannon tai
käytön tehostamista sekä uusiutuvan energian
tuotantoa tai käyttöä edistäviin investointi- ja
selvityshankkeisiin. Lisäksi tukea voidaan
myöntää energian tuotannon tai käytön ympäris-
töhaittoja vähentävien sekä energiahuollon var-

muutta ja monipuolisuutta muutoin edistäviin
investointi- ja selvityshankkeisiin. Etusija anne-
taan uuden teknologian kaupallistamista edistä-
ville hankkeille. Energiatukea ei myönnetä val-
tionosuutta saaviin perustamishankkeisiin.

Energiatukea voidaan myöntää yrityksille,
kunnille ja muille yhteisöille. Tuen enimmäis-
määrää harkittaessa ei oteta huomioon kunnan
tai muun yhteisön rakentamisesta ja omistamisesta
energiashankkeissa kyseisten tahojen oman ra-
hoituksen osuutta, jos se ei sisällä sellaista talou-
dellista etuutta, joka olisi katsottava EY:n lain-
säädannössä tarkoitetuksi valtiontueksi. Sama
koskee kunnan tai muun yhteisön omistamien
kiinteistöjen katselmustoiminnan tukemista. Ra-
hoituksella, jonka ei katsota olevan valtiontukea
tai muuta julkista tukea, tarkoitetaan esimerkik-
si markkinaehtoin myönnettävää rahoitusta tai
omarahoitusta.

Avustukset myönnetään valtioneuvoston ase-
tuksella tarkemmin säädettävien perusteiden. Kaup-
pa- ja teollisuusministeriö voi antaa erikseen
päätöksen muiden kuin valtioneuvoston asetuk-
sessa mainittujen hankkeiden tai ohjelmien tuke-
misesta ja myönnettävän tuen enimmäismääräs-
tä saatuaan valtioneuvoston raha-asiaivalio-
kunnan lausunnon asiasta. Määrärahaa saa käyt-
tää lisäksi energiatuen myöntämisen yleisistä
ehdoista annettujen valtioneuvoston päätösten
(29/1999 ja 45/1996) ja energia-avustuksista an-
netun lain (1607/1991) nojalla aiemmin myön-
nettyjen tukien maksamiseen.

50. *Eräät energiataloudelliset avustukset* (siir- tomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 50 000 euroa.

Määrärahaa voidaan käyttää avustusten mak-
samiseen järjestöille ja yhteisöille energiapoli-
tiikan tavoitteita tukevaan toimintaan. Tällä tar-
koitetaan erityisesti sellaista toimintaa, jolla
edistetään energian säästöä ja uusiutuvien ener-
gialähteiden hyödyntämistä sekä kotimaisten
polttoaineiden tuotantoa. Avustus on tarkoitettu
ensisijaisesti pienet taloudelliset resurssit omaa-
ville järjestöille ja muille yhteisöille. Avustusta
voidaan myöntää joko yleisavustuksena järjes-

tön sääntömääräisen toiminnan tukemiseen tai erityisavustuksena tiettyyn hankkeeseen.

Avustukset myönnetään valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävin perustein.

70. Omistajapolitiikka

80. *Lainat Airbus-yhteistyöhankkeille* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 551 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Patria Finavicom Oy:lle vuonna 2001 myönnetyn lainan maksamiseen.

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 382 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää niiden osakkeiden merkintähinnan maksamiseen, joita valtio merkitsee valtionyhtiöiden tai valtion osakkuusyhtiöiden osakeannissa. Määrärahaa saa käyttää myös muista tarpeellisista osakejärjestelyistä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä valtionyhtiöiden yksityistämiseen ja omistajaohjaukseen liittyvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää vaihtovelkakirjalainojen merkintähinnan maksamiseen. Vaihtovelkakirjalaina saadaan merkitä vakuutta vaatimatta.

Päälukka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

19. *Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 15 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

21. *Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 34 556 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansallisen veteraanipäivän pääjuhlan järjestämiseen, lääkinnällisen pelastustoimen ja poikkeusolojen valmiudesta sekä näihin liittyvien laitteiden ja kalusteiden hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 270 000 euroa työterveydenhuollon koulutuksesta ja työterveyshenkilöstön kehittämiseen liittyvien hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

29. *Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän edistäminen tietoteknologian avulla sekä siihen tarvittavan infrastruktuurin rakentaminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 460 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kehittämiseen tietoteknologian avulla ja tietoteknologian hyödyntämisen edellyttämän infrastruktuurin rakentamiseen sekä hankkeen läpiviemisen edellyttämään koulutus- ja kehittämistoimintaan sosiaali- ja terveysministeriön erikseen määräämin perus-

tein. Määrärahaa saa käyttää myös rahoitusavustusten maksamiseen.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 4 815 000 euroa.

Vuonna 2005 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 6 731 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta Kainuun maakunnassa toteutettavaa tavoite 1 -ohjelmaa lukuun ottamatta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavien tavoite 1-, 2- ja 3 -ohjelmien sekä yhteisöaloitteiden Equal, Interreg ja Urban sekä innovatiivisten toimien hankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momenteilla 26.98.61 ja 34.05.61 olevien EU-osuuksien kanssa.

63. *Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 7 375 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveysministeriön strategista suunnittelua ja päätöksentekoa tukevien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen sekä ministeriön toimialaan liittyvien ohjelmien ja kokeilujen toimeenpanosta aiheutuvien toimintamenojen ja rahoitusavustusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien puite- ja aihealueittaisten ohjelmien mukaisten hankkeiden rahoittamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 18 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen.

67. *Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 190 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja erityisohjelmien tukemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

21. *Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 22 630 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös jäsenmaksujen maksamiseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tilastotietokannan käytöstä ja Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen ulkopuolella toimeksiannosta tai yhteishankkeenä toteutettavasta tutkimus- ja kehittämistoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää Alkoholitutkimussäätiölle suoritettavan valtionavustuksen maksamiseen ja Alkoholitutkimussäätiön toiminnasta Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskukselle aiheutuvien menojen maksamiseen sekä täydennyskoulutuksen avustuksen ja ulkomailla toteutettavien projektien menojen maksamiseen.

03. Työttömyysturvalautakunta

21. *Työttömyysturvalautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 795 000 euroa.

04. Tarkastuslautakunta

21. *Tarkastuslautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 777 000 euroa.

06. Terveysturvan oikeusturvakeskus

21. *Terveysturvan oikeusturvakeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 676 000 euroa.

26. *Mielentilatutkimustoiminnan menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää mielenterveyslain (1116/1990) 32 §:n mukaisten valtion korvausten maksamiseen valtion mielisairaaloille ja vankeinhoitolaitoksen sairaalayksiköille. Määrärahaa saa käyttää myös Terveysturvan oikeusturvakeskuksen tilaamista mielentilalausunnoista maksettavien korvausten maksamiseen.

07. Työterveyslaitos

50. *Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 37 237 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lain (159/1978) 3 §:n nojalla Työterveyslaitoksen toiminnasta aiheutuviin menoihin suoritettavan valtionavun maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

51. *Valtion korvaus työterveyshuollon erikoislääkäriskoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Työterveyslaitoksessa ja yliopistojen työterveyshuoltopoliklinikoissa tapahtuvan työterveyshuollon erikoislääkärin

koulutuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

08. Kansanterveyslaitos

21. *Kansanterveyslaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 33 857 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoitukseen.

26. *Rokotteiden hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 9 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tartuntatautilain (583/1986) 25 §:n perusteella maksutta toimitettavien rokotustilaisuuksissa tarvittavien rokotteiden hankkimisesta ja edelleen toimittamisesta, velvoitevarastoinnista sekä muiden yleisen rokotusohjelman toteuttamisesta aiheutuvien menojen ja korvausten maksamiseen sekä Suomen lääkevahinkokorvausosuuskunnan jäsenmaksuun. Määrärahaa saa käyttää myös rokotteiden hankkimisesta ja edelleen toimittamisesta välitystoimintaan aiheutuvien menojen maksamiseen.

09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus

21. *Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 930 000 euroa.

10. Säteilyturvakeskus

21. *Säteilyturvakeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 11 400 000 euroa.

11. Lääkelaitos ja Lääkehoidon kehittämiskeskus

21. *Lääkelaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 249 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös Lääkelaitoksen hyväksymien, laitoksen ulkopuolella toteutettavien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitukseen.

22. *Lääkehoidon kehittämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 325 000 euroa.

12. Valtion koulukodit

21. *Valtion koulukotien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 588 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös koulukotien sisällölliseen kehittämiseen, toiminnan tukemiseen ja kysynnän vuosittaisen vaihtelun tasaamiseen sekä koulukotitoimintaan erikoistuvaan nuorisopsykiatriaan. Määrärahasta saa käyttää koulukotien maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen enintään 300 000 euroa. Lisäksi määrärahaa saa käyttää perhetoiminnasta aiheutuvien palkkioiden ja muiden menojen maksamiseen, koulukotien maatalous- ja metsätaloudesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä kansainväliseen ja lähialueyhteistyöhön. Lisäksi määrärahaa saa käyttää maatalousavustuksia vastaavien menojen maksamiseen sekä koulukotien yleishallinnosta ja ohjauksesta Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskukselle aiheutuviin kustannuksiin.

13. Työsuojelun piirihallinto

21. *Työsuojelupiirien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 23 400 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää maksullisen palvelupuhelintoiminnan hintojen tukemiseen enintään 69 000 euroa. Määrärahaa saa käyttää myös ulkomailla olevien suomalaisten alusten tarkastustoiminnan ja työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain (131/1973) 15 §:n mukaisista toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

14. Valtion mielisairaalat

21. *Valtion mielisairaaloiden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 607 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tieteellisestä tutkimustyöstä ja yliopisto-opetuksesta aiheutuneiden menojen sekä muiden toimintamenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös vaarallisten ja vaikeahoitoisten lasten ja nuorten psykiatrisen hoitoyksikön käynnistämisestä ja palvelujen kysynnän vaihtelusta aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää maatalousavustuksia vastaavien menojen maksamiseen, sairaaloiden yleishallinnosta ja ohjauksesta Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskukseen aiheutuviin kustannuksiin sekä kansainväliseen lähialueyhteistyöhön.

15. Perhekustannusten tasaus

51. *Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen lapsексиottamiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 11 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää äitiysavustuslain (477/1993) mukaisten äitiysavustusten suorittamiseen sekä tuen maksamiseen kansainvälisestä lapsексиottamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Määrärahasta maksetaan myös äitiyspakkauksista menevä arvonlisävero ja yleiskulut.

52. *Lapsilisät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 416 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lapsilisälain (796/1992) mukaisten lapsilisien maksamiseen.

53. *Eräät valtion korvattavat perhe-etuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 4 §:n 2 momentin mukaisen hoitorahan ja 5 §:n 1 momentin mukaisen hoitolisän sekä elatusturvalain (671/1998) mukaisen elatustuen maksamiseen tilanteissa, joissa ulkomailla asuvalla lapsella on oikeus etuuteen Suomesta ETY-asetuksen 1408/71 perusteella. Määrärahaa saa käyttää myös elatustuen toimeenpanokustannusten korvaamiseen edellä mainituissa tapauksissa sekä ETY-asetuksen 1408/71 soveltamiseen liittyvästä neuvonnasta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

16. Yleinen perhe-eläke

60. *(33.16.50) Yleinen perhe-eläke* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 39 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää perhe-eläkelain (38/1969) sekä maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) mukaisten eläkkeiden maksamiseen.

17. Työttömyysturva

50. *Valtionosuus työttömyyskassoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 580 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työttömyysturvalain (1290/2002) mukaisen ansiosidonnaisten etuuksien rahoittamiseen siten kuin työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) ja

työttömyyskassalaissa (603/1984) on säädetty valtion osuudesta.

51. *Työttömyysturvalain mukainen perusturva* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 76 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työttömyysturvalain mukaisen peruspäivärahan ja siihen liittyvän lapsikorotuksen maksamiseen.

53. *Valtionosuus koulutuspäivärahasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 11 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työttömyysturvalain mukaisen koulutuspäivärahana maksettavan peruspäivärahan, työmarkkinatuen ja näihin liittyvien lapsikorotusten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää työttömyysturvalain mukaisen koulutuspäivärahana maksettavan ansiopäivärahan rahoitukseen siten kuin työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa ja työttömyyskassalaissa on säädetty valtion osuudesta.

Määrärahaa saa käyttää myös pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (709/1997) mukaisen vuosien 1997—1999 valtion tuen maksatusten oikaisuihin.

54. *Valtionosuus aikuiskoulutustuesta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 18 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) mukaisen valtionosuiden maksamiseen.

55. *Valtionosuus vuorottelukorvauksesta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 35 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaisen valtion osuuden maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää myös vuorotteluvapaakokeilusta annetun lain (1663/1995) mukaisten vuosien 1995—2002 valtion tuen maksatuksen oikaisuun.

18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 017 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sairausvakuutuslain (364/1963), Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain (610/1991) ja kuntoutusrahain (611/1991) mukaisten valtion osuuksien maksamiseen. Määrärahaa saa myös käyttää maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain (859/1984) mukaisen valtion osuuden maksamiseen. Kansaneläkelaitos saa käyttää Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain mukaiseen yksilökohtaiseen kuntoutukseen enintään 87 400 000 euroa ja saman lain mukaisen yksilökohtaisen kuntoutuksen kehittämishankkeisiin, kuntoutuslaitosten perusparannuksiin ja käyttöavustuksiin sekä sairauksien ehkäisemiseen liittyviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin 12 600 000 euroa.

Määrärahan mitoitus perustuu harkinnanvaraisen kuntoutuksen yksilökohtaisen kuntoutuksen osalta suoriteperusteeseen.

19. Eläkevakuutus

50. *Valtion osuus merimieseläkekassan menoisista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 37 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää merimieseläkelain (72/1956) 4 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

51. *Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaisista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 418 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 13 §:n ja sukupolvenvaih-doseläkkeestä annetun lain (1317/1990) 41 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 60 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yrittäjien eläkelain (468/1969) 10 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

53. *Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmi-vuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) mukaiseen valtion korvaukseen.

60. *Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 117 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansaneläkelain (347/1956) 59 §:n ja 62 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen ja lapsen hoitotuesta annetun lain (444/1969), vammaistuesta annetun lain (124/1988) sekä eläkkeensaajien asumistuesta annetun lain (591/1978) mukaisten etuuk-sien maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyt-tää maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 16 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

20. Tapaturmavakuutus

53. *Valtion osuus maatalousyrittäjien tapatur-mavakuutuksen kustannuksista* (arviomäärä-raha)

Momentille myönnetään 13 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 15 §:n ja sairausvakuutuslain mukaisen omavastuun korvaamisesta maatalousyrittäjille annetun lain (118/1991) 10 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien työterveyshuollon toteutta-misesta ja eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annettavan lain mukaisten hoito-kulujen maksamiseen.

21. Rintamaveteraaneläkkeet

52. *Rintamalisät ja asumistuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 90 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rintamasotilaseläke-lain (119/1977) ja rintamaveteraanien varhais-eläkelain (13/1982) nojalla suoritettavien rintamalisien, eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) nojalla rintamalisien saajille suori-tettavien asumistukien sekä ulkomaille makset-tavasta rintamalisästä annetun lain (988/1988) mukaisen rintamalisän maksamiseen.

22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntou-tustoiminnan menot

50. *Sotilasvammakorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 242 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sotilasvammalain (404/1948) ja muiden siihen liittyvien lakien no-jalla suoritettavien korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös sotainvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten käyttökustannuk-siin suoritettavan valtion korvauksen maksami-seen.

56. *Valtionapu sotainvalidien puolisojen kun-toutustoimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 760 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sotainvalidien puoli-soiden ja vaikeavammaista sotainvalidia hoita-neiden leskien sekä sotaleskien kuntoutustoi-mintamenojen maksamiseen valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaan.

57. *Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille va-paaehtoisille rintamasotilaille* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 140 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston vah-vistamien perusteiden mukaan rintama-avustuk-sen maksamiseen eräille vaikeissa olosuhteissa Virossa ja muualla entisen Neuvostoliiton alueella eläville, Suomen puolustusvoimissa vuosien 1939—1945 sotiin osallistuneille ulko-maalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille.

Rintama-avustusta voidaan myöntää myös Suomessa pysyvästi asuville vapaaehtoisille rintamasotilaille.

59. *Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 8 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain (1184/1988) nojalla rintamaveteraanien kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös rintamaveteraanikuntoutuksen tutkimus- ja kehittämismenojen maksamiseen.

23. Muu sodista kärsineiden turva

30. *Valtion korvaus sodista kärsineiden huoltoon* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 550 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sotasiirtolaisten yhteiskunnallisesta huollosta annetun lain (423/1940) 6 §:n nojalla kunnille suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

28. Muu toimeentuloturva

50. *Sotilasavustus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sotilasavustuslain (781/1993) mukaisen sotilasavustusten maksamiseen.

51. *Maahanmuuttajan erityistuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 060 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain (1192/2002) mukaisen tuen maksamiseen.

60. *Pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eräiden pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuesta annetun lain (/2005) mukaisen tuen maksamiseen.

32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

30. *Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 673 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon lakien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) ja sen nojalla annetussa asetuksessa hyväksytyjen käyttökustannusten valtionosuuksien maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kuntien valtionosuuslain mukaisen tasausten maksamiseen.

31. *Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon lakien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) ja sen nojalla annetun asetuksen mukaisiin sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamishankkeisiin suoritettavan valtionosuuden maksamiseen.

32. *Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidon mukaiseen tutkimustoimintaan* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 40 747 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää erikoissairaanhoidon lain (1062/1989) 47 ja 47 b §:n mukaisen tutkimustoiminnan valtion korvauksen maksamiseen.

33. *Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 90 170 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää erikoissairaanhoidon lain (1062/1989) 47—47 b §:n mukaisen valtion korvauksen maksamiseen lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 63 140 000 euroa lääkärin ja hammaslääkärin perus- ja erikoistumiskoulutuksen korvausten maksamiseen

yliopistollista sairaalaa ylläpitäville kuntayhtymille.

34. Valtion korvaus kunnille mielentilatutkimuspotilaista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 370 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää mielenterveyslain (1116/1990) 32 §:n mukaisten valtion korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös Suomen ja Ruotsin välillä solmitun sopimuksen mukaisista potilassiirroista kunnille ja kuntayhtymille sekä Ruotsin valtiolle aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää pohjoismaisen sosiaalipalvelusopimuksen mukaisten potilassiirtojen tukemiseen kertaluonteisena 20 000 euroa siirrettyä potilasta kohden maksettavana korvauksena kunnille ja kuntayhtymille.

35. Valtion korvaus lastensuojelun suurten kustannusten tasausjärjestelmän menoihin (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 55 271 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lastensuojelulain (683/1983) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) perusteella lastensuojelun suurten kustannusten tasaamiseksi suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

36. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 54 430 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon lakien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) ja sen nojalla annetun asetuksen mukaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon perustamis- ja kehittämishankkeisiin suoritettavan valtionavustuksen maksamiseen.

37. Valtionavustus sairaanhoitopiirien kuntayhtymille lasten ja nuorten psykiatrisesta hoidosta ja kuntoutuksesta sekä kuntien mielenter-

veyspalveluiden kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 5 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen sairaanhoitopiireille alle 16-vuotiaiden lasten ja nuorten psykiatrisesta hoidosta ja kuntoutuksesta sekä kuntien ja kuntayhtymien mielenterveyttä ylläpitävien ja mielenterveysongelmia ehkäisevien palvelujen kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Valtionavustuksen määrä on enintään 80 prosenttia toiminnan aiheuttamista kustannuksista.

39. Valtionavustus sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 3 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain (1230/2001) mukaisen valtionavustuksen maksamiseen sosiaalialan osaamiskeskuksille valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävin perustein.

33. Eräät sosiaali- ja terveydenhuollon menot

23. (33.33.63) Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 025 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain (459/1973) 12 §:n mukaisen oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää oikeuslääkeopillisten tutkimusten toimittamisesta tulevasta korvauksesta annetun asetuksen (1425/2001) mukaisten palkkioiden ja korvausten maksamiseen oikeuslääketieteellisen ruumiinavauksen suorittaneelle lääkärille.

31. Valtionavustus saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseksi saamelaiskäräjien kautta saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 4 §:ssä tarkoitetuille saamelaisten kotiseutualueen kunnil-

le saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi.

Toiminnan tavoitteena on turvata saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuus.

53. Terveysten edistäminen ja terveysvalvonta

23. *Terveysvalvonta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 950 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää terveysnsuojelulain (763/1994), elintarvikelain (361/1995), geoniteknikkalain (377/1995), kemikaalilain (744/1989) ja säteilylain (592/1991) edellyttämästä terveysvalvonnasta, terveysvalvontatutkimuksesta ja henkilöstön jatko- ja täydennyskoulutuksesta sekä ionisoimattoman säteilyn valvonnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen ja niistä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

24. *Tartuntatautien valvonta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 360 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tartuntatautilain (583/1986) edellyttämän ehkäisyn ja valistustoiminnan, yllättävien epidemioiden selvittämisen ja seurannan sekä näiden edellyttämän kansainvälisen yhteistyön aiheuttamien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös edellä mainittuihin tarkoituksiin myönnettävien harkinnanvaraisten valtionavustusten maksamiseen. Määrärahaa saa myös käyttää enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen ja siitä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

50. *Terveysten edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 7 550 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää terveyskasvatuksesta sekä toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain (693/1976) 27 §:ssä tarkoitettusta

toiminnasta ja raittiustyölain (828/1982) 10 §:n 1 kohdan nojalla päihteiden käytöstä aiheutuvien haittojen ehkäisemistä tarkoittavasta toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää alkoholitiedotuksesta ja -valistuksesta aiheutuviin menoihin sekä huumausaineiden käytön ehkäisystä ja huumausaineiden käyttäjien hoidon kehittämisestä aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstötyömäärän palkkaamiseen sekä sosiaali- ja terveysministeriölle aiheutuvien muiden kulumenon maksamiseen.

57. Lomatoiminta

40. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 192 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 35 §:ssä tarkoitettuihin lomituspalvelujen käyttökustannuksiin lain 37 §:n nojalla kunnille suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 182 000 euroa maatalouslomitajien oppisopimuskoulutuksesta paikallisyksiköille aiheutuneiden nettokustannusten korvaamiseen.

50. *Valtion korvaus Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle ja kunnille maatalousyrittäjien lomituspalvelujen hallintomenoihin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 14 750 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 31 ja 32 §:n nojalla Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle ja kunnille lomituspalvelujen hallinnon järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 55 000 euroa maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 12 §:n 3 momentin mukaisen harkinnanvaraisen lisäkorvauksen maksamiseen paikallisyksiköille.

**92. Raha-automaattiyhdistyksen tuoton
käyttö**

50. Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (arvio-määräraha)

Momentille myönnetään 313 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää arpajaislain (1047/2001) 17 §:n 2 momentissa ja 22 §:n 1 ja 3 momentissa mainittuihin tarkoituksiin.

55. Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 59 707 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää arpajaislain (1047/2001) 22 §:n 2 momentin ja sotilasvammalain (404/1948) 6 d §:n nojalla sotainvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten käyttökustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

58. Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 950 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää arpajaislain (1047/2001) 22 §:n 2 momentin ja eräissä Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleiden kuntoutuksesta annetun lain (1039/1997) nojalla kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

59. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 47 788 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää arpajaislain (1047/2001) 22 §:n 2 momentin ja rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain (1184/1988) nojalla rintamaveteraanien kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös rintamaveteraanikuntoutuksen tutkimus- ja kehittämismenojen maksamiseen.

Päälukka 34
TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Työhallinto

19. *Työministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 19 520 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten hallinnonalan virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös momentin 34.06.51 menoihin liittyvien arvonlisävero-osuuksien maksamiseen ja momentilta 34.06.64 rahoitettavien valtion investointihankkeisiin liittyvien arvonlisävero-osuuksien maksamiseen.

21. *Työministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 22 327 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksyntämiin ja muihin yksittäisiin yhteishankkeisiin. Määrärahaa saa käyttää myös arvonlisävero-osuuksien maksamiseen, jos ulkopuolisilta saataviin tuloihin sisältyy korvaus arvonlisäverosta.

22. *Työvoimaopiston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 759 000 euroa.

23. *Työelämäohjelmat ja työpoliittinen tutkimus* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Työelämän tuottavuuden ja laadun kehittämisohjelman eri kokeilu-, kehittämis- ja tutkimushankkeiden käynnistämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää ohjelmien julkaisuista ja niihin liittyvästä tiedottamisesta,

erillisselvityksistä, asiantuntijapalkkioista, seminaarien järjestämisestä, koti- ja ulkomaisten yhteistyöverkostojen luomisesta sekä enintään 14 henkilötövuotta vastaavan henkilöstön palkkauksesta ja ohjelmien hallinnointiin osallistuvan väliaikaisen henkilöstön palkkauksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös työvoimapoliittiseen sekä työelämää koskevaan tutkimustoimintaan.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksyntämiin ja muihin yksittäisiin yhteishankkeisiin.

63. *Valtionavustus työelämäohjelmahankkeisiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 980 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen Työelämän tuottavuuden ja laadun kehittämisohjelman eri kokeilu- ja kehittämishankkeisiin.

67. *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 530 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja velvoitteiden suorittamisesta sekä erityisohjelmien tukemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus

61. *Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 137 055 000 euroa.

Vuonna 2005 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 148 026 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä

osasta Kainuun maakunnassa toteutettavaa tavoite 1 -ohjelmaa lukuun ottamatta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Määrärahaa saa käyttää EU:n ohjelmakauden 2000—2006 tavoiteohjelmia 1, 2 ja 3 sekä yhteisöaloiteohjelma Equalia toteuttavien hankkeiden EU-rahoitusosuuden maksamiseen sekä ohjelmien toteutukseen liittyvään tekniseen apuun Euroopan sosiaalirahastosta maksettavan EU-rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa yhdessä hallinnonalojen vastinrahoitusmomenttien määrärahojen kanssa käyttää myös Euroopan sosiaalirahaston osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 140 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen teknisen avun varoin.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti kohdistuu momentin myöntämisvaltuudesta 3 669 000 euroa ja määrarahasta 898 000 euroa Kainuun maakuntaan.

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 85 585 000 euroa.

Vuonna 2005 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 95 551 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta Kainuun maakunnassa toteutettavaa tavoite 1 -ohjelmaa lukuun ottamatta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Määrärahaa saa käyttää neuvoston asetuksen (EY 1260/1999) artiklan 39 (varainhoitoa koskevat oikaisut) ja neuvoston asetuksen (ETY 2082/1993) artiklan 24 (tuen vähentäminen, pidättäminen ja peruuttaminen) mukaisten Suomen velvoitteiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan sosiaalirahastosta ja Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavien tavoiteohjelmien 1, 2 ja 3 sekä Equal-, Interreg- ja Urban-yhteisöaloitteiden ja innovatiivisten toimien hankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henki-

löstön palkkaamiseen yhdessä momenteilla 34.05.61 ja 26.98.61 olevien EU-osuuksien kanssa sekä EU:n ohjelmakauden 1995—1999 mukaisten sitoumusten maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti kohdistuu momentin myöntämisvaltuudesta 2 988 000 euroa ja määrarahasta 765 000 euroa Kainuun maakuntaan.

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

21. Työvoima-asiain paikallishallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 134 583 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös julkisen työvoimapalvelun kokeilu- ja kehittämishankkeiden menojen maksamiseen, lukuun ottamatta työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankkeita, jotka rahoitetaan momentilta 34.06.51. Lisäksi määrärahaa saa käyttää lähialueiden työhallintojen kehittämiseen.

Yhteispalvelupisteiden ja palvelukeskusten toimintaan tarkoitetun määrärahan käyttö edellyttää, että kunnat osoittavat vastaavan suuruisen rahoituksen yhteisten palvelujen järjestämisestä aiheutuviin menoihin.

31. Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) mukaisten valtion korvausten maksamiseen kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä. Määräraha budjetoidaan suoriteperusteisena.

50. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 132 993 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaisten koulutustukien ja ylläpitokorvausten maksamiseen työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa

opiskeleville sekä työttömyyskassojen hallintokulujen maksamiseen.

51. (34.06.29) *Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 476 886 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaisista julkisista työvoimapalveluista ja niitä täydentävistä palveluista aiheutuviin kustannuksiin, ei kuitenkaan työvoima-asiain paikallishallinnon toimintamomentilta 34.06.21 rahoitettaviin kustannuksiin, 4 luvun 6 §:n kustannuksiin, 6 luvun 14 §:n työelämävalmennusta ja työharjoittelua koskevan vakuutusturvan kustannuksiin, 7 luvun 13 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtien, 9 luvun eikä 10 luvun 3—5 §:n ja 6 §:n 1 momentin 2 kohdan kustannuksiin. Määrärahaa saa käyttää eräiden työllisyysmäärärahojen käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (1345/2002) mukaisiin kustannuksiin, ei kuitenkaan 1 ja 2 luvun kustannuksiin. Määrärahaa saa käyttää julkisesta työvoimapalvelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (1344/2002) mukaisiin kustannuksiin, ei kuitenkaan 4 luvun kustannuksiin. Määrärahaa saa käyttää julkiseen työvoimapalveluun kuuluvista etuuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1346/2002) mukaisiin kustannuksiin, ei kuitenkaan 8 §:n kustannuksiin. Määrärahaa saa käyttää ennen työllisyyslain (275/1987) voimaantuloa palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöiden palkkaamisesta aiheutuviin menoihin.

Yllä esitetty momentin määrärahan käyttö tarkoitus ei sisällä kuitenkaan Kainuun hallintokokeilun piiriin kuuluvia määrärahoja, eli määrärahoja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) 6 luvun 1 §:n mukaiseen työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintaan, määrärahoja 7 luvun mukaiseen työllistämistukeen ja lisätukeen, määrärahoja eräiden työllisyysmäärärahojen käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (1345/2002) 3 ja 4 luvun mukaiseen työllisyyspoliittiseen projektitukeen ja omatoimisuusavustukseen eikä määrärahoja en-

nen työllisyyslain (275/1987) voimaantuloa palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöiden palkkaamisesta aiheutuviin menoihin.

Määrärahaa saa käyttää työvoimakoulutuksesta tiedottamiseen, tarjouspyyntö- ja hankintailmoitteluun sekä työvoimakoulutuksen suunnittelua ja hankintatoimintaa tukevasta kehittämis-, kokeilu- ja selvitystyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen, koulutus- ja konsulttipalvelujen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen. Määrärahaa saa käyttää koulutuksen ja majoituksen hankkimiseen Pohjoiskalotin koulutussäätiöltä.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää enintään 437 000 euroa Venäjän lähialueiden työvoiman ammatillisesta kehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen työministeriön tarkemmin päättämällä tavalla. Vuonna 2005 saa tehdä hankintasopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2005 jälkeen enintään 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin. Siirtomenoista työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintamenot, Pohjoiskalotin koulutussäätiöltä hankittavan koulutuksen ja majoituksen menot, Venäjän lähialueiden työvoiman ammatillisen kehittämisen menot, työllistämistukimenot kunnille ja kuntayhtymille sekä yksityiselle sektorille työllistämisen määrärahat budjetoidaan suoriteperusteisina.

Valtion virastoille ja laitoksille voidaan Kainuun hallintokokeilua lukuun ottamatta osoittaa julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 4 §:n mukaiseen työttömien työllistämiseen määrärahoja enintään 2 000 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen enintään A17 palkkausluokan mukaisesti.

Julkisten työvoimapalvelujen ja niitä täydentävien palvelujen hankinnasta saa aiheutua valtiolle Kainuun hallintokokeilun piiriin kuuluvia työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintoja lukuun ottamatta menoja vuoden 2005 jälkeen enintään 110 200 000 euroa.

52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 995 208 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työttömyysturvalain (1290/2002) sekä maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) perusteella maksettavan työmarkkinatuen ja ylläpitokorvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:n mukaisesti työelämävalmennuksessa ja työharjoittelussa olevien ylläpitokorvausten maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvun 14 §:n työelämävalmennusta ja työharjoittelua koskevan vakuutusturvan kustannuksiin.

64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 28 510 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain perusteella eräiden työllisyysmäärärahojen käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 1 luvun mukaisesti investointiavustuksiin sekä 2 luvun mukaiseen työllisyystyöohjelmaan. Määrärahaa saa käyttää myös investoinneiksi katsottavista valtion hankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen. Momentin määrärahan käyttötarkoitus ei sisällä kuitenkaan Kainuun hallintokokeilun piiriin kuuluvia määrärahoja.

Vuonna 2005 saa tehdä enintään 28 218 000 euron arvosta uusia sitoumuksia työllisyysperusteisiin investointeihin Kainuun hallintokokeilun piiriin kuuluvia investointeja lukuun ottamatta. Vuoden 2004 valtuuden käyttämättä jäävästä osasta saa tehdä sitoumuksia vuonna 2005.

Momentilta saa maksaa myös sijoitusmenoja, jotka budjetoidaan maksatuspäätösperusteisina.

07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat

21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminta valtion osalta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 326 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion vastaanotto-keskusten toimintamenojen maksamiseen, pakolaisten maahantulomatkojen järjestämisestä, lähtömaassa suoritettavista terveystarkastuksista ja koulutuksesta sekä vastaanottoa edistävän koulutuksen ja tiedotustoiminnan järjestämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää vastaanoton toteuttamiseksi erityistilanteissa tarpeellisten palvelujen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen, turvapaikanhakijoiden vastaanoton neuvottelukunnan kustannuksiin sekä vastaanotto-keskusten järjestämissä toimenpiteissä olevien tapaturmakorvausten ja ryhmävastuuvakuutuksen maksamiseen ja Valtiokonttorin näistä perimien hoitokulujen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 505 000 euroa turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten oikeusapupalvelujen hankkimiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää rasismien ja etnisen syrjinnän ehkäisemiseen, seurantaan ja syrjinnän vastaiseen koulutukseen. Määrärahaa saa käyttää enintään 123 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

29. Paluumuuttajien muuttovalmennus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaalaislain (301/2004) 48 §:n perusteella järjestettävästä paluumuuttovalmennuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen ja suomen tai ruotsin kielen taidon testaamiseksi laaditun kielikokeen järjestämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määräraha budjetoidaan suoriteperusteisena.

30. Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston määräämin perustein (512/1999) entisen Neuvostoliiton alueelta Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen kustannusten sekä heille annettun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannusten korvaamiseen kunnille.

31. *Syrjinnän vastainen toiminta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää siirron maksamiseen kunnille EU:n syrjinnän torjumista koskevan toimintaohjelman hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

63. *Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 62 335 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston määräämin perustein (512/1999) pakolaisten kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä, sosiaali- ja terveydenhuollosta kunnille aiheutuvien kustannusten laskennallisiin korvauksiin sekä toimeentulotuen, tulkkipalvelujen ja erityiskustannusten korvaamiseen, paluumuutosta aiheutuviin menoihin sekä kunnille, kuntayhtymille ja yhteisöille niiden ylläpitämien turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskusten, ryhmä- ja perheryhmäkotien, tulkkikeskusten sekä muihin tarvittaviin menoihin ja myös vastaanottokeskusten järjestämissä toimenpiteissä olevien tapaturmakorvausten ja ryhmävuoksuuvarauksien maksamiseen sekä Valtiokonttorin näistä perimien hoitokulujen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää toimeentulon ja huolenpidon järjestämiseen ulkomaalaisille, jotka on otettu säilöön ulkomaalaislain (301/2004) 121—123 §:n perusteella. Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin. Vuoden 2005 pakolaiskiintiö on 750 henkilöä.

99. **Työministeriön hallinnonalan muut menot**

23. *Siviilipalvelus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 818 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää siviilipalveluksen ja täydennyspalveluksen toimeenpanosta siviilipalveluslain (1723/1991) nojalla aiheutuviin kustannuksiin sekä työhallinnossa palvelevien siviilipalvelusmiesten ylläpito- ja päivärahakustannuksiin.

50. *Palkkaturva* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 24 000 000 euroa.

Momentin määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin. Määrärahaa saa käyttää palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) mukaisten menojen maksamiseen. Määrarahasta saa käyttää enintään 673 000 euroa palkkaturvamenettelyyn liittyviin viranomaismaksuihin ja oikeudenkäyntikuluihin sekä konkurssikustannusten maksamiseen.

51. *Eräät merimiespalvelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää merimiesten palvelu- ja opintotoiminnasta annetun lain (452/1972) nojalla merimiesten huoltotoimintaan suoritettavan valtion osuuden maksamiseen sekä merimieslaissa tarkoitetun työsopimuksen tekemisestä annetun asetuksen (783/1995) mukaisiin palveluihin, merimieslain (423/1978) ja merimiesten vuosilomalain (433/1984) nojalla merimiesten vuosiloma- ja vanhempainvapaamatkakustannuksiin sekä työsuhteen alkamiseen ja päättymiseen liittyviin matkakustannuksiin suoritettavan valtion osuuden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

Päälukka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöministeriö

21. *Ympäristöministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 23 032 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon EU:lta ja Pohjoismaiden neuvostolta saatavat tulot.

10. Ympäristön suojelu

27. *Ympäristövahinkojen torjunta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 467 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää öljy- ja muiden ympäristövahinkojen torjunnan järjestämisestä, torjuntakaluston hankinnoista ja torjuntatoimenpiteistä sekä ympäristövahingon torjuntaan välittömästi liittyvistä tutkimuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös alan kansainvälisestä yhteistyöstä ja koulutus- ja kehittämistoiminnasta sekä oikeudenkäynneistä aiheutuvien menojen ja sivutoimisten varastonhoitajien ja torjuntatöihin osallistuvien palkkioiden maksamiseen. Torjuntakaluston hankintamenot budjetoidaan sitoumusperusteina.

Määrärahaa saa käyttää myös niiden menojen maksamiseen, jotka aiheutuvat toimivaltaiselle viranomaiselle siitä, että laittomasti tehtyjä kansainvälisiä jätesiirtoja joudutaan palauttamaan eikä kaikkia kustannuksia aina saada heti perityksi aiheuttajalta.

Suomen ympäristökeskus oikeutetaan yhdes-
sä Merenkululaitoksen kanssa solmimaan monivuotinen sopimus öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntavalmiuteen sekä jäänmurtoon liittyvistä tehtävistä enintään 134 milj. euron koko-

naiskustannusten määrästä, josta Suomen ympäristökeskuksen osuus on enintään 44 milj. euroa.

60. *Siirto öljysuojarahastoon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 736 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää öljyjättemaksusta annetun lain (894/1986) 7 §:n nojalla öljysuojarahastoon tehtävän siirron maksamiseen.

63. (35.10.63 ja 64) *Ympäristönsuojelun edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 750 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vesihuollon tukemisesta annetun lain (686/2004) mukaisten avustusten maksamiseen yhdyskuntien ja haja-asutuksen vesiensuojelua edistäviin investointeihin.

Määrärahaa saa käyttää myös luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) mukaisesti yhdyskuntien vesiensuojeluinvestointeihin ennen vuotta 1995 myönnettyjen lainojen korkohyvitysten maksamiseen.

Yhdyskuntien vesiensuojelulainoille maksettavan korkohyvityksen määrä on kahdeksan ensimmäisen lainavuoden aikana neljä prosenttiyksikköä ja lainavuosina 9—16 kaksi prosenttiyksikköä. Kuudennentoista lainavuoden jälkeen korkohyvitystä ei makseta. Korkohyvitys on kaikissa lainoissa aina enintään luottolaitoksen perimän koron suuruinen.

65. *Öljyjättemaksulla rahoitettava öljyjätehuolto* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 364 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää öljyjättemaksusta annetun lain 7 §:n nojalla öljyjätteistä ja niiden keräilystä, kuljetuksesta, varastoinnista ja käsittelystä aiheutuvien menojen maksamiseen öljyjättemaksuina kertyvien varojen käytöstä öljyjä-

tehuoltoon annetussa valtioneuvoston päätöksessä (1191/1997) tarkemmin säädetyn perusteiden.

66. *Romuajoneuvojen jätehuoltoavustus* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ajoneuvojen romutusavustuksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (582/2004) säädetyn perusteiden romuajoneuvoista aiheutuvien jätehuoltokustannusten kattamiseen.

67. *Ympäristöyhteistyön edistäminen Suomen lähialueen maissa* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 441 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen lähialueilla, erityisesti Luoteis-Venäjällä, toteutettavien ympäristönsuojelun teknisen avun yhteistyöhankkeiden sekä alueidenkäytön, asumisen ja rakentamisen kehittämishankkeiden tukemiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää avustusten maksamiseen yrityksille ja yhteisöille suunnittelu- ja toimeenpanokustannuksiin Suomen lähialueilla toteutettavissa pienehköissä ympäristönsuojelun investointihankkeissa.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen ympäristöhallintoon lähialueyhteistyön hankkeiden valmisteluun, toteuttamiseen ja valvontaan liittyviin tehtäviin.

77. *Ympäristötyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristötöiden suunnittelusta ja rakentamisesta, peruskorjauksista ja rakentamisvelvoitteista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä vesihuollon tukemisesta annetun lain (686/2004) mukaisten valtion vesihuoltotöiden ja jätelaissa (1072/1993) säädettyjen valtion jätehuoltotöiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Valmistunut työ saadaan sopia luovutettavaksi kunnan tai muun yhteistyökumppanin omistukseen. Samalla on sovittava niistä ehdoista, joita työn vastaanottajan on luovutuksen jälkeen noudatettava. Uusia hankkeita koskevia sitoumuksia saa

tehdä siten, että niistä vuoden 2005 jälkeen aiheutuva määrärahan tarve on enintään 7 000 000 euroa.

20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnon-suojelu

22. *Eräät luonnonsuojelun menot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 095 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonsuojelualueiden hoidon ja opastustoiminnan menoihin. Määrärahaa saa käyttää lisäksi luonnonsuojelualueilla uudisrakentamiseen sekä olemassa olevien rakennusten ja rakennelmien, teiden ja tieosuuksien perusparantamis-, korjaus-, kunnossapito- ja purkumenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston hankkimiseen, joiden hankintahinta on yli 8 500 euroa ja taloudellinen käyttöaika yli kolme vuotta.

Määrärahaa saa käyttää lisäksi yksityismaiden luonnonsuojelualueiden merkintään ja hoitomenoihin, suurten petolintujen pesäpuiden merkitsemiseen, uhanalaisten eliölajien ja maisema-alueiden hoitoon sekä luonnonsuojelusuunnitteluun ja maa-aineslain soveltamiseen liittyvän suunnittelun menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös ennen maa-aineslain voimaantuloa syntyneiden aineidenottoa paikkojen kunnostamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten sekä EU:n CITES-asetuksen edellyttämien eläinten hoidon järjestämiseen.

37. *Avustukset kuntien kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 925 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen aluearkkitehtitoiminnan menoihin sekä yhdyskuntakehityksen, luonnonsuojelun, maiseman, rakennetun kulttuuriympäristön ja virkistyskäytön kannalta valtakunnallisesti merkittävien alueiden yleiskaavojen laatimista varten.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kunnille ja kuntien virkistysalueiden hankintaa varten perustamille yhteisöille seudullisten virkistysalueiden hankintaan.

52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 22 435 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristöministeriön ohjauksessa toteutettaviin Metsähallituksen julkisiin hallintotehtäviin. Määrärahaa saa käyttää myös menoihin, jotka aiheutuvat Metsähallituksen osallistumisesta luonnonsuojelun kansainvälisiin tehtäviin ja suojelualueiden hoitoon liittyvään yhteistyöhön Suomen lähialueilla. Määrärahaa saa käyttää Metsähallituksen hallinnassa olevien kansallispuistojen, muiden luonnonsuojelualueiden sekä erämaa-alueiden hoito-menoihin ja opastustoiminnan menoihin. Määrärahaa saa käyttää lisäksi luonnonsuojelualueilla uudisrakentamiseen sekä olemassa olevien rakennusten, rakennelmien, teiden ja tieosuuk-sien perusparantamis-, korjaus-, kunnossapito- ja purkumenojen maksamiseen samoin kuin luonnonsuojelualueilla sijaitsevien tai niitä var-ten tarvittavien rakennusten ostamiseen. Määrä-rahaa saa käyttää myös sellaisten koneiden, lait-teiden ja kaluston hankkimiseen, joiden hankin-tahinta on yli 8 500 euroa ja taloudellinen käyt-töaika yli kolme vuotta.

63. Eräät luonnonsuojeluun liittyvät korvaukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 16 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää korvausten maksami-seen maanomistajille tai erityisen oikeuden hal-tijoille luonnonsuojelulain 24, 25, 29 ja 47 §:n mukaisten päätösten tai sopimusten aiheuttamisa-taloudellisista menetyksistä. Määrärahaa saa käyttää Natura 2000 -verkoston toteuttamisesta aiheutuviin luonnonsuojelulain 53 §:n, maan-käyttö- ja rakennuslain 197 §:n sekä yksityistie-lain 7 a §:n mukaan valtiolle määrättyjen kor-vausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää maa-aineslain 8 ja 26 §:n mukaisesti suojelusta aiheutuvien korvausten maksamiseen. Tämän li-säksi määrärahaa saa käyttää luonnonsuojelu-

lain 55 §:n 2 momentin mukaisiin haitankor-vauksiin sekä metsien suojeluun liittyviin luon-nonarvokaupan, tarjouskilpailun ja yhteistoi-mintaverkoston kokeiluhankkeiden toteuttami-seen. Mahdollisten korvaustoimitusten kulut ka-tetaan myös määrarahasta.

Määrärahaa saa käyttää myös alueellisten ym-päristökeskusten maksamiin korvauksiin rauhoi-tettujen harvinaisten eläinten aiheuttamista va-hingoista sekä vahinkojen estämisestä ja rauhoi-tettujen harvinaisten eläinkantojen suojelemi-seksi tarvittavista toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää koron maksamiseen jaksotetuille kor-vausten maksuerille. Koron suuruus on kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuk-sesta annetun lain 95 §:n 1 momentin mukainen.

Valtioneuvoston vahvistamien luonnonsuoje-luohjelmien toteuttamiseksi saa tehdä vuonna 2005 sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2005 jälkeisille vuosil-le yhteensä enintään 16 000 000 euroa. Valtuu-desta saa aiheutua menoja vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 7 000 000 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 12 000 000 euroa ja vuoden 2008 loppuun mennessä yhteen-sä enintään 16 000 000 euroa.

64. Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siir-tomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 850 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rakennussuojelulain (60/1985) 11 ja 13 §:n nojalla suoritettavien korvausten ja suojelun toteuttamisesta valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen sekä maan-käyttö- ja rakennuslain (132/1999) 57 §:n 3 mo-mentin mukaisten avustusten maksamiseen kun-nille.

Määrärahaa saa lisäksi käyttää avustusten maksamiseen yksityiselle omistajalle, rakennus-perinnön hoitoa edistäville yhteisöille, kunnille ja kuntayhtymille kulttuurihistoriallisesti arvok-kaiden, muuhun kuin asuinkäyttöön tarkoitettu-jen kohteiden ja niiden välittömän ympäristön kunnossapitoon, suojeluun ja parantamiseen sekä säilyttämisen edellyttämiin selvityksiin ja tietopalveluun. Määrärahaa saa käyttää myös

avustuksen maksamiseen merkittäviin maisema-alueisiin ja kansallisiin kaupunkipuistoihin kuu-
luvan rakennetun ympäristön hoitoon ja kunnos-
tukseen.

Kunnille ja kuntayhtymille voidaan myöntää
avustusta myös kulttuurihistoriallisesti arvok-
kaan kohteen hankkimiseksi, jolloin avustus
myönnetään niissä tapauksissa, kun hankinnasta
aiheutuvat kustannukset muodostuvat kunnan tai
kuntayhtymän taloudelliseen asemaan nähden
kohtuuttomiksi.

Avustusta rakennusperinnön hoitoon saa
myöntää enintään 50 prosenttia toimenpiteiden
kustannuksista. Erittäin arvokkaaseen, raken-
nustavaltaan tyypilliseen tai ainutlaatuihin
kohteeseen, johon uusi käyttötapana on vaikeasti
sovitettavissa tai jolla on valtakunnallista merki-
tystä, voidaan avustusta myöntää tätä enemmän,
kuitenkin enintään 80 prosenttia kustannuksista.

*76. Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (siir-
tomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 26 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja vesialueiden
sekä rakennusten ostamiseen ja lunastamiseen
luonnonsuojelutarkoituksia varten sekä erämaa-
alueisiin liitettävien alueiden ostamiseen. Mää-
rärahaa saa käyttää myös valtiolle luonnonsuoje-
lutarkoituksiin hankittavien alueiden arvioinnis-
ta, maanmittaustoimituksista ja hankintatehtä-
vistä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä
ympäristöministeriön hallinnassa olevien aluei-
den kiinteistönhoidon kustannuksiin. Lisäksi
määrärahaa saa käyttää koron maksamiseen
jaksotetuille kauppahinnan maksuerille. Koron
suuruus on kiinteän omaisuuden ja erityisten
oikeuksien lunastuksesta annetun lain 95 §:n
1 momentin mukainen.

Valtioneuvoston vahvistamien luonnonsuoje-
luohjelmien toimeenpanoa varten saa tehdä
vuonna 2005 sopimuksia ja antaa sitoumuksia,
joista aiheutuu menoja vuoden 2005 jälkeisille
vuosille yhteensä enintään 15 800 000 euroa.
Valtuudesta saa aiheutua menoja vuoden 2006
loppuun mennessä enintään 5 000 000 euroa,
vuoden 2007 loppuun mennessä enintään

10 000 000 euroa sekä vuoden 2008 loppuun
mennessä yhteensä enintään 15 800 000 euroa.

30. Asumisen edistäminen

54. Asumistuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 434 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää asumistukilain
(408/1975) mukaisten asumistukien maksami-
seen.

60. Siirto valtion asuntorahastoon

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

*Aravalainat, korkotukilainat ja valtion-
takaukset*

Vuonna 2005 saa Valtion asuntorahaston va-
roista myöntää aravalain (1189/1993) mukaisia
lainoja sekä hyväksyä vuokra-asuntolainojen ja
asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun
lain (604/2001) ja omistusasuntolainojen korko-
tuesta annetun lain (1204/1993) mukaisia laino-
ja samoin kuin asunto-osakeyhtiötalolainojen
korkotuesta annetun lain (205/1996) mukaisia
perusparannusta varten myönnettäviä lainoja
korkotukilainoiksi yhteensä enintään
700 000 000 euroa. Tästä määrästä saa aravalain
mukaisia lainoja olla enintään 240 000 000
euroa. Vuonna 2005 ei myönnetä rakennusaikai-
sia lainoja, uusia aravaperusparannuslainoja
eikä omistusaravalainoja.

Pääkaupunkiseudun ja muiden suurimpien
kasvukeskusten sekä niiden lähialueiden vuok-
ra-asuntotuotannon pitkäjänteisyyden ja suunni-
telmallisuuden edistämiseksi voidaan tehdä eh-
dollisia enakkopäätöksiä vuosina 2006—2008
myönnettävistä aravalainoista ja hyväksyttävistä
korkotukilainoista. Ehdollisten enakkopää-
tösten mukaan myönnettävien ja hyväksyttävien
lainojen määrä saa kutakin vuotta kohden olla
yhteensä enintään 140 000 000 euroa. Tästä
määrästä saa aravalain mukaisia lainoja olla
enintään 50 000 000 euroa.

Vuonna 2005 saa asumisoikeus- ja vuokra-
talotuotannon valtion ja kuntien takauslainoista
annetun lain (126/2003) mukaisia lainoja hyväk-
syä takauslainoiksi siten, että niistä valtiolle

aiheutuvien takausvastuiden määrä on yhteensä enintään 30 000 000 euroa.

Omistusasuntolainojen valtiontakauksista annetun lain (204/1996) mukaisten valtionvastuiden kokonaismäärä saa vapaarahoitteisissa ja asp-lainoissa olla yhteensä enintään 2 300 000 000 euroa vuoden 2005 lopussa. Lisäksi vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain sekä omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain mukaisiin lainoihin tulee lainojen hyväksymisvaltuuden mukainen valtionvastuu.

Henkilökohtaisen aravalainan saajasta itseltään riippumattomista syistä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi voidaan vuonna 2005 aravalain 46 §:n ja arava-asetuksen (1587/1993) 28 §:n nojalla myöntää yhteensä enintään 700 000 euroa lykkäystä lainan korkojen, lyhennysten tai molempien maksamisesta.

Valtiokonttorilla on oikeus yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 78 §:ssä tarkoitetun vapaaehtoisen velkajärjestelyn yhteydessä luopua osasta Valtion asuntorahaston varoista myönnetyn asuntorahastoon takaisin maksettavan henkilökohtaisen asuntolainan pääomaa ja korkoa.

Purettaessa pysyvästi tyhjilleen jääneitä aravavuokrataloja väestöltään vähenevillä alueilla voidaan valtion vastuulle aravarajoituslain (1190/1993) nojalla jättää aravalainapääomia yhteensä enintään 3 500 000 euroa.

Valtion asuntorahaston varoista maksetaan vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain, vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain (867/1980), asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (1205/1993), omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain, asunto-osakeyhtiötalolainojen korkotuesta annetun lain ja oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annetun lain (639/1982) mukaiset korkotuet, korkohyvitykset ja luottovarauskorvaukset. Lisäksi asuntorahaston varoista katetaan vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain 9 ja 9 a §:ssä, asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain 10 §:ssä, vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetussa

laissa, asumisoikeus- ja vuokratalotuotannon valtion ja kuntien takauslainoista annetussa laissa sekä omistusasuntolainojen valtiontakauksista annetussa laissa tarkoitetut valtionvastuut. Asuntorahaston varoista maksetaan myös asuntosäästöpalkkiolain (862/1980) mukaiset asuntosäästöpalkkiot.

Vanhojen korkotukilainojen korkotuen määrät

Vuonna 1993 uustuotantoa varten hyväksytyjen korkotukilainojen korkohyvitys on vuokra-asuntojen korkotuesta annetun lain 2 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitetuille lainansaajille lainavuosina 6—10 %, kuitenkin enintään luottolaitoksen perimän koron suuruinen.

Avustukset

Vuonna 2005 saa Valtion asuntorahaston varoista myöntää avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain mukaisia avustuksia, sekä vuoden 2004 loppuun mennessä aravalainavarauksen saaneissa kohdeissa Valtion asuntorahastosta maksettavista avustuksista annetun lain (657/2000) mukaisia opiskelija-asuntojen omapääoma-avustuksia samoin kuin omapääoma-avustuksia asunnottomien ja pakolaisten asuttamiseen, yhteensä enintään 34 000 000 euroa.

Vuonna 2005 saa Valtion asuntorahaston varoista myöntää asuntojen korjaus- ja energia-avustuksista annetun lain (102/2002) mukaisia avustuksia yhteensä enintään 70 000 000 euroa.

Vuonna 2005 saa Valtion asuntorahaston varoista myöntää vuokratalojen ja asumisoikeustalojen tervehdyttämisavustuksista annetun lain mukaisia vuokratalojen ja asumisoikeustalojen talouden tervehdyttämisavustuksia yhteensä enintään 2 600 000 euroa, josta Valtiokonttori saa käyttää enintään 300 000 euroa taloudellisissa vaikeuksissa olevien asuntoyhteisöjen talouden tervehdyttämistä ja kunnossapidon suunnittelua edistävästä selvityksistä ja toimenpiteistä aiheutuviin kustannuksiin.

Vuonna 2005 saa Valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain (688/2001) nojalla myöntää määräaikaista hankekohtaisia avustuksia pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien lisäksi myös muiden kasvukeskusten kunnille

uusien asuntoalueiden kunnallistekniikan rakentamiseen yhteensä enintään 12 500 000 euroa siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Lisäksi saadaan tehdä ehdollisia ennakkopäätöksiä vuosina 2006—2009 mainittuun tarkoitukseen myönnettävistä avustuksista. Ehdollisten ennakkopäätösten mukaan myönnettävien avustusten määrä saa olla yhteensä enintään 40 000 000 euroa.

Vuonna 2005 alueelliset ympäristökeskukset saavat Valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain nojalla asuntorahaston niille osoittamien valtuusosuuksien rajoissa myöntää avustuksia rakennusperinnön hoitoon yhteensä enintään 1 500 000 euroa. Avustusta voi myöntää yksityisille omistajille, rakennusperinnön hoitoa edistävälle yhteisöille, kunnille ja kuntayhtymille kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden asuinrakennuskohteiden tai asuinkäyttöön kunnostettavien kohteiden ja niiden välittömän ympäristön kunnossapitoon, suojeluun ja parantamiseen sekä säilyttämisen edellyttämiin selvityksiin.

Avustusta rakennusperinnön hoitoon saa myöntää enintään 50 prosenttia toimenpiteiden kustannuksista. Erittäin arvokkaaseen, rakennustavaltaan tyypilliseen tai ainutlaatuihin kohteeseen, jolla on valtakunnallista merkitystä, voidaan avustusta myöntää tätä enemmän, kuitenkin enintään 80 prosenttia kustannuksista.

Varainhankintavaltuudet

Maksuvalmiudessa esiintyvien vaihtelujen taasaamiseen tarvittavaa lyhytaikaista lainaa asuntorahastolla saa kerralla olla yhteensä enintään 500 000 000 euroa.

40. Alueelliset ympäristökeskukset

21. *Alueellisten ympäristökeskusten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 64 504 000 euroa.

50. Ympäristölupavirastot

21. *Ympäristölupavirastojen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 551 000 euroa.

60. Suomen ympäristökeskus

21. *Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 24 013 000 euroa.

70. Valtion asuntorahasto

21. *Asuntorahaston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 583 000 euroa.

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot

19. *Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 8 880 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää hallinnonalan muiden kuin erikseen arvonnalisäverovelvollisten virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonnalisäverojen maksamiseen.

22. *Kehittäminen ja suunnittelu* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 12 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristöhallinnon tehtävien valmistelua ja kehittämistä palvelevasta kehittämis-, suunnittelu-, tutkimus-, seuranta- ja arviointitoiminnasta, kansainvälisestä asiantuntijayhteistyöstä sekä hallinnon ja elinkeinoelämän yhteistyöhankkeista aiheutuvien muiden kulutusmenojen vastaavien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n

hyväksymien tutkimushankkeiden kansalliseen rahoitukseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin projekteihin ympäristöministeriössä.

26. Eräät korvaukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 270 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionin ympäristömerkin myöntämisyjärjestelmän mukaisten tehtävien hoitamisesta Suomen Standardisoimisliito SFS ry:lle aiheutuviin menoihin sekä CE-merkittyjen rakennustuotteiden markkinavalvonnasta Turvatekniikan keskukselle aiheutuviin menoihin.

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 765 000 euroa.

Vuonna 2005 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 11 442 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2004 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta Kainuun maakunnassa toteutettavaa tavoite 1 -ohjelmaa lukuun ottamatta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2005.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavien tavoite 1- ja 2 -ohjelmien sekä Interreg- ja Urban -yhteisöaloitteiden ja innovatiivisten toimien hankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momentilla 26.98.61 olevien EU-osuuksien kanssa. Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

63. EU:n ympäristörahaston osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission hyväksymien LIFE-ympäristörahastosta osarahoitettavien hankkeiden sekä muiden pilottihankkeiden EU-rahoitusosuuksien maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää noin 80 henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen projektitehtäviin. Momentille nettoutetaan työntantajalle maksettavat sairaus- ja äitiyspäivärahat.

65. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 587 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille, valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille valistus- ja neuvontatoimintaan, saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 12 §:n mukaisten avustusten maksamiseen saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin sekä avustusten maksamiseen saaristoalueiden ja tunturialueiden jätehuoltoa edistävään toimintaan. Määrärahaa saa käyttää myös kestävää kehitystä, kulttuuriympäristön vaalimista sekä muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien valtakunnallisesti merkittävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen sekä luonnontieteellisille seuroille luonnon monimuotoisuuden valtakunnallista seurantajärjestelmää tukevien selvitysten ja raporttien laatimiseksi.

66. Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristöministeriön toimialaan liittyvien kansainvälisten järjestöjen ja sopimusten jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien maksamiseen sekä muihin kansainvälisten sitoumusten aiheuttamiin maksuihin ulkomaille.

Päälukka 36
VALTIONVELAN KOROT

01. Euromääräisen velan korko

90. *Euromääräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 371 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää euromääräisen velan korkojen, vanhentuneiden korkojen ja myös lyhytaikaisesta tilapäisrahoituksesta aiheutuvien korkojen sekä velkasalkun korkoriskiaseman säatelemiseksi tehtyjen johdannaissopimusten menojen maksamiseen.

03. Valuuttamääräisen velan korko

90. *Valuuttamääräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 58 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valuuttamääräisen velan korkojen, vanhentuneiden korkojen ja

myös lyhytaikaisesta tilapäisrahoituksesta aiheutuvien korkojen sekä velkasalkun riskiaseman säatelemiseksi tehtyjen johdannaissopimusten menojen maksamiseen.

09. Muut menot valtionvelasta

21. *Palkkiot ja muut menot valtionvelasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 18 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion lainanoton ja velanhallinnan valmistelusta, lainojen ottamisesta ja liikkeeseenlaskusta, lainojen takaismaksusta ja johdannaissopimuksista aiheutuvien menojen, asiantuntija- ym. palkkioiden sekä muiden lainanoton ja velanhallinnan toteuttamiseen liittyvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös lyhytaikaisen tilapäisrahoituksen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Eduskunta on päättänyt, että vuotta 2005 koskevaa talousarviota sovelletaan 1 päivästä tammi-kuuta 2005 alkaen.

**EK 33/2004 vp — HE 151/2004 vp, HE 244/2004 vp,
HE 255/2004 vp**

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2004
